

Jadralski tečaji 2013
www.tpkcntsirena.it
Za otroke
od 6 do 12 let.
Začetek 10. junija.

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

3 0 6 0 2
9 771124 666007

1,20 €

**Kapital,
ki ga ne bi
smeli
zapraviti**

ALEKSANDER KOREN

Napoved uprav košarkarjev Jadrana in odbojkarjev Sloge Tabor, edinih slovenskih športnih moštev v Italiji, ki nastopata na državni ravni, da je nastop obojih v naslednji sezoni pod vprašajem zaradi finančne stiske, je le ena od slabih novic, o katerih naš dnevnik poroča zdaj, žal, že skoraj vsak dan. Morda bo lahko kdo menil, da je v času zapiranja podjetij in odpuščanja ljudi, ta novica zamegljenega pomena. Da je morda celo prav, da se varčuje pri športu oz. da se v njem podpira le otroško in mladinsko dejavnost, ki jo v dobri meri finančno sicer omogočajo starši, zato ne bremeni skupnosti.

Pa ni tako. Ko bi se resnično uresničil tak »črn scenarij«, bi to bil za naše športno gibanje hud udarec. Začetek njegovega drsenja v rekreacijo in povprečnost. V končni fazi njegovega konca. Če je seveda res, da ni v amaterskem športu možno doseči nobenega uspeha brez širokega zaledja otrok, je res tudi obratno. Društvo, z njim pa tudi mladinska dejavnost, hitro usahne, če zmanjka »špica«. Kajti naš šport je sorazmerno uspešen prav zato, ker je (za razliko od mnogih »zaprtih« dejavnosti pri nas) samozavestno zaplaval v široke vode neposredne konfrontacije z italijanskim tekmovalnim svetom. In v njem pridobil ugledno mesto. V tem okolju, ki je po svoji naravi neizprosno, pa lahko preživi le, če ne stopica na mestu; če stalno išče in najde nove prijeme, da se obdrži na površju; če je iznajdljiv, prilagodljiv, dinamičen. Večji je izziv, kot na primer nastopanje v zahtevnih ligah, bolj se razvija v strokovnem in organizacijskem pogledu. Pridobljeno znanje pa se prenaša na celotno gibanje. To je kapital, ki ga ne bi smeli zapraviti.

RIM - Zelo črnoglede napovedi sindikata CGIL

**Italija se vse bolj
pogreza v krizo**

ŠPORT - Sporočilo uprave
**Jadran brez sredstev
za nastop v državni ligi**
Negotov finančni položaj pesti tudi odbojkarje Sloge Tabor

RIM - Italija (še) ne vidi izhoda iz gospodarske krize, ki sicer pesti skoraj vse evropske države. Medtem ko ministrski predsednik Enrico Letta napoveduje konkretne ukrepe za zajezitev brezposelnosti in za manjši davčni pritisk na delo in podjetja, je sindikalna zveza CGIL prepričana, da je izhod iz sedanjega krize še zelo daleč. Če se bo prihodnje leto situacija nekoliko izboljšala, kot napovedujejo raziskave, bo državni bruto dohodek šele čez trinajst let dosegel raven iz leta 2007.

Premier Letta priznava, da tudi med Italijani precej pada zaupanje v Evropsko unijo, vlada pa bo v prihodnjih tednih pospešila ukrepe, začeni z nižjo davčno obremenitvijo stroškov dela.

Na 2. strani

**JAVNA OBČILA
Kakšna usoda
čaka slovenske
programe RAI?**

TRST - Guido Corso, novi direktor sedeža RAI za Furlanijo-Juljsko krajino, bo istočasno vodil slovenski programski oddelek javne radiotelevizijske ustanove. Gre formalno gledano za prvo takšno dvojno funkcijo, kar še dodatno šibi samostojnost slovenskih radijskih in televizijskih programov, ki jih po upokojitvi pokojnega direktorja Filiberta Beneditiča vodijo poverjeni funkcionarji in funkcionarke, kot je aktualna koordinatorica, sicer režiserka Martina Repinc. Corso, ki bo jutri nastopil službo, ne obvlada slovenskega jezika.

Na 3. strani

**GORICA
Slovensko
šolstvo ima
dvojni obraz**

GORICA - Slovensko šolstvo na Goriškem ima dvojni obraz. Po eni strani vzbuja zadovoljstvo dejstvo, da vrtci beležijo neprestan porast vpisov. Po drugi strani pa je vir zaskrbljenosti in mora postati predmet temeljitega razmisleka statistični podatek z nasprotnim predznakom, ki pravi, da ta pozitivni trend usiha pri prehodih na naslednje šolske stopnje. O tem je tekla razprava na delovnem srečanju v Gorici z udeležbo predstavnikov šolskega sindikata.

Na 10. strani

**SSG - Igra Hozana tekočemu računu
Trpko razmišljanje
o prevladi bančništva**

Na 26. strani

**NLB naj bi zaprla
opensko podružnico**

Na 4. strani

**Jamar z eksplozivom
v kleti bolnišnice**

Na 5. strani

**Do elektrike
s pomočjo burje**

Na 6. strani

**V Gorici študent
prodajal drogo**

Na 10. strani

**V Sovodnjah imajo
vrtec »Čira čara«**

Na 11. strani

Saint Honore'
OROCOLATO
SLADOLEDARNA
ul. Cassa di Risparmio 9 - Trst
"Tram" čokoladni bomboni,
Torta "Trst", Kraška torta,
"El can de Trieste",
Torte za rojstne dneve
"Orocolato" in "Samba"
**ODPRTO VSAK DAN
od 9.00 do 23.00**

MARINIGH
confezioni
Nova kolekcija
POMLAD/POLETJE
EKLE'
MARINA RINALDI
CANADIENS
Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax **0481 791066**
pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu parkirišču

Odkup zlato Novo
Poštenost in transparentnost
Granco Oro Più
Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino
NOVO - Fernetiči, 14
Tel. **040 2602853**
S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.
Certificirana elektronska tehtnica
Plačamo na stotino grama
Fernetiči, 14
Drevored Miramare, 11
Ulica Vergerio, 9
Žavljce (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco, 23

non solo materassi
CENTRO SPECIALIZZATO
TRŽIČ ul. Boito 38/E (nasproti vojašnice)
Tel.: **0481.45.48.7**
Delovni čas:
pon. 15.45 - 19.30
tor. - sob. 9.30 - 13.00 in 15.45 - 19.30
LEŽIŠČA - VZGLAVNIKI - PODLAGE - POSTELJE
POPUSTI OD 10% DO 50%

VZGLAVNIKI	100% lateks	€66,00	-70%	€19,80
LEŽIŠČE	cm 80x190	-50%		
memory foam	€498,00	€249,00		
LEŽIŠČE	cm 160x190	-50%		
neodvisne vzmeti	€996,00	€498,00		
LEŽIŠČE	cm 80x190	-40%		
ortopedsko - vzmeti	€458,00	€274,00		
LEŽIŠČE	cm 160x190	-40%		
ortopedsko - vzmeti	€915,00	€549,00		
LEŽIŠČE	cm 80x190	-50%		
el. dvigovanje vzglavnika in naslona za noge	€198,00	€99,00		
LEŽIŠČE	cm 160x190	-50%		
el. dvigovanje celotnega počivalnika	€396,00	€198,00		
ELEKTRIČNA PODLAGA	cm 80x190	-40%		
el. dvigovanje vzglavnika in naslona za noge	€832,00	€499,00		
ELEKTRIČNI POČIVALNIK		-40%		
el. dvigovanje celotnega počivalnika	€984,00	€590,00		

ITALIJA - Medtem ko premier Letta napoveduje konkretne ukrepe

CGIL še ne vidi izhoda iz gospodarske krize

RIM - Italija (še) ne vidi izhoda iz gospodarske krize, ki sicer pesti skoraj vse evropske države. Medtem ko ministrski predsednik Enrico Letta napoveduje konkretne ukrepe za zaježitev brezposelnosti in za manjši davčni pritisk na delo in podjetja, je sindikalna zveza CGIL prepričana, da je izhod iz sedanje krize še zelo daleč. Če se bo prihodnje leto situacija nekoliko izboljšala, kot napovedujejo raziskave, bo državni bruto dohodek šele čez trinajst let dosegel raven iz leta 2007. Zaposlenost pa bi se po mnenju raziskovalnega inštituta največjega italijanskega sindikata uravnovesila šele leta 2076.

V obratnem sorazmerju s številom zaposlenih pada kupna moč ljudi, kar je tudi posledica splošno nižjih plač. Raziskovalci CGIL so se naslonili na podatke statističnega zavoda, ki za razliko od drugih očitno optimističnih analitikov šele v letu 2017 vidijo »majhno luč na koncu tunela«. Skratka zelo negativna slika, o kateri je včeraj govoril predsednik vlade Letta. Priznal je, da tudi v Italiji pada zaupanje v Evropo, ki je tista, ki bi morala po njegovem prva spodbuditi gospodarsko rast.

Vlada široke koalicije pred poletnimi počitnicami napoveduje manjšo davčno obremenitev dela, kar naj bi imelo takojšnje učinke na produktivnost ter na splošne ekonomske razmere v državi. K tem ukrepom jo pozivajo tako sindikati kot delodajalci, ki so pravkar dosegli zelo pomemben

Po vsej Italiji, kot drugod po Evropi, se vrstijo demonstracije za delo in zaposlovanje

ANSA

sporazum o sindikalnih predstavništvih na delovnih mestih.

Letto vsekakor upravičeno precej skrbi ne samo gospodarska, temveč tudi politična situacija, ki je zelo krhka in negotova. Vladna koalicija uživa zelo široko parlamentarno podporo, a kaj ko ima zelo malo skupnih ciljev. Vsi ugotavljajo, da so institu-

cionalne reforme nujno potrebne, v vladnem zavetstvu pa se ne morejo zediniti niti o skupnem imenovalcu za novo volilno zakonodajo. Razhajanja o tem obstajajo tudi v Ljudstvu svobode, da ne govorimo o Demokratični stranki, kjer smo sicer v teh dneh priča neke vrste notranjemu premirju pred drugim krogom upravnih volitev, ki bo čez teden dni.

FRANKFURT - Ob 15-letnici ECB

Množični protesti proti evropski banki

Policija je z dvojnim kordonom obkrožila demonstrante

ANSA

FRANKFURT - V Frankfurtu je včeraj potekal velik protest proti Evropski centralni banki (ECB) in kapitalizmu. Na shodu v središču mesta, ki ga je organiziralo gibanje Blockupy, se je po podatkih policije zbralo več tisoč ljudi. Že ob začetku protesta je prišlo do izgrede, zato so posredovali policisti.

Udeleženci protestnega shoda so se sicer nameravali iz središča mesta podati proti Trgu Willyja Brandta v bližini sedeža ECB. Ob 16. uri naj bi tam potekala zaključna manifestacija. Po podatkih policije se je na shodu zbralo okoli 7000 ljudi, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Organizatorji sicer pričakujejo do 20.000 udeležencev.

Že ob začetku protestov je prišlo do izgrede. Policija je obkrožila več sto zamaskiranih aktivistov in jim preprečila, da bi nadaljevali pot. Pri tem so navajali številke od 200 do 400 zamaskiranih, organizatorji pa so govorili o tisoč protestnikih. Na policijo naj bi metali zažgalna telesa. Policija je zamaskirane protestnike pozvala, naj odložijo nedovoljene predmete, kot so ščiti in vrvi.

V Frankfurtu je manjši protest proti varčevalnim ukrepom potekal že v petek, ko se je pred sedežem ECB zbralo okoli 1500 ljudi, podoben protest pa so pripravili tudi na frankfurtskem letališču. Lani je na podobnem protestu, ki ga je organiziral Blockupy, sodelovalo več kot 20.000 ljudi, poroča dpa.

Tako petkov kot včerajšnji protest sta bila uperjena proti varčevalni politiki in načinu reševanja krize v državah evroobmočja. Evropska centralna banka je prav včeraj praznovala 15. obletnico ustanovitve. Njena vloga se je v času od izbruha krize močno okrepila in postala je najpomembnejša evropska institucija za reševanje težav evrskih držav. Analitiki menijo, da svojo nalogu opravlja dobro, a vsi Evropejci še zdaleč ne delijo mnenja, da je ravnanje banke v teh časih ustrezno in pravično.

Kako torej naprej? Med drugim je slišati, da bo treba v območju evra vzpostaviti bolj enotno in bolj močno kulturno identiteto, saj se bo tako preseglo neravnovesja, ki jih prinašajo enotne obrestne mere za vseh 17 držav. Prav ta neravnovesja predstavljajo jedro krize. (STA)

ITALIJA - Odločitev vlade

Olajšave tudi za nakup pohištva

RIM - Italijanska vlada je sklenila podaljšati časovni rok za koriščenje davčnih odbitkov in olajšav za prenovu in zagotovitev energetske varčnosti stavb do 31. decembra letos (v slučaju stanovanjskih blokov rok zapade 30. junija 2014). Tako bodo tisti, ki se odločijo za prenovu svoje hiše, stanovanja ali bloka, deležni kar 50-odstotnega odbitka od davkov, kar bo veljalo tudi za nakup novega pohištva v znesku največ deset tisoč evrov. Če bo kdo ob prenovi stanovanja kupil tudi novo pohištvo (v prvi vrsti naj bi šlo za zidne omare in kuhinje, po drugih interpretacijah pa naj bi odbitek veljal tudi za ostale vrste pohištva) in za to plačal največ deset tisoč evrov, mu bodo polovico vsote vrnili v desetih letih.

Kot že rečeno, se bo podaljšal tudi rok za koriščenje olajšav za zagotovitev energetske varčnosti stavb, kjer se bo odbitek še višji: če je bil doslej 55-odstoten, bo po novem 65-odstoten. Po 31. decembru letos oz. 30. juniju prihodnje leto pa je predvideno, da se stopnja olajšav zniža. Olajšave bo vlada krila s prihodki od povišanja davka na dodano vrednost pri nakupu »gadgetov« skupaj z založniškimi proizvodi oz. pri nakupu hrane in pijače pri avtomatih.

Vlada je tudi odločila, da bodo od 31. decembra 2020 dalje vse nove stavbe morale biti energetske varčne. Pogoji bodo celo strožji za poslopja, kjer imajo sedež javne uprave oz. ki so last slednjih in bodo morala energetske varčnosti zagotavljati že od 31. decembra 2018.

TURČIJA - Policija surovo napadla mlade protestnike

Izgredi sredi Carigrada

Mladi protetirali proti urbanističnemu načrtu, ki bi uničil mestni park pri osrednjem trgu Taksim

CARIGRAD - Turška policija se je včeraj umaknila s carigradskega trga Taksim, ki je bil v petek prizorišče spopadov med protivladnimi protestniki in varnostnimi silami. Trg je nato preplavilo več tisoč ljudi. Turški premier Recep Tayyip Erdogan je medtem priznal primere "ekstremnega" ravnanja policije. Policija je sprva zaprla dostop množic na trg, potem ko je bilo v petkovem nasilju, ko je policija uporabila vodne topove in solzivec, ranjenih več deset ljudi, okoli 90 pa aretiranih. Erdogan je v televizijskem nagovoru sicer zatrdil, da bo zagotovil red in mir, ter vztrajal pri izvedbi spornega urbanističnega načrta, ki je bil povod za proteste, ker bi uničil edini park v centru mesta.

Protesti so se razširili tudi v druga turška mesta, med drugim prestolnico Ankaro, Ankara, mesti Izmir in Mugla na zahodu ter Antalyo na jugu. V Ankari je policija skupini demonstrantov, ki so skušali priti do parlamenta in vladne palače, to preprečila.

Prvi odzivi iz sveta so zaskrbljeni in opozarjajo pred prekomernim nasiljem varnostnih sil. "Ostrina, s katero je nastopila policija, je povsem neprimerna in bo pripeljala do razširitve protestov," je menil predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz. (STA)

V EU nov seznam

dovoljenih aditivov za živila

BRUSELJ - V EU je začel včeraj veljati nov seznam dovoljenih aditivov za živila. Na seznam so uvrščeni samo aditivi, za katere je bilo z znanstveno očno dokazano, da so varni za uporabo. Glavna prednost nove zakonodaje je preglednost, saj so aditivi na seznamu jasno navedeni in razvrščeni po kategorijah živil, ki se jim lahko dodajajo. Seznam dovoljenih aditivov za živila je na voljo na spletni strani https://webgate.ec.europa.eu/sanco_foods/main/?event=display.

Hrvaško tožilstvo

želi dokumente Haaga

o Stanišiću in Simatoviću

ZAGREB - Hrvaško državno tožilstvo je haaško Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije zaprosilo za dele dokumentacije in dokazov s sojenja nekdanjima vodilnima srbske Službe državne varnosti Jovici Stanišiću in Franku Simatoviću. Oba je haaško sodišče v četrtek oprostilo vseh obtožb za zločine na območju nekdanje Jugoslavije. Tožilstvo je zahtevek naslovilo na Haag zaradi uporabe dokumentacije v kazenskih postopkih za vojne zločine, v katerih tožilstva hrvaških županij že vodijo postopek, ali zaradi morebitnega odprtja novih zadev.

ZDA obtožile Kitajsko

kibernetskega vohunstva

WASHINGTON - Ameriški obrambni minister Chuck Hagel je Kitajsko obtožil kibernetskega vohunjenja proti ZDA. V govoru na forumu v Singapurju, ki so se ga udeležili tudi kitajski vojaški predstavniki, je kitajsko vlado in vojsko obtožil večkratnih vdorov v občutljive ameriške informacijske sisteme. Hagel je pozval Peking, naj spoštuje mednarodne norme odgovornega ravnanja v kibernetskem prostoru. Kot je dodal, je bilo oblikovanje skupne delovne skupine za kibernetsko varnost pozitiven korak v dialogu med ZDA in Kitajsko na tem področju.

Članica Pussy Riot

končala gladovno stavko

MOSKVA - Zaprta članica ruske pank glasbene skupine Pussy Riot Marija Aljohina je po 11 dneh končala gladovno stavko, ker je zapor ugodil njenim zahtevam, je sporočil mož ene od članic skupine. Aljohina je med drugim zahtevala, da ostalim zapornicam znova omogočijo gibanje, včeraj pa so jo popeljali po zaporniških površinah in pričela se je, da so to tudi storili. (STA)

JAVNA RADIOTELEVIZIJSKA USTANOVA - Novost za krmilom deželnega sedeža

Novi direktor RAI Corso tudi vodja slovenskih programov

TRST - Guido Corso, novi direktor sedeža RAI za Furlanijo-Juljsko krajino, bo istočasno vodil tudi slovenski programski oddelek javne radiotelevizijske ustanove. Gre formalno gledano za prvo takšno dvojno funkcijo, kar še dodatno šibi samostojnost slovenskih radijskih in televizijskih programov, ki jih po upokojitvi pokojnega direktorja Filiberta Benedetiča vodijo poverjeni funkcionarji in funkcionarke, kot je aktualna koordinatorka Martina Repinc. Corso (**na sliki**), ki bo nastopil službo jutri, ne obvlada slovenskega jezika.

Poklicna pot iz New Yorka v Trst

Corso prihaja v Trst iz New Yorka, kjer je vodil tamkajšnjo RAI Corporation, nekakšno podružnico radiotelevizijske hiše za ZDA. Danes te podružnice ni več. RAI ima sicer v ZDA še vedno svoje dopisnike in poročevalce, skoraj vse tehnične in druge servise pa opravljajo zunanje službe. Zaprtje RAI Corporation so

Deželni sedež RAI za Furlanijo-Juljsko krajino v Trstu je dobil novega ravnatelja

KROMA

Marzini. odgovorni urednik italijanskega novinarskega oddelka.

Kadrovski, tehnični in politični problemi

Da se stvari glede slovenske manjšine na deželnem sedežu RAI obračajo v nepravo smer sta pred nekaj dnevi opozorila predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka. V zvezi z negotovo usodo slovenskega programskega oddelka sta pisala predsedniku vlade Enricu Letti ter vsedravnemu vodstvu RAI. Problemov je kar nekaj in so kadrovske, tehnične in politične narave. Koordinatorju slovenskih programov (trenutno je to, kot rečeno, Martina Repinc) bi morali povrniti status direktorja, kot je bil svoj čas Benedetič. S prihodom in imenovanjem Corsa so se stvari sedaj tudi formalno gledano precej zapletle.

Res je, da, da nova konvencija zagotavlja slovenskim programom RAI več denarja, a kaj, ko je znova pod vprašajem njihova avtonomija. Štoka in Pavšič navajata kot zgled Bocen, kjer je tamkajšnji sedež RAI popolnoma samostojen za oddaje v nemškem in ladinskem jeziku. Žal je Bocen še kar oddaljen od Trsta.

S.T.

DEŽELA - Pakt stabilnosti

Finančni kisik za majhne občine

VIDEM - Deželna vlada predsednice Debole Serracchiani (**na sliki**) je včeraj namenila 30 milijonov evrov občinam, ki imajo manj kot pet tisoč prebivalcev. S tem denarjem bodo te občine lahko izplačale podjetjem za javna dela, ki so bila končana ali razpisana do konca lanskega leta. Odbornik za krajevne avtonomije Paolo Pantonin je ukrep označil kot prvi korak v prid občinskim upravam, ki so dejansko »vključene« v tako imenovani pakt stabilnosti iz časov ministrovanja Giulia Tremontija.

Slednji je predmet zahtevnih pogajanj med osrednjo vlado predsednika Enrica Lette in novo deželno upravo. Furlanija-Juljska krajina je bila sprva izločena iz pakta stabilnosti, premier Mario Monti je nato prepričal pred-

sednika Dežele Renza Tonda, da je te hude varčevalne ukrepe dobesedno vsilil tudi lokalnim upravam v FJK. Gre za ukrep, ki med drugim zelo pogojuje ne le izvedbo javnih del, temveč tudi izplačila denarja za opravljena dela in usluge, ki so jih javne ustanove dolžna podjetjem.

Gabrovec in Ukmar jutri gosta SKGZ

TRST - Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki bo zasedal jutri zvečer v Trstu, bo gostil podpredsednika deželnega sveta Igorja Gabrovca in deželnega svetnika Stefana Ukmarja. To bo priložnost, da deželno vodstvo SKGZ, skupaj s predstavnikoma nove deželne uprave, oceni priložnosti in perspektive, ki se odpirajo slovenski narodni skupnosti po zmagi levo-sredinske koalicije.

V bistvu gre za nadaljevanje srečanj z javnimi upravitelji, na katerih je prišla do izraza potreba po večjem in sistemskem sodelovanju med javnimi upravitelji, politiko in civilno družbo. Dežela FJK ima največ pristojnosti kar zadeva vprašanja slovenske narodne skupnosti, v prvi vrsti v zvezi z izvajanjem tako državnega kot deželnega zaščitnega zakona, menijo pri SKGZ.

Dosedanja deželna uprava, ki jo je vodil predsednik Renzo Tondo, je pokazala malo pozornosti do teh vprašanj, kakor tudi do sodelovanja in systemskega povezovanja s sosednjo Republiko Slovenijo. Z novo deželno vlado, ki jo vodi Debora Serracchiani, obstajajo po mnenju SKGZ upravičena pričakovanja, da se bo izboljšal odnos do naše narodne skupnosti in da bosta oba slovenska predstavnika imela pri teh vprašanjih bolj pomembno vlogo. Prisotnost Ukmarja in Gabrovca bo tudi priložnost za SKGZ oceno zdajšnjega položaja znotraj naše narodne skupnosti, vprašanja njene zastopanosti in prioriteten izbiri v korist celovitega razvoja manjšine.

Drevi na sporedu TV mesečnik Lny

TRST - Drevi ob 20.50 bo na tretji televizijski mreži RAI bis na sporedu čezmejni mesečnik Lynx. Teme prikazujejo raznoliko realnost na obeh straneh meje. Tako si bodo gledalci lahko ogledali kako v Pliskovici na slovenskem Krasu, meščani gojijo svoje vrtove pod vodstvom izkušenih mentorjev in v organizaciji spletnega mesta čibo.si. Med prispevki tokratnega Lynxa tudi o projektu Educa, ki so ga pod okriljem Slovenskega raziskovalnega inštituta in drugih univerzitetnih ter manjšinskih ustanov, v zadnjih mesecih izvedli dijaki licejev iz Trsta in Kopra. Spraševali so se kako strpni so mladi in koliko vedo o manjšinah. Pa še nekaj o SHOW-u, čezmejnem projektu ki raziskuje kako izboljšati stanovanjske razmere in obenem ugoditi potrebam po boljšem življenju v skupnosti, večji varnosti in spoštovanju narave in okolja. Za konec še prispevek o 25. obletnici ustanovitve MIB, mednarodne visokošolske institucije iz Trsta, ki izobražuje menedžerje bodočnosti. Ponovitev oddaje bo v četrtek 6. junija, vedno ob 20.50.

Koprčanu nagrada za informatiko

KOPER - Letošnjo nagrado za nagerja leta na področju informacijskih tehnologij (IT) je na Brdu pri Kranju prejel direktor informatike v družbi Luka Koper Boris Šušmak. Nagrado CIO leta je prejel za izjemne uspehe na področju vodenja informatike podjetja. Letos so se v ožji izbor uvrstila tri podjetja - Pošta Slovenije, Gen-I in Luka Koper, ki so po navedbah organizatorjev zabeležila vrhunske dosežke pri upravljanju IT. Vsa so prejela častna priznanja, ki se prav tako vsako leto podeljujejo nominacijam v ožjem izboru.

SOLBICA - Predstavitev knjige o poklicih v dolini pod Kaninom

Kaj so nekoč delali v Reziji?

Zanimivo publikacijo je izdal Muzej rezijanskih ljudi - Na srečanju govorili domačini in strokovnjaki

Občinstvo na včerajšnji predstavitvi knjige na Solbici v Reziji

NM

SOLBICA - Včeraj popoldne so v Muzeju brusca na Solbici v Reziji predstavili dvojezično knjigo v rezijanščini in italijanščini o glavnih poklicih in dejavnostih, ki so še ali so bili prisotni v Reziji. Delo z naslovom »Biside ta-na traku (Parole su nastro per bambini) Dila Tu-w Reziji (Principali mestieri ed attività passate e presenti in Val Resia)« je izdalo Kulturno društvo Muzej rezijanskih ljudi.

Na predstavitvi so spregovorili predsednik Odbora spomenika brusca Giovanni Negri, predsednica Kulturnega društva Muzej rezijanskih ljudi Luigia Negro, profesor slavistike na Univerzi v Ljubljani Matej Šekli in profesor slovenskega jezika in literature na Videmski univerzi Roberto Dapit. Po predstavitvi so tudi praktično prikazali nekaj dejavnosti in poklicev, o katerih je govor v tej zanimivi knjigi.

GOSPODARSTVO - O podružnici na Opčinah še nič uradnega, odločitev pa naj bi že padla

NLB najverjetneje odhaja Lani 10 milijonov evrov izgube

Uradnih informacij iz Ljubljane še ni, kaže pa, da se bo Nova Ljubljanska banka (NLB) v bližnji prihodnosti odpovedala svoji tržaški podružnici, ki je edina v Italiji. Namigi in ugibanja o prihodnosti banke na Dunajski cesti na Opčinah se ob popolnem molku ljubljanske centrale vrstijo že kakšne dve leti, razni viri pa načrtovano zaprtje podružnice potrjujejo. Šlo naj bi za vprašanje časa, datuma v Ljubljani po vsej verjetnosti še niso določili. Velika uganka je med drugim usoda sodobne openske stavbe, v katero je banka vložila kaka dva milijona evrov, slovesno pa jo je odprla pred pičlimi tremi leti.

V največji slovenski banki je zaradi visokih izgub (304,9 milijona evrov v letu 2012) in slabih poslovnih rezultatov v pripravi splošna reorganizacija, ki naj bi se začela s 1. julijem in predvidoma trajala od 18 do 24 mesecev. Med reorganizacijo bo banka zaprla več poslovalnic, na koncu naj bi se število zaposlenih zmanjšalo za petino (trenutno je v NLB zaposlenih 3550 ljudi, v celotni skupini pa 7000). V uvodu v letno poročilo piše, da NLB »nadljuje postopen umik z nestrategičnih trgov in dejavnosti, zato se je bilančna vsota banke v primerjavi s koncem leta 2011 zmanjšala za 11 odstotkov«.

Tržaška podružnica NLB posluje predvsem s srednje velikimi gospodarskimi družbami iz severne Italije, ki poslujejo s Slovenijo ter srednjo in jugovzhodno Evropo. V lanskem letu so bili poslovni rezultati slabi. Iz letnega poročila uprave NLB izhaja, da je bilančna vsota (to so sredstva, s katerimi banka razpolaga) tržaške podružnice 31. decembra 2011 znašala 109,6 milijona evrov, 31. decembra 2012 pa samo še 67,2 milijona evrov. Čista izguba pa je v letu 2012 znašala 9,9 milijona evrov (v letu 2011 je bilo za 83.000 evrov čistega dobička). Podružnica ni pravna oseba, ampak del matične banke, ki je glede na bilančno vsoto (-38,7 odstotka) očitno umaknila iz Italije precejšen kapital. Pred tremi leti je

bilo na Opčinah zaposlenih 28 uslužbenec, trenutno jih je 23 - v veliki večini so to Slovenci iz Italije. Sedanji direktor podružnice Vito Cigoj, ki je februarja lani prevzel mesto Andreja Bratoža, se o prihodnosti ne sme javno izraziti, na vprašanja Primorskega dnevnika pa se na ljubljanskem sedežu banke niso odzvali. Tudi sindikalni predstavniki uslužbenec tržaške podružnice, ki že dalj časa živijo in delajo v negotovosti, ne dajejo izjav.

Pač pa prihaja nekaj informacij iz neimenovanih virov, medtem ko je tržaška pokrajinska tajnica sindikata uslužbenec bančnega in zavarovalniškega sektorja FI-BA-CISL Gabriella Rusca že pred meseci izjavila, da je odločitev o zaprtju tržaške podružnice NLB po njenih informacijah že padla, čeprav ni znano, kdaj jo bo banka udejanjila. Zaprtje naj bi bilo tudi navedeno v sanacijskem predlogu, ki ga je NLB pripravila za Evropsko komisijo. V Ljubljani, kjer imajo s splošno reorganizacijo skupine polne roke dela, baje iščejo tudi rešitev (Kupca? Najemnika?) za sodobno opensko stavbo z geotermičnim in fotovoltaičnim sistemom ter s 600.000 evrov dragimi bloki iz repenskega marmorja, ki krasijo fasado. Tedanji predsednik slovenske vlade Borut Pahor je 22. marca 2010 na slovesnosti na Opčinah dejal, da je novo poslopje »znak ambicij slovenskega finančnega trga in slovenske ekonomije, da prodre čim širše kot investitorja«. Konec istega leta je NLB med svoje strateške smerice uvrstil postopen umik z italijanskega in drugih nestrategičnih trgov.

Banka NLB na Opčinah je naslednica podružnice nekdanje Ljubljanske banke (LB), ustanovljene leta 1991 v Milanu. Ko so leta 1994 staro banko zaprli, so v Milanu še istega dne preimenovali podružnico v NLB. Leta 1998 so jo preselili v Trst (na Trg Oberdan) in leta 2010 na Opčine. Banka se je v letih vse bolj bližala meji in naposled jo bo morda še prestopila.

Aljoša Fonda

22. marca 2010 so bili na uradnem odprtju openske podružnice Nove Ljubljanske banke visoki predstavniki institucij, začeniši s tedanjim predsednikom slovenske vlade Borutom Pahorjem

KROMA

DAN REPUBLIKE Danes svečanosti na Velikem trgu

Ob prazniku republike bodo danes v Trstu svečanosti na Velikem trgu, kjer bo ob 9. uri slovesen dvig zastave. Ob 16.15 bo koncert godbe Enrico Toti, ki mu bo sledil prihod vojaških enot na trg ter izkaz časti praporom in prefektinji Francesci Adelaide Garufi, ki bo imela priložnostni govor in bo prebrala poslaničnega predsednika republike. Ob 17.30 bo slovesen spust zastave, ki mu bo sledila odhod praporov in vojaških enot ter koncert gojencev konservatorija Tartini.

OPENSKI TRAMVAJ Cosolini: Dela bodo stekla kmalu

Dela na progi openskega tramvaja bodo stekla in to kmalu. Tako je včeraj zagotovil tržaški župan Roberto Cosolini, ki je, kot piše v sporočilu za javnost, izrazil razumevanje do težav občanov, zlasti tistih na območju Škorklje, težave v zvezi s potrebnimi deli na progi zgodovinskega tramvaja, ki je že več mesecev ustavljen, pa je pripisal predvsem omejitvam pakta stabilnosti. Vendar občinska uprava išče sredstva in v nekaj tednih bodo lahko oblikovali natančen program del, je dejal Cosolini.

DEŽELA - Italijanska vlada poslala v presojo ustavnemu sodišču t.i. zakon omnibus

Kraški pust na ustavnem sodišču

Za Rim je sporen prispevek 15 tisoč evrov (predlagala sta ga Gabrovec in Kocijančič), češ da gre za predvolilni sklep

Za koga je volila ta udeleženka letošnjega Kraškega pusta?

KROMA

Prispevek 15 tisoč evrov, ki ga je deželni svet namenil Kraškemu pustu, je nezakonit, ker je bil odobren za izrazito volilne namene. Ne to ni pustna šala, temveč utemeljitev, s katero je italijanska vlada poslala v presojo ustavnemu sodišču glavno proračunsko-finančno zakon, ki ga je deželni svet odobril v začetku aprila. Člen o Kraškem pustu je le eden od številnih členov zakona, ki ga je deželni svet - tako razmišljajo v Rimu - odobril z namenom, da bi si pridobil simpatije in zaupanje volivcev. Prispevek za Kraški pust je po višini najnižji iz omenjenega zakona, saj vsi ostali prispevki presegajo vrednost 100 tisoč evrov.

»Če bi bili v Rimu nekoliko bolj pazljivi, bi videli da je isti prispevek za Kraški pust že vključen v redni proračun 2013,« pravi Igor Kocijančič, ki je bil skupaj z Igorjem Gabrovcem predlagatelj prispevka. Vključili so ga v t.i. zakon omnibus, da bi se izognili morebitnim teža-

vam pri izplačilu. Deželna svetnika sta se za pomoč pustni prireditvi na Opčinah morala še kar potruditi, potem ko sta lani dosegla, da je Dežela delno krila primanjkljaj pusta v letu 2011. Kocijančič in Gabrovec pa nista mogla prepričati, da je bil prispevek letos razpolovljen (predlagala sta 30 tisoč evrov), potem ko ga je Tondova vlada hotela kratkotalno izničiti.

Kocijančiču se vsekakor ne zdi, da je prispevek Kraškemu pustu volilno obarvan. Mimogrede, deželna skupščina ga je odobrila, ko se je zastopnik Mavrične levice že odločil, da ne bo več kandidiral. »Če sodimo po logiki, ki jo hoče uveljaviti italijanska vlada, so potem lahko vsi finančni prispevki ocenjeni kot neke vrste usluge v zameno za volilno podporo,« ugotavlja Kocijančič, ki se mu Kraški pust zdi vreden finančne podpore deželne in ostalih javnih uprav. Ne glede, če je odobren pred ali po volitvah.

S.T.

AKTUALNO SSk: napačna izbira upravnega odbora NŠK

Pokrajinsko tajništvo stranke Slovenska skupnost izraža veliko zaskrbljenost »nad ukinitvijo zgodovinskega odseka pri Narodni in študijski knjižnici«. Narod se ohrani z jezikom, kulturo in zgodovino: ko zmanjka ena od teh sestavin, je tudi narodu usojeno. Zato je bila izbira odbora NŠK po oceni SSK zgrešena, predvsem ker so bila že napovedana višja sredstva tudi za to ustanovo. Izguba dostopa, ureditve in hranjenja ter uporabe zgodovinskih zbirk in pomnikov je za manjšinsko narodno skupnost huda zadeva, zato SSK vabi upravni odbor NŠK in manjšinski krovni organizaciji, ki sta v njem zastopani, da se odločijo za ohranitev in razvoj tega odseka.

Tajništvo SSK je razpravljalo tudi o programu za bolj učinkovit nastop stranke na političnem in upravnem področju. Podčrtalo je tudi pomen problematike reorganizacije krajevnih uprav, ki jo napoveduje nova deželna uprava. V tem smislu bo potrebno predlagati tudi nove prijeme, da ne oškodujemo zastopstva in prisotnosti na teritorij narodnostne skupnosti.

Tajništvo je nadalje izrazilo zaskrbljenost nad stališči nekaterih predstavnikov uprave in večine v devinsko - nabrežinski občini, ki so pred nekaj dnevi prišla na dan sicer samo v italijanskem dnevniku in po katerih bi morala Občina zaradi varčevanja skrbeti obstoječo šolsko mrežo in šolske stavbe. SSK je pred leti aktivno sodelovala pri racionalizaciji in preureditvi šolske mreže devinsko-nabrežinske občine, ki je sedaj na minimalni ravni in je bila zato takrat sprejeta obveza v koalicijski, da se je ne bo več krčilo. SSK zavrača tudi kot nerealno in za manjšinsko šolo škodljivo stališče predstavnika večine, da niso več možni razredi s štirimi ali petimi učenci.

NŠK - Stališča Kritične izjave o Odseku za zgodovino

V naše uredništvo je prispelo nekaj kritičnih izjav na napovedano reorganizacijo Odseka za zgodovino NŠK, ki jo marsikdo preprosto tolmači kot zaprtje odseka. Vsi se odzivajo na pismo, ki jim ga je poslal zgodovinar Sandi Volk. Raziskovalec Sergio Zilli s humanističnega oddelka Univerze v Trstu piše, da predstavlja novica o zaprtju odseka in Volkovi odslovlitvi hud udarec za tržaško kulturo in mesto nasploh. »Uničenje take zgodovinske dediščine je neumno in kratkovidno dejanje ter prostovoljna kastracija,« piše Zilli. Carla Giacomozzi iz zgodovinskega arhiva v Bocnu trdi, da kulturna dediščina potrebuje stalen nadzor in negovanje, sama pa predvideva negativne posledice za Slovence v Italiji, ker »brez virov ni zgodovine«. Rajonski svetnik SKP Peter Behrens se sprašuje, »komu koristi izbris slovenskega spomina«, režiser Mauro Tonini pa poziva k ponovnemu odprtju odseka.

KATINARA - Tržačan si je v kletnih prostorih bolnišnice uredil osebno »orožarno«

Eksplorziv v bolnišnici menda za jamarske potrebe

V kletnih prostorih katinarske bolnišnice so policisti v sredo dopoldne zasačili moškega, ki je imel v rokah eksplozivno snov. Med hišno preiskavo so našli še druga sredstva za izdelovanje eksplozivnih naprav, pa tudi smodnik, cinkov prah in gnojila, s katerimi je mogoče pripraviti eksplozivno mešanico. Novico je kvestura razkrila včeraj. 45-letni Tržačan D. C. je zaposlen pri podjetju, ki vzdržuje sistem ogrevanja bolnišnice, med njegovimi konjički pa so jamarstvo in eksplozivi. Sam trdi, da uporablja te snovi prav pri spustih v brezna, v skladišču v bolnišnici pa naj bi jih hranil, ker naj bi bilo tam varneje kot doma. Do petka je bil na pridržanju, preiskovalni sodnik pa ga je naposled izpustil. Preiskavo vodi tožilec Federico Frezza, po ocenah vodje policijskega oddelka Digos Luce Caroccia pa so osumljenčevi izgovori dokaj prepričljivi.

V sredo dopoldne so se delavci podjetja, ki vzdržuje klimatizacijski sistem bolnice, pošteno ustrašili. V prostorih, kjer so tudi klimatizacijske naprave, so našli na plastično posodo z električnimi žicami, v njej pa sumljiv siv prah. Domnevali so, da je to manjša bomba. Kraj najdbe so si takoj ogledali policisti, ki so v službi v bolnišnici, z njimi so bili tudi odgovorni

za protipožarno varnost. Območje so začasno evakuirali, nakar so policijski pirotehniki pregledali prostore in odstranili posodo. Pri tem pa so opazili delavca podjetja, ki vzdržuje tamkajšnji sistem ogrevanja. Videli so ga, kako je skozi talne rešetke na hitro usul nek bel prah, ob njem je stala valjasta posoda. 45-letnega D. C. so odvedli na kvesturo in pozneje je priznal, da je prah njegov. Pirotehniki so potrdili, da gre za eksplozivno snov in osumljenec je zatrdil, da jo uporablja v jamah. Med hišno preiskavo so na njegovem domu zasegli še druga sredstva za izdelovanje ter uporabo eksplozivnih naprav, pa tudi posodi s smodnikom in cinkovim prahom ter razna gnojila.

Moškega so pridržali in v petek po sodnikovi odločitvi zopet izpustili. »Nikoli ni imel težav s pravico in njegove izjave niso protislovne. Tik pred prihodom policije je očitno razumel, da je naredil neumnost in se je hotel rešiti nevarne snovi, kar mu ni uspelo. Naprave so bile vsekakor razstavljene na kose, niso bile takoj uporabne,« je pojasnil Carocci. Moški je po njegovih informacijah nekoliko preveč navdušen nad eksplozivi, napačno pa je ocenil, da je skladišče na Katinari primerno za njegovo osebno »orožarno«. (af)

Rdeči večer na Radiu Trst A

Radio Trst A bo danes ob 12.00 predvajal posnetek srečanja, ki je potekalo pod naslovom »Rdeči večer« v počastitev 70-letnice pesnika Marka Kravos. Srečanje se je odvijalo 24. maja v Kraški hiši v Repnu na pobudo Zadruga Naš Kras. Javno prireditve so poleg jubilaranta sooblikovali še pevka Tinkara Kovač z uglasbitvami Kravosovih pesmi, argentinski književnik Juan Octavio Prenz in slikar Klavdij Palčič z razstavo Vetr v školjki - Poklon Marku Kravosu. Večer je povezovala Martina Repinc. Za radijsko realizacijo je poskrbela urednica Ines Škabar. Ponovitev oddaje bo na sporedu jutri ob 14.10.

Pesem mladih na televiziji

Nocoj ob 20. uri bo na Slovenski televiziji RAI prvi del televizijske reportaže s pevske revije, ki je začela v nedeljo, 7. aprila, v Kulturnem domu v Trstu, v organizaciji Zveze cerkvenih pevskih zborov in SSG. V prvem delu se bodo predstavili OPZ Alojz Gradnik - Col, OPZ Slomšek - Bazovica, OPZ Fran Venturini - Domjo in OPZ OV Vesela račka - Trst. V nedeljo, 9. junija, ob istem času, bodo na vrsti OPZ OŠ Pinko Tomažič - Trebče, OPZ COŠ Prežihov Voranc - Dolina, MIPZ Anakrousis - Gropada in OPZ Ladjica - Devin. Tretji del reportaže bodo v nedeljo, 16. junija, sklenili Glasbena kambrca - SKD Barkovlje, MIPZ NSŠ Sv. Ciril in Metod - Sv. Ivan, MIPZ Igo Gruden - Nabrežina in MIVS Vesela pomlad - Opčine.

Poziv: Varujmo čebele!

Društvo slovenskih čebelarjev -Trst, opozarja vinogradnike, oljkarje, sadjarje in vse, ki imajo po vrtovih zasajeno sadje in je zatravljeno naj prej pokosijo travo preden škropijo s strupenimi pripravki in s tem pripomorejo k manjšemu odmiranju čebel, le-te namreč nabirajo nektar in cvetni prah tudi po travniških cveticah. Vljudo prosimo za objavo sledečega tiskovnega sporočila:

Vabilo v naravoslovni center

Ob praznovanju petletnega delovanja bo danes od 14. do 20. ure odprt Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Bazovica št. 224, telefon 040 3773677), ki ga upravlja Deželna gozdna straža. Zanimiva postavitev audiovizualnih in tipalnih pripomočkov ponese obiskovalca preko čutnega doživljanja v lepote kraške narave. V centru je tudi postavljena razstava V pravi razdalji. Fotograf Stefano Savini razkriva metodo fotografske tehnike »digiscoping«: na fotoaparatu pritrjen teleskop ne moti živali in zaradi tega se preko objektiv lahko ujame njihov povsem naravno obnašanje. Obisk centra in razstave bo možen tudi ob delavnikih in sicer s polnim urnikom v ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 13. ure v torkih pa od 14. do 20. ure. Vstop prost.

Jutri o bolnikovih pravicah

Združenje prostovoljcev Hospice Adria vabi jutri ob 17.30 v dvorano Baroncini v Trstu, ul. Trento št. 8, na predavanje Bolnikove pravice in pomen podpornega upravitelja. Govoril bo Paolo Cendon, profesor civilnega prava na tržaški univerzi. Bolnikove primarne pravice so pravice vsakega državljana, vendar dobijo pri bolniku poseben pomen: npr. bolnikovi osebni podatki ne smejo postati javni, njegovo zdravstveno stanje mora ostati tajno, če bolnik tako želi; bolnik ima pravico, da dobi vse potrebne informacije o svoji bolezni. Posebno močan pa je poudarek na tem, da ima vsak bolnik pravico, da se brani pred trpljenjem. Profesor Cendon se že dalj časa zavzema za težke bolnike in njihove pravice. Podporni upravitelj nudi podporo in pomoč bolnikom, ki so časno ali dokončno izgubili samostojnost, delno ali celotno, in naletijo zaradi tega na težave v vsakdanjem življenju.

ZGONIK - Občinski praznik in 49. razstava vin

Danes bodo znani najboljši vinarji in oljkarji

Osemnajst vinogradnikov (in ne devetnajst, kot smo pisali včeraj) in štirideset vzorcev vina, od katerih trinajst vzorcev terana, štirinajst vzorcev vitovske, sedem vzorcev malvazije in šest vzorcev belega namiznega vina, ki so sodeč po nekaterih napovedih tudi kakovostna, saj naj bi na današnjem nagradjevanju ocenjevalna komisija podelila kar nekaj srebrnih, zlatih in velikih zlatih priznanj. To je po besedah podžupana in odbornika za kmetijstvo Občine Zgonik Rada Miliča, ki je na petkovem odprtju govoril poleg župana Mirka Sardoča in odbornice Monice Hrovatin, bera letošnje 49. razstave vin, ki sočasno predstavlja tudi zgonski občinski praznik. Vinogradništvo, je dejal Milič, je še vedno tista odskočna deska, ki daje zagona preko šestdesetih kmetijam na ozemlju zgonske občine, ki so po eni strani veliko vložile v razvoj in prilagoditev veljavnim predpisom, po drugi pa se morajo boriti z zapletenimi birokratskimi postopki in omejitvami. V zadnjem času se na zgonskem koncu vedno bolj razvija tudi oljkarstvo, zgonska olja pa se zelo dobro uveljavljajo.

Uspeh vinogradnikov in oljkarjev bo znan danes pozno popoldne. Potem ko je spored včerajšnjega dne obsegal več pobud, od predavanja o zeliščih do turnirja v briškoli, bo današnje dogajanje po napovedih še bolj pestro: tako bosta že dopoldne potekala dva turnirja: v Športno-kulturnem centru turnir v karateju za Pokal Zgonik, na prireditvenem prostoru (v slučaju slabega vremena pa v Osnovni šoli 1. maj 1945) pa turnir v šahu, popoldne pa so napovedana srečanja harmonikarjev, nastop lipicancev, nagradjevanje vinogradnikov, oljkarjev, harmonikarjev ter udeležencev tekmovanja v skirollu in ex-temporeja, nastop ruske folklorne skupine Rodnik in ples z ansamblom Venera. Na razstaviščnem prostoru bo delovala tudi tržnica, ogledati si bo mogoče razstavo starih vesp, med 15. in 18. uro pa bosta možna brezplačen obisk botaničnega vrta Carsiana in obisk Briškove jame po znižani ceni. V prostorih županstva si bo med 17.30 in 20.30 mogoče ogledati risbe, ki so jih domači osnovnošolci ustvarili pod mentorstvom Katerine Kalc, na dvorišču OŠ 1. maj 1945 pa bo na ogled razstava kmetijske opreme in orodja.

Na županstvu so na ogled risbe domačih učencev

KROMA

BORŠT - V srenjski hiši

Vezilje se predstavljajo na razstavi Zlata nitka

V četrtek so v okviru 32. Praznika vina, ki ga prireja SKD Slovenec, v srenjski hiši v Borštu odprli razstavo ročnih del domačih vezilj. Ob prijetnem petju Ženske pevske skupine Stu ledi je navzoče pozdravil Emil Petaros in orisal kratko zgodovino skupine vezilj, ki se srečujejo že 20 let. Na odprtje so prišli tudi gostje iz Črne na Koroškem in Gornjega grada v Savinjski dolini, s katerimi so vezilje navezale prijateljske stike in sodelovale na njihovih razstavah. Lepo in bogato razstavo ročnih del - na ogled so različni prti, prtički, zavese, namizne svetilke v najrazličnejših tehnikah vezenja - dopolnjujejo še različni deli brške noše, ki so jih prispevale šivilje brške noše pri SKD E. Prešeren.

Kvestor v nogometnem dresu

Na nogometnem igrišču v Naselju sv. Sergija sta se v petek pomerili izbrani vrsti nogometnih trenerjev (združenja AIAC) in policistov. Trenerji so pregazili nasprotnike s 13 proti 1, bolj kot izid pa je bil pomemben cilj te pobude. Izkupiček tekme bodo namenili deželnemu zavodu za slepce in slabovidne Rittmeyer, ki praznuje sto let obstoja. Na kvesturi bo od 5. do 8. julija razstava knjig za slepce. Na sliki: kapetana obeh ekip Maurizio Costantini (trener Triestine) in kvestor Giuseppe Padulano.

STATE OF THE NET

Carlo Petrini: Gastronomija na TV kot pornografija!

Včeraj je v Trstu na zaključnem dnevu mednarodne konference State of The Net, ki je sicer posvečena internetu, nastopil tudi ustanovitelj organizacije Slow Food Carlo Petrini. V svojem govoru je bil zelo oster do televizijskih kuharskih oddaj. Po njegovem mnenju zrcali televizijska gastronomija samo 10 ali 15 odstotkov tega področja in je bolj podobna »prehrambni pornografiji«.

Petrini je dejal, da ljudje enačijo gastronomijo s tem, kar vidimo na televiziji ob katerikoli uri. Ali pa s kuharji, ki zviška delijo gostilnam zvezdice, kuharske klobuke in ocene. S tem pa se delno celo spreminja italijanska družba. »Ko sem bil otrok in so me vprašali kaj bom, ko bom velik, sem odgovoril, da bi hotel voziti vlak. Danes pa 22 odstotkov otrok hoče postati kuharski šef. Gastronomija pa je kompleksna veda. Obvladovanje želodca ljudi je oblika oblasti, zato je gastronomija pravzaprav bolj blizu politični ekonomiji,« je razmišljal Petrini.

SV. JAKOB - V sredo dopoldne praznik v otroškem vrtcu

Poimenovanje po Pikiju Jakobu

Istega dne je napovedano tudi odprtje igrišča na vrtu bivše gostilne Pavan nasproti šentjakobske šole

Otroški vrtec pri Sv. Jakobu (na arhivskem posnetku KROMA) bo v sredo dopoldne končno dobil ime: poimenovali ga bodo namreč po Pikiju Jakobu, priljubljenem pravljicnem junaku pesnika in pisatelja Kajetana Koviča, za katerega se je šolski svet Večstopenjske šole pri Sv. Jakobu odločil že v lanskem šolskem letu (točneje novembra leta 2011) in sprožil postopek za poimenovanje s posredovanjem prošnje najprej Uradu za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za FJK, ki je prošnjo posredoval Občini Trst, pred približno letom dni pa je tržaški občinski odbor sprejel pozitiven sklep.

Tako bodo v sredo na pročelju šentjakobske večstopenjske šole odkrili ploščo, ki bo mimoidoče opozarjala, da se tam nahaja vrtec Piki Jakob. Mali medvedek, je v sporočilu za javnost zapisal ravnatelj Marijan Kravos, se je vzgojiteljicam in staršem zdel primeren lik, ki se lahko na učinkovit način približa otrokovi osebnosti in postane njegov simbolični prijatelj, še posebej tistih otrok, ki potrebujejo veliko čustvene topline in varnosti. Samo ime Piki nas spominja na nekaj drobnega in majhnega, kar je povsem v sozvočju s stopnjo otroškega vrtca, medtem ko je drugi del imena - Jakob - vezan na okolje v katerem deluje šola, se pravi na Sv. Jakob.

Formalni postopek za pridobitev imena se je zaključil že proti koncu preteklega šolskega leta, letos pa so se otroci, starši in vzgojiteljice pripravili na zaključno praznovanje, ki ga bodo povezali z drugim pomembnim dogodkom in sicer z uradnim odprtjem vrta bivše gostilne Pavan, ki se nahaja ravno nasproti šole. Prostor je bil namreč dalj časa zaprt iz varnostnih razlogov, občinska uprava pa je prisluhnila potrebam šole in opremila cementno ploščad z novo streho in nekaj osnovnimi športnimi objekti, da bodo imeli učenci na razpolago pokrito strukturo za izvajanje gibalnih dejavnosti v pričakovanju gradnje nove telovadnice. Ob tem gre poudariti, da bo šola delila upravljanje omenjenega vrta s krajevno sekcijo društva za prostovoljne dejavnosti Auser Pino Burlo, s katerim je prišlo v zadnjih mesecih do plodnega sodelovanja.

Svečanost, ki jo v sredo šentjakobska šola prireja v sodelovanju s tržaško občino in društvom Auser, se bo začela ob 10. uri pred cerkvijo, kjer bo zbirališče udeležencev, ki se bodo v sprevedu podali najprej pred šolo in odkrili tablo z novim nazivom otroškega vrtca, nato pa stopili čez cesto in uradno odprli omenjeni obnovljeni vrt, na katerem bo potekala krajša slovesnost.

DIZ JOŽEFA STEFANA - Aerogenerator dijaka Petra Sossija na znanstveni pobudi v Milanu

Do elektrike s pomočjo burje

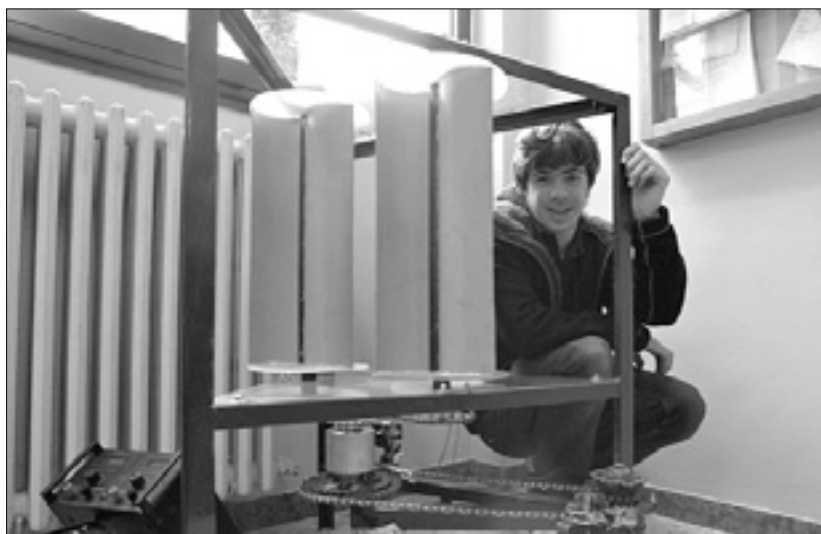
Vzimate nekaj plastičnih cevi, kovinske ležaje, odrabljen menjalnik kolesa in verigo, dinamo starega avtomobila in železno ogrodje ter temu dodajte še znanje, iznajdljivost, domišljijo in seveda delo: dobili boste aerogenerator, napravo, ki lahko proizvaja električno energijo s pomočjo – burje. Ne gre za izmišljotino: aerogenerator zares obstaja, njegov stvaritelj pa je Peter Sossi iz Devinščine, dijak petega letnika mehanske smeri Izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana, ki se je s svojim izdelkom predstavil na manifestaciji I giovani e le scienze (Mladi in znanosti), ki je od 3. do 6. maja potekala v Milanu v organizaciji zveze znanstvenih in tehniških združenj Fast in Evropske komisije ter pod pokroviteljstvom predsednika italijanske republike. Šlo je za že 25. vsedržavni izbor za sodelovanje na natečaju Evropske unije za mlade znanstvenike in šolske odličnjake, ki bodo imeli možnost nastopati na najbolj prestižnih mednarodnih pobudah. Izum Petra Sossija je bil med 42 načrti, ki jim je uspelo prebiti se v finalni izbor, njihovi avtorji pa prihajajo seveda iz Italije, a tudi iz Nemčije, Nizozemske, Rusije, Brazilije, Belgije, Mehike, Turčije in Tunizije in čeprav se Petru ni uspelo uvrstiti med najboljše, je lahko upravičeno zadovoljen, saj je njegov projekt naletel na zanimanje in lahko v prihodnje doživi tudi nadgradnjo.

Projekt namreč temelji na zamisli o izkoriščanju burje za proizvodnjo električne energije. Pravzaprav ne gre za novost, na svetu je že ogromno vetrnih elektrarn, na ogromno vetrnico zdaj lahko naletimo tudi, če se peljemo po avtocesti proti Razdrtemu, nekje med Senožečami in Dolenjo vasjo. Vendar, opozarja Peter, današnji generatorji koristijo le stalne vetrove, medtem ko je burja močan, a nestalen veter, ki ne piha vedno, pa tudi jakost sunkov niha, zato bi bil v tem primeru potreben posebne vrste generator, ki lahko izkorišča tudi nestalne vetrove. Na to so na zavodu Stefan pomislili, ko so se lani prijavili na razpis: načrtovanja in izvedbe se je oktobra lani pod mentorstvom profesorjev Marka Emilija in Irene Milanič lotil Peter Sossi, ki si je zamislil generator, ki ga sestavljajo tri navpične turbine tipa Savonius (ta tip je izbral, ker ga je laže

izdelati in ima trdnjšo strukturo), postavljene v obliki trikotnika, ki ga drži skupaj železno ogrodje, v zgodnjem in spodnjem delu pa ga zapirata plastični prozorni ploskvi, ki prispevata k usmerjanju vetra v turbine.

Najprej je bilo seveda treba narediti načrt, pri čemer si je Peter pomagal z računalniškim programom CNC (Computer numerical control), na podlagi katerega so stroji izrezali sestavne dele. Veliko od le-teh je Peter dobil kar doma: tako je vetrnice pridobil z rezanjem polietilenskih plastičnih cevi, ki so jih pritrdili na plastične osi, le-te pa na prav tako plastične plašče. Kovinske ležaje, s katerimi so turbine pritrdili na plastični površini, pa je nudil kar avtomobilček za go-kart, ki ga je bil Peter sam zgradil pri osmih letih. »Domači« so tudi menjalnik in veriga kolesa, ki prispevata k uravnovešenju vrtiljavov spriču že omenjene nihajoče jakosti sunkov burje, ter dinamo starega avtomobila, ki ga je dal na razpolago profesor, medtem ko je alternatorja za pogonjanje generatorja v odsotnosti burje na milanski manifestaciji nudila šola. Da bi bil aerogenerator stoodstotno nared za koriščenje burje, bi moral imeti še anemometer, se pravi merilec hitrosti sunkov vetra, ki bi pomagal pri uravnavanju delovanja turbin. Do uresničitve zamisli je prišlo med delom v šoli, kjer so s Petrom sodelovali tudi sošolci oz. dijaki drugih razredov, dalje v delavnici zavoda Volta in tudi pri strožnici v delavnici, ki jo je dal na voljo Petrov dedek. Projekt so uporabili tudi za vajo v tretjem razredu, kar so tamkajšnji dijaki lepo sprejeli, saj ni šlo le za teorijo, ampak za nekaj konkretnega, kar je veliko bolj spodbudno. Dijaki tudi želijo nadaljevati s projektom in spodbuditi zamisli za prihodnost, saj je lepo, da se taki projekti razvijajo še naprej, je prepričan Peter, za katerega je njegov aerogenerator tudi dobra promocija za šolo, za katero upa, da bo to izkoristila. Svojo stvaritev namerava predstaviti tudi na bližnjem državnem izpitu: Peter Sossi namreč zaključuje študij na zavodu Stefan, glede prihodnosti pa razmišlja o študiju mehanskega inženirstva na univerzi, čeprav se še ni odločil.

Ivan Žerjal

Peter Sossi s svojim aerogeneratorjem

KROMA

PRIHODNJO SOBOTO - Pobuda

Literarni maraton za Tržaško knjigarno

Vest, da bi lahko Tržaška knjigarna, ki ima sedež v Ulici san Francesco, dokončno zaprla vrata, je neprijetno presenetila tržaške ljubitelje slovenske besede. Zato so si na pobudo Slovenskega kluba Društvo slovenskih izobražencev, založba Mladika in Založništvo tržaškega tiska zamislili posebno pobudo, ki bo zaživela prihodnjo soboto, 8. junija, v obliki literarnega maratona.

Kot piše v sporočilu za javnost, je z zaprtjem vsake knjigarne mesto za spoznanje revnejše, z zaprtjem Tržaške knjigarne pa bi bila izguba veliko večja, saj je za manjšinsko skupnost, ki živi v večini italijanskem okolju, živ stik s slovenskim jezikom izrednega pomena; Tržaški Slovenci bi z zaprtjem TK izgubili edini prostor, kjer se lahko redno seznanjajo s knjižnimi novostmi na slovenski literarni sceni, kjer si lahko nabavijo najnovejšo pesniško zbirko, roman, kuharsko knjigo ali pravopis na slovenskem jeziku. In ne nazadnje je to prostor, kjer lahko v živo spoznajo slovenske avtorje in likovne ustvarjalce, saj razpolaga knjigarna tudi z manjšo galerijo.

Upravičeno je trditi, piše dalje v tiskovnem sporočilu, da predstavlja Tržaška knjigarna veliko bogatstvo za celotno mestno skupnost. V prostorih v Ul. sv. Franciška namreč ne prodajajo samo knjig, ampak že desetletja gradijo most med slovensko in italijansko kulturo. Tu radovedni italijanski someščani najde prevode slovenskih avtorjev, učbenike za učenje slovenskega jezika, turistične vodnike in karte za obisk Slovenije.

Tržaška knjigarna je pomembno kulturno stičišče v mestnem središču in to naj bo še naprej, predvsem v današnjem Trstu, ki je iz dneva v dan bolj dovozen za slovensko kulturo in ustvarjalnost. Vsi, ki jim ni vseeno, kakšna bo usoda Tržaške knjigarne, so zato vabljeni, da se v soboto, 8. junija, udeležijo solidarnostnega večera, ki se bo pričel ob 18. uri. Kot že rečeno, so si večer zamislili kot literarni maraton, zato vabijo pesnike in pisatelje, ki jim je Tržaška knjigarna pri srcu, da se ga udeležijo in preberejo odlomek iz svojega opusa. Prijava zbira v Tržaški knjigarni ali na elektronskem naslovu trst@knjigarna.it.

Prosek: zaprtje cestne ožine

Od jutri bo za pet dni zapored zaprta cestna ožina na Proseku zaradi potrebnih del za popravilo cestišča in poškodovanih pokrovov kanalizacije.

Prvi skok v jamo

V Briškovski jami bo danes ob 10.30 policni base skakalec (base jumping je panoga, ki predvideva skakanje s padalom z mostov, stavb idr.) David Cusanelli poskusil izvesti prvi skok na svetu v kako jamo.

V DSL o antičnem svetu v delih Alojza Rebule

Na ponedeljkovem večeru v Peterlinovi dvorani bodo jutri ob 20.30 predstavili knjigo dr. Jadranke Cergol, predavateljice latinskega jezika in asistentke na Univerzi na Primorskem, o antičnem svetu v delih pisatelja Alojza Rebule Med mero in misterijem. V knjigi, ki je lani izšla pri založbi Mladika v Trstu in je v bistvu njena razširjena diplomska naloga, avtorica analizira kategorije antične filozofije, zgodovine in literature v opusu Alojza Rebule, raziše temeljno sporočilo Rebulovega literarnega ustvarjanja in prinaša veliko novosti v zvezi z interpretacijo pisateljevih del. Na večeru, ki ga prireja Društvo slovenskih izobražencev, založba Mladika in Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm, bosta ob avtorici spregovorila prof. Miran Košuta in dr. David Bandelj.

Šempolaj: kulturna večera SKD Vigred

SKD Vigred vabi ta teden v Šempolaj na kulturne večere ob zaključku šolskega leta. Prvi bo na vrsti jutri ob 20. uri na pokritem prostoru pod vrtcem, oblikovali ga bodo otroška pevska skupina Vigred pod mentorstvom Serene Picco in Aljoše Sakside, otroška in mladinska plesna skupina Vigred pod mentorstvom Jelke Bogatec, mladinska glasbena skupina Vigred-Kraški fenomen, mladinski orkester Godbenega društva Nabrežina, ansambel Cukete, skupina Rock na Bndimi in še nekateri mladi glasbeniki. Sledila bo družabnost v Štalci. V torek bosta ob 18. uri v Štalci nastop skupine Kraški fenomen in premiera igre Gledališka supermištra v izvedbi društvene delavnice Mi se gremo gledališče, ki jo je vodila Kim Furlan.

Trst prestolnica kulture?

Naravovarstveno združenje Marevivo prireja jutri v dvorani Vis a Vis grand hotela Duchi D'Aosta na Trgu Squero vecchio 1 ob 18. uri zadnje srečanje pred poletnim premorom z naslovom Trst, evropska prestolnica kulture? Po uvodnih besedah časnika Pierluigija Sabattija bosta govorila naravoslovec Livio Poldini ter režiser in pisatelj Marko Sosić, s katerima se bosta pogovarjali Patrizia Vascotto iz Skupine 85 in Martina Vocci iz združenja Marevivo.

Pohod prijateljstva Škofije-Hrvatini-Milje

Društvo Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga, KD Istrski grmič s Škofij in KD Hrvatini prirejata v nedeljo, 9. junija, Pohod prijateljstva Škofije-Hrvatini-Milje, ki se bo začel ob 8. uri na parkirišču pri cerkvi na Škofijah, od koder se bodo udeleženci podali sprva po stari graničarski poti mimo gradišča na Elerjih in Premančano do Cerejev, kjer bo krajši postanek. Pohodniki se bodo tam lahko odločili, ali se vrnejo v Milje, ali nadaljujejo pot do Starih Milj, od koder se bodo naposled spustili v središče Milj, kjer je predviden zaključek. Udeležba je na lastno odgovornost. Organizatorji predvidevajo štiri ure hoje, za vrtnitev k avtom na Škofijah bo poskrbljen prevoz s osebnimi avtomobili.

DOMJO - Lep uspeh otroškega pevskega zbora Fran Venturini

Zmagali na državnem tekmovanju

Mladi pevci od 4. do 10. leta starosti so zasedli prvo mesto v kategoriji special junior na prestižnem tekmovanju v Malcesinah

Pretekli vikend bo otrokom OPZ Fran Venturini od Domja ostal še dolgo v spominu. Po mesecu dni zahtevnih vaj je končno prišel dan odhoda proti Malcesinam, mestecu ob Gardskem jezeru, kjer že od leta 2001 vsaki dve leti poteka državno tekmovanje otroških zborov. Na letošnjem tekmovanju se je v treh kategorijah pomerilo 28 otroških zborov iz cele Italije: special Junior, profani repertoar ter sakralni repertoar. Vsi nastopi so potekali v župnjski cerkvi sv. Štefana.

Glede na starost mladih pevcev (od 4 do 10 let) je OPZ Fran Venturini tekmoval v kategoriji special junior, v kateri je nastopilo osem zborov. Zasedbo, ki se je predstavila na prestižnem tekmovanju so sestavljali člani otroškega zbora ter mali pevci zbora Fran Venturini. Pripravi program, ki bi ustrezal kriterijem tekmovanja, je bila zahtevna naloga in svojevrsten izziv tako za izkušeno dirigentko Suzano Žerjal kot za pevce, predvsem tiste, ki so se prvič preizkusili v dvoglasnem petju.

OPZ Fran Venturini je pred strokovno žirijo v sestavi Andrea Angelini, Nicola Conci, Lucio Golino, Stefania Piccardi, Cinzia Zanon in številno publiko zapel tri pesmi: Trittico di filastrocche (tradicionalna/M. Buccolo), Je pomlad (D. Gorinšek/T. Habe) in La rana e il buo (M. Longo). Zbor je na klavirju sprem-

ljala pianistka prof. Neda Sancin, poleg nje pa še starejše članice zbora Maja Devetak in Alexa Gherbassi na flavti ter Kamila Cardoso na tolkalih.

D okler so starši spremljali nastope drugih zborov, so mali pevci v zaodrju premagovali tremo. Na oder so stopili zadnji, suvereno in profesionalno, kar se

jim je tudi obrestovalo. Zmagovalce tekmovanja so razglasili še isti večer, po tradicionalnem sprevodu vseh zborov po ulicah Malcesin. In ... presenečenje: v kategoriji special Junior je prvo mesto osvojil prav naš OPZ Fran Venturini. Mesec trdega dela je obrodil sadove, kar se je odrazilo tudi v mnenju strokovne žirije, ki je male pevce pohvalila za odlično izveden program, ritem, muzikalnost, dikcijo, interpretacijo, disciplino, in posebej izjemne soliste. Kot je povedal predsednik žirije, ko ga je dirigentka Suzana Žerjal prosila za komentar: Brez besed, bili ste popolni!

Drugi dan, v nedeljo popoldne, so na podelitvi priznanj in nagrad zmagovalni zbori še enkrat zapeli. Na izrecno željo strokovne žirije je na gala koncertu zadonela slovenska pesem Je pomlad, ki jo je OPZ »Fran Venturini« izjemno zapel v nabit polni cerkvi. Prislužena nagrada pa bo zagotovo spodbuda mladim pevcem, da se bodo tudi v bodoče posvetili petju.

TREBČE - Ob bližnji stoletnici

Člani GD V. Parma obiskali Slovaško

Ob svoji stoletnici, ki jo bo trebensko godbeno društvo Viktor Parma slavnostno praznovalo v poletnih mesecih, so si godbeniki v začetku maja privoščili štiridnevno potovanje na Slovaško, točneje v Bojnice. Izbira destinacije ni bila naključna: članica godbe Mirna Viola (ki je pred tremi leti pogumno začela igrati trobento), doma iz Milje, že vrsto let z miljsko pustno skupino sodeluje na Festivalu duhov in strahov v bojniškem gradu. Lani se je odzvala povabilu sokolarske skupine Aquila in v bojniškem Kulturnem domu postavila svojo fotografsko razstavo, kjer je na otvoritvi zapel MPZ Slovenec – Slavec. Ko so jo prosili za naslednjo kulturno točko, je v Bojnice popeljala godbo iz Trebč. Kot prava poznavalka krajev je Mirna pripravila izčrpen in zanimiv kulturno-zgodovinski itinerar s pokušino slovaške enogastronomije in pivovarstva. Prvi dan je na programu bil ogled keramične delavnice v Modri, kjer še vedno ročno izdelujejo vse predmete iz gli-

Nastop pred kulturnim centrom v Bojnica

ne in se ponašajo s čudovitimi majolikami in vazami.

V petkovo jutro smo se prebudili z dežjem, ki pa je do vasi Rajecká Lesná ponehal. Majhna vas skriva prav posebno zanimivost: največje lesene jaslice v Evropi (dolžina 8,5 m, širina 2,5 m in višina 3 m), ki jih je izdelal Jozef Pekara. To izjemno rezbarsko delo hkrati predstavlja Slovaško v malem, z njenimi gradovi, cerkvami in običaji, 300 lesenih figur pa se tudi premika. Naslednja postaja je bila tradicionalna slovaška vas Čičmany, ki je zaradi arhitekture, oblačil in vezenin uvrščena na seznam svetovne

kulturne dediščine. Posebnost vasi so lesene hiške poslikane z apnenimi belimi ornamentami (apno so uporabljali tudi za izoliranje notranjih sten, ker so pozimi tam temperature kar nizke), v katerih je nekoč živelo tudi do 40 oseb (4 generacije). Kvadratnih metrov pa je v njih bore malo ... Dekoracija hiš je v bistvu povzeta po vezeninah, s katerimi so okraševali oblačila in volnene copate. In prav slednje so bile paradni konj nekdanjih staroselcev, ki so svoje izdelke prodajali na sejmiščih vzdolž cele Evrope.

Po tradicionalnem kosilu - placky (krompirjeve palačinke) in halušky (njoki)

- smo se vrnili v Bojnice, kjer nas je čakala sokolarska skupina Aquila s svojimi pticami roparicami. Na koncu smo si lahko ptice ogledali tudi od blizu, glavna atrakcija pa je nedvomno bil planinski orel, ki je poziral fotografskim aparatom. Ista skupina nam je po večerji pripravila predstavo z ognjem.

Pravo presenečenje pa nas je čakalo v soboto zjutraj: ogled gradu Bojnice. Veličastni grad vsako leto gosti Festival duhov in strahov. Namesto tradicionalnega ogleda pa smo v grajskih sobanah srečevali različne prikazni, ki so v krajših prizorih razmišljali o koncu sveta. Tako smo srečali grofa Drakulo, Fausta, družino Adams, Džingis kana in ostalo zanimivo družino, ki so nas na komično-strašljiv način spremljali skozi grad. Zares enkratna izkušnja! Popoldanske ure je večina izkoristila za ogled živalskega vrta v bližini gradu ali nakupe na stojnicah vzdolž glavne ulice. Pred večerjo je bil na vrsti prvi nastop trebenske godbe pred Kulturnim domom v Bojnica, ki je isto ponovila tudi v nedeljo zjutraj.

Darilo, ki smo si ga privoščili, je nedvomno bil zadetek v polno. In nam je v tudi v spodbudo, zdaj ko se pripravljamo za velik jubilejni koncert ob stoletnici. Vidimo se 30. junija!

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 2. junija 2013

ERAZEM

Sonce vzide ob 5.19 in zatone ob 20.48 - Dolžina dneva 15.29 - Luna vzide ob 1.54 in zatone ob 14.45

Jutri, PONEDELJEK, 3. junija 2013

PAVLA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16 stopinj C, zračni tlak 1010 mb ustaljen, vlaga 85-odstotna, veter 5 km na uro jugozahodnik, nebo spremenljivo, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17 stopinj C.

SKGZ/SPDT - Srečanje ob življenjskem jubileju Lojzeta Abrama

Na mnoga leta!

Rudi Pavšič in Marinka Pertot sta se mu zahvalila za pomemben doprinos naši skupnosti

Slovenska Kulturno gospodarska zveza je skupaj s tržaškim Slovenskim planinskim društvom ob osemdesetletnici Lojzeta Abrama priredila srečanje, ki so se ga udeležili jubilarntovi znanci in prijatelji, predstavniki obeh organizacij. Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je ob voščilih poudaril Abramov pomemben doprinos k življenju naše skupnosti, v kateri je deloval in je še aktiven kot novinar, urednik in nosilec odgovornih funkcij. Pavšič je v tem okviru posebej izpostavil njegovo delo na čelu SPDT in Zadruga Primorski dnevnik.

Za njegov dolgoletni predan doprinos planinstvu se mu je v imenu SPDT zahvalila predsednica Marinka Pertot. SPDT je za časa Abramovega predsedovanja doseglo velih razmah, planinstvu pa je Gigi Abram še vedno zavezan tudi danes.

Jubilant je prejel v dar avtorsko mapo fotografij svojega nekdanjega reporterskega kolega Maria Magajne.

Društvo slovenskih izobražencev,
Založba Mladika in
Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm
vabijo jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3,
na predstavitve knjige
Jadranske Cergol
»Med mero in misterijem.
Antični svet
v delih Alojza Rebule«
Sodelovali bodo:
prof. Miran Kojuta, dr. David Bandelj
in avtorica knjige dr. Jadranka Cergol
Začetek ob 20.30.

OKLICI: Samuel Abella Zuniga in Donatella Grizon, Moreno De Amicis in Caterina Bove, Gennaro Sangermano in Ornella Vitiello, Rossano Terrone in Francesca Tosolini, Andrea Carriglio in Tiziana Visentini, Marco Fratello in Sara Cook, Guido Fiorini in Manuela Valenta, Michele Pecchiari in Rosa Manduca, Elio Lobascio in Sara Minin, Cristian Prella in Petra Segina, Claudio Bacchia in Loredana Tonini, Alessandro Giacomelli in Caterina Spazzapan, Stefano Zacchigna in Lara Skarlovaj, Ennio Braidia in Maurizia Moro, Claudio D'Agostino in Yeltouobahine Some, Elvio Urbisaglia in Cristina Blasina, Cristiano Meriggi in Raffaella Parma, Daniele Lo Piccolo in Gioacchina Letizia Giarratano, Domenico Basta in Vilma Huli.

Lekarne

Danes, 2. junija 2013

**Lekarne odprte
od 8.30 do 13.00**

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan.

**Lekarne odprte
od 13.00 do 16.00**

Trg Sv. Ivana 5 - 040 631304, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

**Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30**

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sonnino 4 - 040 660438.

**Od jutri, 3., do sobote,
8. junija 2013**

**Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30**

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Ul. Settefontane 39 - 040 390898, Trg Osoppo 1 - 040 410515, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Ul. Settefontane 39, Trg Osoppo 1, Ul. Cavana 11, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Cavana 11 - 040 302303.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani je te dni z odliko diplomirala

Alenka Bitežnik

Mladi zdravniki iskreno čestitajo in ji želijo še veliko uspehov vsi Bitežnikovi

Čestitke

Tina, Johanna, Emily, Caterina, Sebastijan, Nicholas, Joseph in Marko kričijo: »Hip hip hura, tudi učitelj Jordan punčko METKO ima!« 4. razred OŠ Avgusta Černigoja se veseli in novorojenki neskončno sončnih in nasmejanih dni želi. Čestitkam se pridružujejo tudi starši.

Draga ISA, vsi Barkovljani ti iskreno čestitamo ob 80-letnici rojstva in ti povemo, da te imamo radi. Kličemo ti še na mnoga zdrava leta.

Pozor! Beg možganov se nadaljuje. Samozadostni manjšini je ušel tudi dipl. dr. arh. geom. MARKO KO-ROŠIČ, vodja gradbenega inšpektorata v Kopru. Neuvrščeni mu čestitamo in želimo še mnogo dobrih malic in uspešnih rušenj. Pirje.

Danes naš MATEJ nadvse razigrano svoje avtke po preprogi vozi. Dve svečki gasi in z njim se veselimo njegovi prav vsi. Posebno pa sestra Jasmin.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una notte da leoni 3«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »No - I giorni dell'arcobaleno«; 17.00 »Tyrannosaur«.

ARISTON DEI FABBRI - 16.30, 18.45, 21.00 »Take Shelter«.

CINECITY - 15.15, 17.00 »Disney - Gli Aristogatti«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Una notte da leoni 3«; 15.30, 17.40, 19.50 »Epic«; 15.30, 18.30, 21.30 »La grande bellezza«; 18.45, 21.40 »Il grande Gatsby«; 15.30, 16.30, 19.15, 20.00, 21.00 »Fast & Furious 6«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Solo Dio perdona«; 18.30, 22.10 »Urla nel silenzio - Il caso Pescia«.

FELLINI - 18.50, 22.15 »Benvenuti a Saint-Tropez«; 17.00, 20.40 »Viaggio solac«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.50, 21.15 »Il grande Gatsby«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 19.00, 21.30 »La grande bellezza«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.00, 19.20, 20.40 »Slow Food Story«; 22.00 »The Rocky Horror Picture Show«.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.50, 16.30 »Arbitraž«; 18.15 »Balkanska bojevnica«; 15.50 »Hipnotizer«; 12.40, 18.20, 20.10, 21.00 »Hitri in drzni 6«; 16.40 »Klic v sili«; 13.45, 14.30, 16.00, 17.00, 18.10, 19.10, 20.20, 21.20 »Prekrokana noč 3«; 14.10 »Skrivnostni varuhi gozda 3D«; 11.30, 12.20, 13.20, 16.05 »Skrivnostni varuhi gozda«; 18.40 »Vaje v objemu«; 21.15 »Veliki Gatsby 3D«; 12.00 »Zambezija«; 20.45 »Zlobni mrtveci«; 18.35 »Zvezde steze: V temo 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 20.15, 22.15 »Effetti collaterali«; 15.40 »Disney - Gli Aristogatti«; Dvorana 2: 15.30, 17.10, 18.45 »Epic - Il mondo segreto«; Dvorana 3: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Solo Dio perdona«; Dvorana 4: 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Fast & Furious 6«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tutti pazzi per Rose«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.40, 17.45, 20.10, 22.10 »Una notte da leoni 3«; Dvorana 2: 18.00, 20.40 »La grande bellezza«; 15.00, 16.30 »Gli Aristogatti«; Dvorana 3: 14.50, 17.20, 19.50, 22.15 »Fast & Furious 6«; Dvorana 4: 15.00, 17.00 »Epic«; 19.40, 22.10 »Il grande Gatsby«; Dvorana 5: 15.30, 17.20, 20.15, 22.00 »Tutti pazzi per Rose«.

Šolske vesti

DTZ ŽIGA ZOIS vabi starše in prijatelje na zaključno prireditev, ki bo v četrtek, 6. junija, ob 19. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA pri Sv. Jakobu vabi na svečanost ob poimenovanju otroškega vrtca po Pikiju Jakabu in ob otvoritvi obnovljenega vrta bivše gostilne Pavan, ki bo v sredo, 5. junija. Zbirališče ob 10.00 uri na trgu pred cerkvijo Sv. Jakoba. Vabljeni!

SREDNJA ŠOLA Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu vabi starše in prijatelje na zaključno prireditev, ki bo v četrtek, 6. junija, ob 18.30 v Kettejevi dvorani na sedežu šole v Ul. L. Frausin 12.

MALČKI IN VZGOJITELJICI otroškega vrtca »Palčica« - Ricmanje vabijo na tradicionalno zaključno prireditev in razstavo ročnih in likovnih izdelkov. V dvorani SKD Slavec v Ricmanjih bo v petek, 7. junija, ob 14.30 zaživel 13. Ricmanjski festival, sledilo bo odprtje razstave v galeriji »Babna hiša«. Razstava bo na ogled tudi v soboto med 10. in 12. uro ter med 16. in 18. uro. Prisrčno vabljeni!

Izleti

OBČINA DOLINA - Odbornišтво za Socialno službo organizira od 8. do 15. septembra letovanje v Rimini za občane, ki so dopolnili 60. leto starosti. Vpisovanje bo v Anagrafskem uradu od torka, 18., do petka, 28. junija, s sledečim urnikom: torek-petek od 8.30 do 12.15; ob sredah tudi od 14.30 do 16.45. Namenjeno je občanom s stalnim bivališčem v občini Dolina.

DRUŠTVO TIMAVA Medjevas - Štivan organizira v soboto, 15. junija, enodnevni izlet z vodenim ogledom Pule in Nacionalnega Parka Brioni. Vse informacije in prijave na tel. št. 040-208380 ali 333-7276934 (Daniela).

KLUB PRIJATELJSTVA in Vincencijeva Konferenca vabita na izlet v Celje v sredo 26. junija: ogled mestnih znamenitosti in Starega gradu, kosilo v domu sv. Jožefa z ogledom kraja. Info in vpisovanje: 040-225468 (zvečer), 347-1444057 (Vera), 347-5469662 (Ivica).

Obvestila

PRIČENJA SE TEČAJ SLOVENŠČINE, stopnja A2, 36 ur. Vsak ponedeljek od 18.00 do 20.15 na sedežu AdF v Trstu. Prvo srečanje: 3. junija. Na razpolago so še prosta vpisna mesta. Info: ts@adformandum.org, tel. 040-566360.

SKD SLOVENEK Boršt - Zabrežec vabi na poletna glasbena kampusa za otroke od 6. do 14. leta, ki bosta v parku Hribenca v Zabrežcu od 10. do 14. junija in od 17. do 21. junija. Info: Goran Ruzzier 328-3635626, ali goranruz@gmail.com

49. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU: danes, 2. junija, ob 9.00 v Športno-kulturnem središču v Zgoniku pokal Zgonik v karateju; ob 9.30 turnir v šahu, ob 13.00 srečanje harmonikašev, ob 14.30 nagrajevanje tekmovalca skiroll, ob 17.00 nastop lipicanec, ob 18.00 nagrajevanje vinarjev, oljkarjev, harmonikašev in fotografskega natečaja ter ex-temporeja Odprte osmice, ob 18.45 nastop folklorne skupine Rodnik, ob 20.00 ples z ansamblom Venera.

SEKCIJA VZPI ANPI Prosek Kontovel Anton Ukmar Miro vabi danes, 2. junija, na komemoracijo v spomin na 10 obešenih talcev. Svečanost na Proseški postaji se bo začela ob 11. uri.

KRUT vabi na zadnje srečanje iz sklopa Zdravje je naša odločitev na temo »Zdravi na dopustu«, v ponedeljek, 3. junija, ob 17.30 na sedežu krožka. Inženir živilske tehnologije Marija Merljak bo obrazložila kako lahko preživimo poletne dni v prijetnem počutju, brez težav in bolečin. Dodatna pojasnila in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bodo v torek, 4. junija, namesto vaj

pevci šli na ogled filma »Na svoji zemlji« v letni kino na Manzoličevem trgu v Izoli. Začetek filma ob 21. uri.

JOGA - SKD France Prešeren iz Bo-ljunca vabi vse, ki so med letom vadili jogo z učiteljem Goranom, da se udeležijo pohoda po kolesarski stezi od Ricmanj do Drage, v sredo, 5. junija. Zbirališče pred gledališčem France Prešeren ob 17.20. S seboj prinese pijačo ali prigrizek, da bomo skupaj nazdravili. V primeru slabega vremena bo srečanje v društvenih prostorih.

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo od 5., do 12. junija, potekale v občinskem Uradu za izobrazbo in šolske storitve (urnik obratovanja z javnostjo: od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od 15.00 do 17.00 ure), vpisovanja v občinska poletna centra, ki se bosta odvijala od 17., do 28. junija (športni kamp nogometa, odbojke in košarke v konvenciji z AŠD Breg) in od 1., do 26. julija (tradicionalni poletni center). Obrazci in podrobnosti o vpisovanju so na razpolago na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it. Za dodatne informacije: 040-8329239/281 ali scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, vabi v sredo, 5. junija, ob 20.00 - na večer na temo »Ko postanemo starejši - kaj potem? Ali kako se soočati na najboljši način z našimi zreli leti«. Na sporedu bo zabavni film z Jackom Nicholsonom »About Schmidt« (v italijanščini). Prisoten bo izvedenec Danijel Žerjal. V sodelovanju z A.R.I.S.- Ass. Ricerca Interventi Studi sull'invecchiamento. Večer, v slovenščini in italijanščini, je namenjen vsem, starejšim in mlajšim. Vstop prost. Vljudno vabljeni.

SKD TABOR - Prosvetni dom Opčine vabi na zaključni večer otroških delavnic »Zaigramo in zaplešimo« v sredo, 5. junija, ob 19.00: gledališka delavnica v sodelovanju z Združenjem staršev OŠ F. Bevč »Nočemo biti dinozavri«, mentor Tatjana Malalan društvena plesna delavnica in plesalke delavnic sorodnih društev, mentor Jelka Bogatec.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste in prijatelje na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 5. junija, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Franciška 20. **STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE KROŽEK »GOAT-KRAS«** vabi v četrtek, 6. junija, ob 20. uri v dvorano bivšega ljudskega doma v Križ na srečanje z izvoljenimi predstavniki SKP. Sledi praznik včlanjevanja 2013.

JUS NABREŽINA vabi člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v petek, 7. junija, ob 20.00 v dvorani SKD Igo Gruden, Nabrežina št. 89. Zaradi pomembnosti občnega zbora računamo na polnoštevilno prisotnost članov.

NK KRAS IN FC PRIMORJE v sodelovanju z ZSSDI organizirata »Športni teden« za dečke in deklice letnikov 2000 - 2007 od 10. do 14. junija, na športnem igrišču na Proseku (Rouna).

Poleg nogometnih veščin, se bodo otroci preizkušali v najrazličnejših športnih panogah. Poskrbljeno bo za jutranjo in popoldansko malico ter kosilo. Urnik: 8.15 - 17.00. Vpis najkasneje do petka, 7. junija. Za prijave in informacije: tajništvo 040-2171044, Roberta 333-2939977, Franco 340-2467782.

SPDT prireja tečaj nordijske hoje. Srečanja bodo potekala ob petkih in sicer 7. in 14. junija, ob 17.00 do 19.00, zbirališče pri spomeniku na Proseku ob 16.45. Za informacije in prijave tel. 040-220155 (Livio).

ŠAGRA NA KRMENKI - KD Fran Venturini prireja vaško šagro: v petek, 7. junija, ob 20.00 ples z ansamblom Alter Ego; v soboto, 8. junija, ob 20.00 ples z ansamblom Maniax; v nedeljo, 9. junija, ob 18.00 kulturni program, ob 20.00 ples z ansamblom Kraški muzikanti; v ponedeljek, 10. junija, ob 20.00 ples z ansamblom De Rosemarinos. Delovali bodo dobro založeni kioski. Toplo vabljeni!

FOTOVIDEO TRST80 z naslovom »Objektivi: kje, kaj in kako..?!«. Mentor tečaja: Gino Dal Col, izkušen fotograf in dolgoletni član fotokrožka. Lekcija teorije bo v soboto, 8. junija, ob 18.00 v učilnici, praktika pa v nedeljo, 9. junija, (8.30-19.00) na terenu. Sledil bo zaključni večer s projekcijo, ogledom in diskusijo fotografij. Udeleženci naj prinesejo s seboj vse objektivne in fotoaparate, kdor ga nima si ga lahko priskrbi pri krožku. Na razpolago bodo tudi objektivi za testiranje. Prijave in informacije na tel. št.: 329-4128363 (Marko).

KRU.T obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Termah Radenci od 9. do 19. junija. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B - tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

JADRALNI KLUB ČUPA, pod pokroviteljstvom ZSSDI, organizira štiri 10-dnevne jadrane tečaje na optimistih. Namenjeni so osnovnošolcem, ki znajo plavati, poskrbljena jadrnica, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v FIV. Odvijajo se od ponedeljka do petka 9.00-17.00: prvi 10.- 21. junij; drugi 24. junij-5. julij; tretji 8.-19. julij; četrty 22. julij-2. avgust. Omejeno število mest. Vpisovanja in informacije: tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu v Sosljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

TPK SIRENA IN ZSSDI organizirata, od 10. junija do 27. julija, jadrane tečaje namenjene otrokom od 6. do 12. leta. Info: tajništvo pomorskega sedeža, Miramarski dvorec 32, ob ponedeljkih 9.00-12.00 ter ob sredah in petkih 18.00-20.00; tel. 040-422696, info@tpkcntsirena.it; www.tpkcntsirena.it.

VZPI-ANPI SEKCIJA DEVIN-NABREŽINA vabi v ponedeljek, 10. junija, ob 17.30 v gostilno v Mavhinjah na predstavitve knjige »La banda Colotti« Claudie Cernigoi in na predstavitev glasila VZPI Trst ter na praznik včlanjevanja 2013.

ZSKD sporoča mladim med 16. in 18. letom, da se lahko vključijo v civilno službo za mladoletne preko ZSKD in ARCI Servizio Civile. Razpis bo odprt do 10. junija, pričetek pa v začetku julija. Vse info prejmete na sedežu ZSKD, Trst - Ul. San Francesco 20, tel. 040-635626, trst@zskd.org, ali na ARCI S.C., Ul. Fabio Severo 31, tel. 040-761683.

ODBOR ŠD MLADINA vabi vse člane na redni občni zbor v sredo, 12. junija, v domu A. Sirka v Križu. Prvo sklicanje bo ob 20.00, drugo pa ob 20.30.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah (Proseška ul. 109) 18. redni volilni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občnega zbora udeležite.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah, Proseška ul. 109, 18. redni volilni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občnega zbora udeležite.

SK DEVIN sklicuje 39. redni letni občni zbor v soboto, 15. junija, ob 18. uri na sedežu v Slivnem. Sledilo bo nagrajevanje društvene tekme in družabnost.

TABORNIŠKI RMV vabijo vse starejše in bivše člane Rodu na srečanje »Nazaj v taborniški raj 2013«. Taborili bomo v kraju Kred pri Kobaridu od petka, 26. do nedelje, 28. julija. Prijave zbiramo do 15. junija. Dodatne informacije in prijavnico lahko zaprosite po elektronski pošti taborniskiraj@gmail.com ali na telefonskih številkah 339-4120280 (Andrej), 335-5316286 (Veronika) in 349-3887180 (Gabrijel).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira štiri 5-dnevne tečaje jadriranja za srednješolce na jadrnalnih deskah ter na jadrnicah tipa o'pen bic in FIV 555. Potekajo od ponedeljka do petka 13.00-18.00: prvi 17.-21. junij; drugi 1.-5. ju-

SOMPD Vesela pomlad in Društvo Finžgarjev dom

vabita
v Finžgarjev dom
na

GLASBENO-GLEDALIŠKO PRIREDITEV

ki jo bodo oblikovali:

- OPZ Vesela pomlad

- Dramska skupina

Tamara Petaros z igrico

TORTA ZA MAMO št.5

- in čarodejka Kary Ann

Začetek ob 18h

lij; tretji 15.-19. julij; četrty 29. junij-2. avgust. Omejeno število mest. Vpisovanja in informacije: tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu v Sosljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

PIKAPOLONICA - ŠC Melanie Klein obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za poletni center, ki bo od 1. julija do 7. septembra v Bazovici, v sodelovanju z ZSSDI- jem. Vpišete se lahko v uradu (Ul. Cicerone 8, ob ponedeljkih in četrtyh od 9.00 do 13.00 in ob sredah od 12.30 do 16.00) ali preko spletne strani www.melanieklein.org.

SLORI - razpisuje nagrade za zaključena univerzitetna dela druge in tretje stopnje, diplome štiriletnih študijskih programov, magistrije in doktorate. Rok oddaje je 17. junija. Razpisne pogoje in prijavnico dobite na www.slori.org

ARTEDEEN JUNIOR - Umetniške delavnice za osnovnošolske otroke v sklopu Artedna, ki ga prireja SKD Lonjer-Katinara, se bodo odvijale od ponedeljka, 1., do petka, 5. julija, v ŠKC v Lonjerju. Informacije in prijave na tel. 338-4409922 (Emma) ali na emmalina.marinelli@yahoo.it.

SKD VIGRED organizira od ponedeljka, 1., do petka 5. julija, v Šempolaju poletno delavnico (od 8. do 13.30) za otroke, ki obiskujejo v tem šolskem letu vrtec in osnovno šolo. Prijave na tajnistvo@skdvigred.org - tel. 380-3584580.

Loterija 1. junija 2013

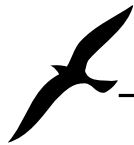
Bari	90	33	31	66	79
Cagliari	37	27	80	62	77
Firence	6	87	67	28	48
Genova	58	47	16	13	38
Milan	49	39	33	82	66
Neapelj	85	50	38	46	42
Palermo	44	39	35	55	38
Rim	3	4	31	62	83
Turin	12	45	44	22	82
Benetke	20	26	15	84	11
Nazionale	33	62	86	70	41

Super Enalotto št. 66

8	21	25	54	84	85	jolly51
Nagradni sklad						2.149.004,09 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						33.694.358,70 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
9 dobitnikov s 5 točkami						35.816,74 €
1.041 dobitnikov s 4 točkami						312,10 €
41.382 dobitnikov s 3 točkami						15,64 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
3 dobitnika s 4 točkami	31.210,00 €
182 dobitnikov s 3 točkami	1.564,00 €
2.699 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
16.340 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
34.068 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SKD SLOVENEK

vabi DANES, 2.6.2013 na

**43. praznik
vina**

Park Hribenca v Zabrežcu

Danes igra ansambel
HRAMRazstava vin domačih
vinogradnikov.

Dobro založeni kioski!

Turistične kmetije**V BITI V KRIŽU**

spet obratuje PICERIJA.

Tel.040-2209058

Osmice

BORIS IN SILVANA KOCIJANČIČ sta odprla osmico v Prebenegu. Nudita domače pridelke. Tel št.: 040-232223.

DAVID IN MILOŠ sta odprla osmico v Repnu pri Branovih. Toplo vabljeni! Tel. 333-4874824.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni. Tel. št.: 340-3814906.

DRUŽINA PERTOT (Špi'lni) je odprla osmico v Nabrežini, stara vas št.10. Vabljeni!

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica. Vabljeni.

OLJKARJI STAREC so odprli osmico, Boljunec 623.

OSMICO je Skupek odprl v Kolu-drovci. Toplo vabljeni! Tel. 040-2296038.

OSMICO v Bazovici je odprl Peter. Tel. 040-226382.

V PRAPROTU je odprta osmica Re-bula pri Bobotu in Frančkotu Briščak.

Poslovni oglasi**VELIKA AKCIJA: PELETI**
220eur/T,DRVA NA PALETAH 1X1X1,80
120eur

legnaacasa@gmail.com

00386-31770 410

po 16.uri 00386-68143831

334 2200566

FOTOVOLTAIČNO PODJETJE
nujno išče promotorje, po možnosti univerzitetne študente/študentkinje.

Tel.348-1631061

IŠČEM V NAJEM

STANOVANJE, tudi majhno, po-dročje Bazovica, Dolina, Opčine.

Cinzia 333-3230236

Mali oglasi

DVA MESECA stare kužke, pasme Border Collie z rodovnikom, prodajamo. Oddani bodo z mikročipom, prvim cepljenjem in z veterinarsko knjižico. Poklicati na tel. št.328-1528830.

MAJHNO STANOVANJE v Ul. Galilei dajem v najem: soba, kuhinja, kopalnica, samostojno ogrevanje. Mesečno 470,00 evrov, vključno s stanovanjskimi stroški in porabo vode. Tel. 329-8012528.

SKD IGO GRUDEN

Koncert

**Vse najboljše,
Adi!**

ob 80-letnici

Adija Daneva

Sodelujejo:

Mladinski pevski zbor

DPZ Kraški slavček

MePZ Igo Gruden

SOBOTA, 8. junija 2013, ob
20.30

Kulturni dom Igo Gruden

Nabrežina

PRODAM FIAT 600, letnik 2000, bele barve, v dobrem stanju. Cena 800 evrov. Tel. 335-6002920.

V BOLJUNCU prodam nezazidljivo zemljišče, 1.340 kv.m. Tel. 040-280910.

Prireditve

ANPI-VZPI: razstava »Ko je umrl moj oče - risbe in pričevanja otrok v italijanskih taboriščih« je na ogled do danes, 2. junija, v Skladišču idej - Magazzino delle Idee (vstop prost). Urnik: 10.00-13.00 in 16.00-20.00.

BALETNO DRUŠTVO DIVAČA vabi danes, 2. junija, ob 18. uri v Koso-velov dom v Sežani na Baletno revijo na Krasu »Iz plesa v pravljico«. Vabljeni vsi, ki imate radi umetnost skupaj s svojimi najmlajšimi, ki bodo uživali v čarobnosti baletnih korakov, kostumov in pravljicnih bitij.

KONTOVEL - župnijska skupnost vabi na slovesnost Rešnjega Telesa in Krvi. Danes, 2. junija, ob 8.30, v župnijski cerkvi slovesna evharistija; sledi procesija po vaških ulicah (procesija odpade v slučaju neprimerne-ga vremena).

SKD SLOVENEK vabi na »43. praznik vina«, ki bo danes, 2. junija, v parku Hribenca v Zabrežcu. Ples z ansamblom »Hram«. Na ogled bo razstava vin domačih vinogradnikov in delovali bodo dobro založeni kioski s specialitetami na žaru.

SKD SLOVENEK vabi na razstavo »Zlata nitka« - ročna dela vezilj iz Boršta ob 20-letnici skupnega veze-nja in s sodelovanjem šivilj brške no-še pri SKD F. Prešeren v Srenjski hi-ši v Borštu. Urnik razstave: danes, 2. junija: 10.00-12.00 in 15.00-20.00.

SKP IN SIK vabita danes, 2. junija, na ljudski praznik v Ljudski dom v Pod-lonjerju, od 19.30 glasba s skupino Wilson trio.

SOMPD VESELA POMLAD IN DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabita na dvojno, glasbeno-gledališko prireditve ob zaključku šolskega leta, ki bo danes, 2. junija, ob 18.00 v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Današnji program bodo oblikovali OPZ Vesela pomlad, otroška drama-ska skupina Tamara Petaros z igrico Lučke Susi-č Torta za mamo 5 in ča-rodejka Karly Ann.

DSI vabi v ponedeljek, 3. junija, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3, na predstavitev knjige Jadranke Cergol »Med mero in misterijem. Antični svet v delih Alojza Rebule«. Sodelovali bodo: prof. Miran Košuta, dr. David Bandelj in avtorica knjige dr. Jadranka Cergol. Začetek ob 20.30.

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 3. junija, ob 20.00 na prostor pod vrtcem v Šempolaju, na kulturni večer ob zaključku šolskega leta. Sodelujejo vsi društveni odseki in še nekateri prijatelji.

UČENCI IN UČITELJICE OŠ A. SIRKA V KRIŽU vabijo na zaključno prireditve »Jurij Muri na Krasu« v ponedeljek, 3. junija, ob 19. uri v Ljudskem domu v Križu.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi na predavanje Pravice težkega bolnika in vloga podpornega upravitelja v ponedeljek, 3. junija, ob 17.30 v dvorano Baroncini, Ul. Trento 8, Trst. Predaval bo prof. civilnega prava na tržaški univerzi Paolo Cendon.

SKD BARKOVLJE s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete vabi v torek, 4. junija, ob 20. uri v gledališče Miela (Trg Duca degli Abruzzi 3) na celovečerni film Martina Turka »Nahrani me z besedami«. Igralska zasedba Boris Cavazza, Sebastian Cavazza, Jure Henigman, Maša Derganc, Miranda Caharija, Iza Veselko, Maurizio Zacchigna. Film bo z italijanskimi podnapisi.

SKD VIGRED vabi v torek, 4. junija, ob 18.00 v Štalco v Šempolaju na premiero gledališke predstave »Gledališka supermineštra« (tekst in režija Kim Furlan), nastopila bo tudi mladinska glasbena skupina Vigred »Kraški fenomen«.

MLADIKA, ZTT IN TRŽAŠKA KNJIGARNA vabijo na kavo s člani upravnega odbora Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Delo in načrte upravitelj našega gledališča bomo поблиže spoznali v sredo, 5. junija, ob 10.00 v Tržaški knjigarni.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunca vabita v četrtek, 6. junija, ob 20.30 v društveni bar n G'rice, na otvoritev fotografske razstave »Boljunec sredi prejšnjega stoletja«. Sodeluje Tamburaški ansambel SKD France Prešeren.

ZTT vabi na predstavitev nove pesniške zbirke Aceta Mermolje »Okruški«, v četrtek, 6. junija. Pesnik se bo z bralci srečal ob 11. uri v Tržaški knjigarni, pesniški večer pa bo ob 20. uri na borjaču Pri Davidu in Martini, Volčji grad pri Komnu 54. Poeziji se bodo pridružili zvoki jazz tria Windwords.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za vpis v 2. Glasbeni poletni center, ki bo letos potekal v Miramarskem gradu in njegovem parku. Pohitite z vpisom. Informacije info@accademialirica-santacroce.com ali 347-1621659 (Mojca).

RIBICE - klekljarska skupina SKD Lipa iz Bazovice vabi v petek, 7. junija, ob 20.30 v dvorano Gospodarske zadruge v Bazovici na otvoritev razstave in defile staromodnih oblek »Ples v maskah«.

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA IZ TREBČ ob praznovanju 100-letnice godbe vabi na koncerte na vrtu ljudskega doma v Trebčah. Program: sobota, 8. junija, ob 20. uri Pihalni orkester Ricmanje, Pihalni orkester Ilirska Bistrica in Pihalni orkester Divača; sobota, 15. junija, ob 20. uri Godbeno društvo Prosek in Pihalni orkester Kras Doberdob; nedelja, 30. junija, ob 20. uri Jubilejni Koncert Godbenega društva Viktor Parma.

SKD IGO GRUDEN vabi v soboto, 8. junija, ob 20.30 v Kulturni dom v Nabrežini na zaključni koncert društvenih zborov z naslovom »Vse najboljše, Adi!« ob 80-letnici skladatelja Adija Daneva. Nastopili bodo Mladinski zbor, dekliški zbor Kraški slavček in mešani zbor Igo Gruden. Na programu Danevove pesmi in kantata Razpršeno cvetje.

Pogrebno podjetjena Opčinah, v Boljuncu,
v Miljah, v Trstu in v novem
uradu v Nabrežini, 97**Tel. 040 21 58 318**V 98. letu starosti je umrla mama,
nona in pranova**Marija Ražem Pečar**

Žalostno vest sporočata

sinova Joško in Tomo z družinama

Od pokojne se bomo poslovili v torek, 4.6.2013, med 11.00 in 13.20 v mrtvašnici v Ul. Costalunga.

Datum pogreba bomo sporočili naknadno.

Bazovica, 2. junija 2013

**Za drago teto Marijo žalujemo
in izrekamo iskreno sožalje
Joškotu in Tomotu z družinama****nečaki Darinka, Savica,
Boris in Igor z družinami****Ob izgubi drage Marije izreka
Joškotu in Tomotu ter ostalim
sorodnikom iskreno sožalje**

TPPZ P. Tomažič

**Ob izgubi drage mame izrekamo
sinu Tomu in sorodnikom
iskreno sožalje.**

AŠD Zarja

ZAHVALA

*In zapuščajo nas tisti,
ki nas najbolj ljubijo
in ki jih najbolj ljubimo.*

Naš dragi oče, nono in pranova

Albino Nabergoj

sedaj počiva v miru pri Sv. Ani, tik pod rojstnim Kolonkovcem. Skupno z mamo Ernesto pa še vedno živi v vseh nas, ki smo ga imeli radi. Prisrčna zahvala znancem, prijateljem, kolegom, bivšim kolegom in sorodnikom, ki so nam v težkih trenutkih njegovega slovesa stali ob strani, nam izrazili sožalje in ga tako številni pospremili na zadnji poti. Vnaprej pa smo hvaležni tudi vsem tistim, ki ga boste še nadalje ohranili v hvaležnem spominu kot pokončnega, zavednega in poštenega človeka. Res prisrčna hvala.

**Mariza, Gracijela, Maurizio, Mario,
Denis, Federica in mala Erika**

ZAHVALA

Josip Slavec

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam bili ob strani v tem žalostnem trenutku in ki ste našega dragega pospremili na njegovi zadnji poti.

Sonja in Nataša z družinama

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Bruno Metelko

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so počastili spomin našega dragega. Posebna zahvala doktorju Jevnikarju za dolgoletno prizadevanje.

Družina

Nepričakovano nas je zapustila
naša draga mama in nona**Nina Scrignari
vd. Metlika**

Žalostno vest sporočajo

**hči Graziella z Marjanom, sestra
Evelina ter ljubljeni vnuki Andreja,
Štefan, Ivan in Peter z Debora**

Od nje se bomo poslovili v sredo, 5. junija, od 10.00 do 11.40 v Ulici Costalunga.

Pogreb z žaro bo v ponedeljek, 17. junija, ob 11. uri iz boljunske cerkve na domače pokopališče.

Boljunec, 2. junija 2013

Pogrebno podjetje Alabarda

**Žalovanju za dobro gospo Nino
se pridružujeta****Boris in Magda z družinama****Ob nenadni izgubi drage mame in
none Nine izražamo Grazielli in
ostalim svojem občuteno sožalje****družine Berzan, Crevatin,
Mihelčič, Mozenič, Požar-Kralj,
Sosič, Spetič M., Spetič S., Starec,
Zobec, Žerjal, Žerjul****Ob bridki izgubi drage mame
izrekamo Grazielli Metlika in
svojem občuteno sožalje****vsi na Večstopenjski šoli
Vladimirja Bartola****in neučno osebje liceja
A.M. Slomška**

30.5.2012

30.5.2013

**Darinka Segulin
por. Cok**

Vedno v našem spominu.

**Tvoji Riccardo, Fabio
in Luciano z družino**

2.6.1993

2.6.2013

Franco Capuzzo

Vedno v naših srcih.

Tvoji najdražji

GORICA - Osip pri prehodu na višje srednje šole dosega alarmantno raven

Porast otrok v vrtcih je neizkoriščen potencial

Slovensko šolstvo na Goriškem ima dvojni obraz. Po eni strani vzbuja zadovoljstvo dejstvo, da slovenski vrtci beležijo neprestan porast vpisov. Po drugi strani pa je vir zaskrbljenosti in mora postati predmet temeljitega razmisleka statistični podatek z nasprotnim predznakom, ki pravi, da ta pozitivni trend usiha pri prehodu na naslednje šolske stopnje. To je sicer znano dejstvo, da pa se osip iz leta v leto neizprosno povečuje in da na višjih srednjih šolah dosega že alarmantno raven, je izšlo iz podatkov, ki so bili predmet razprave na sredinem delovnem srečanju na goriškem sedežu Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ). Udeležili so se ga članici Sindikata slovenske šole, sicer ravnateljici Sonja Klanjšček in Mihaela Pirih, tajnik Joško Prinčič in predstavnik deželnega šolskega urada v Gorici Igor Devetak, za SKGZ pa pokrajinski predsednik Livio Semolič ter člani goriškega vodstva David Peterin, David Sanzin in Albert Vončina.

Številke so zgovorne: v šolskem letu 1997-98 je bilo v zadnjem letniku slovenskih vrtcev 86 otrok, v prvem razredu osnovne šole se jih je v naslednjem šolskem letu znašlo 81, leta 2002-2003 jih je v petem razredu osnovne šole bilo 79, leta 2003-2004 v prvem razredu nižje srednje šole 80, leta 2005-2006 v tretjem razredu nižje srednje šole 70, v šolskem letu 2006-2007 v prvem razredu višje srednje šole pa 68. Osip je bil minimalen. Iz nadaljnjih podatkov izhaja, da je število otrok v vrtcih raslo, hkrati pa se je večal osip zlasti pri prehodu na višje srednje šole. V šolskem letu 2004-2005 je bilo v zadnjem letniku vrtcev 124 otrok, v prvem razredu osnovne šole so v naslednjem šolskem letu bili 103, leta 2009-2010 v petem razredu osnovne šole 102, leta 2010-2011 v prvem razredu nižje srednje šole 95, leta 2012-2013 v tretjem razredu nižje srednje šole 96, v prve razrede višjih srednjih šol v šolskem letu 2013-2014 pa je vpisanih le ... 56 dijakov! Osnovno vprašanje je, zakaj višje srednje šole ne uspejo v celoti izkoristiti potenciala privlačnosti, ki ga slovensko šolstvo ima predvsem na ravni vrtcev in osnovnih šol. O tem je že bila narejena marsikatera strokovna raziskava, ki je pokazala, da so vzroki zelo različni, nekatere od teh pa bi manjšina lahko uspešno reševala.

Na sredinem srečanju je Joško Prinčič poročal o obisku slovenskih šolnikov, ki ga je sindikat pred nedavnim organiziral v šolskih okoljih na Južnem Tirolskem. Nekatere tamkajšnje dobre prakse bi lahko prišle v poštev tudi pri nas, je ocenil Prinčič. Zgledne so na primer dijaške izmenjave in sodelovanja med italijanskimi in nemškimi šolami v Bocnu. V goriškem prostoru so možnosti izmenjav še zanimivejše, če upoštevamo, da poleg manjšinskih šol imamo na dosegu roke še goriške italijanske in no-

vogoriške slovenske šole. Vsiljuje se nam vprašanje: slovenske goriške šole izkoriščajo to priložnost?

Glede na krizne čase, v katerih se višješolska smer, bolj kot v preteklosti, izbira na osnovi zaposlitvenih perspektiv, bi morale slovenske višje srednje šole iskati večjo konkurenčnost in privlačnost, kar po-

lačnosti izkoristiti šolsko avtonomijo, ki sloni na državni zakonodaji in dopušča šolam, da lastnim potrebam prilagajajo dvajset odstotkov tedenskega urnika. Sogovorniki na sredinem srečanju so torej odpirali vprašanja, na katera pa bo morala odgovarjati širša manjšinska skupnost, ne le profesorski zbor.

Sredino delovno srečanje (zgoraj), v slovenskem višješolskem središču (spodaj)

meni tudi razmisliti o ustreznosti in možnosti nadgrajevanja sedanjih učnih smeri. Splošno mnenje je, da imajo slovenske šole iz vidika struktur, opreme in števila uspešne v razredih zelo dobre pogoje za uspešnost. Vendar to ni še dovolj. Okrepiti je treba povezavo med nižjo in višjo srednjo šolo ter v čim večji možni meri in s ciljem priv-

GORICA - Slovensko šolstvo

Brez poklicnega zastopnika sindikat ne bo kos nalogam

Še vedno brez šolskega inšpektorja - Rešitev gre iskati na deželi

Sindikat slovenske šole v Italiji še vedno nima pravice do osebe, ki bi bila v celoti ali deloma oproščena poučevanja, zato da bi spremljala problematiko slovenskega šolstva. Sindikat, ki šteje na Goriškem preko 150 članov, sloni torej na prostovoljnem delu in lahko računa na minimalna, a vsekakor nezadostna sredstva za delovanje. Prispevek iz Slovenije se vsako leto manjša: od 5.000 evrov izpred nekaj let jih danes prejema le še 1.000. Tudi o tem je bil govor na sredinem delovnem srečanju na goriškem sedežu SKGZ, kjer je tajnik sindikata Joško Prinčič napovedal velike težave pri delovanju, če ne bo prišlo do korenitih sprememb in pridobitve vsaj enega poklicnega zastopnika. Omenjen je bil zaščitni zakon 38/2001, ki sicer predvideva uradno priznanje in reprezentativnost slovenskega sindikata, toda pritožba, ki jo je v ta namen vlo-

žil odvetnik Peter Močnik, na državni ravni ni prinesla zaželenega rezultata. Priča smo zato protislovju, da je slovenski sindikat v deželi FJK vabljen na vsa sindikalna omizja, ki zadevajo šolsko problematiko, a brez uradnega priznanja nima osebe, ki bi se tem vprašanjem posvečala, kakor zaslužijo. Alternativna pot je pridobitev priznanja v deželi FJK, je bilo povedano v sredo, za kar se bo potrebno takoj potruditi.

Izpostavljeno je tudi bilo, da slovenske šole v Italiji še vedno nimajo šolskega inšpektorja, ki nastopa in ukrepa v primeru kritičnosti, in ga niso dobile niti po zadnjem državnem natečaju. Tudi v tem primeru gre alternativno rešitev iskati na deželni ravni, in sicer pri deželni šolski ravnateljici, ki bi lahko začasno imenovala osebo z vlogo inšpektorja za slovenske šole, saj je to v njih pristojnostih.

GORICA - Na avtocesti med Gradiščem in Štandrežem

Zapora do julija

Gradbena dela stopajo v zaključno fazo - Pred koncem leta odprtje avtoceste

Gradnja avtoceste Gorica-Vileš stopa v zaključno fazo. Gradbena dela naj bi se zaključila pred koncem letošnjega leta, ko se bo iz Vileša mogoče zapeljati do Gorice in do državne meje po novi prometnici, ki bo omogočila hitrejšo pot iz vzhodnega dela Italije v Vzhodno Evropo.

V prihodnjih dneh bodo asfalterali še nekaj odsekov avtoceste in opravili zadnja gradbena dela na novem mostu čez Sočo med Sovodnjami in Faro, zaradi česar bo potrebno avtocesto nekaj dni zapreti. Zapora med Gradiščem in štandreškim krožiščem v smeri Gorice bo stopila v ve-

ljavo jutri ob 20. uri; predvidoma bo ta odsek avtoceste zaprt do druge polovice julija, ko naj bi se gradbena dela zaključila. Avtomobilisti, ki bodo iz Vileša namenjeni v Gorico, bodo morali zapeljati z avtoceste pri Gradišču in nato svojo pot nadaljevati po krajevnih cestah. Obvoz bo označen s smerokazi, navodila bodo na voljo tudi na spletni strani podjetja Autovie venete www.autovie.it, ki opozarja, da bo zapora povzročila nekaj prometnih težav, kar še zlasti velja za središče Gradišča. Po predvidevanjih tehnikov iz podjetja Autovie venete gre največ težav pričakovati med 3. in

7. junijem, potem pa se bo šolsko leto zaključilo in na cesti ne bo več staršev, ki svoje otroke peljejo v šolo. Iz podjetja Autovie venete hkrati opozarjajo, da drugih alternativ zapor avtoceste ni, zato pa se vnaprej zahvaljujejo prebivalcem Gradišča in ostalih krajev, ki bodo morali do druge polovice julija sobivati s povečanim prometom. Pred koncem leta se bo tako po 36 mesecih dela zaključila gradnja avtoceste, za katero so pri podjetju Autovie venete prepričani, da bo varna, sodobna in da bo pripomogla k boljši povezanosti Italije z vzhodnim delom Evrope.

GORICA - Aretirali mladeniča iz Vidma

Študent prodajal hašiš in ekstazi

Univerzitetni študent po rodu iz Vidma je v Gorici preprodajal mamila. 23-letnega P.G.J. je osebe kvesture aretiralo v petek popoldne, potem ko so policisti v njegovem stanovanju našli razne vrste mamil. Mladenič biva v stanovanju v najemu na trgu pred županstvom, ki ga deli skupaj z nekaterimi sovrstniki, ravno tako študenti. Med hišno preiskavo so policisti zasegli sto gramov hašiša, nekaj tablet ekstazija, tehniko in druge predmete, ki jih je Videmčan uporabljal za pripravo odmerkov droge. Izsledili so ga, potem ko so zalotili nekega mladeniča z manjšo količino hašiša. Ta je policiste napotil k dobavitelju. Univerzitetnika-preprodajalca so pospremili v zapor v Ulici Barzellini, kjer čaka na sodni postopek.

Zasežena droga

GABRJE - Poplave

Jutri se začneja gradnja nasipa ob reki Vipavi

V Dolnjih Gabrjah se bo jutri izdelna civilna zaščita lotila gradnje nasipa ob strugi Vipave, s katerim naj bi v prihodnje preprečili poplavljanje tamkajšnjih hiš in hleva. Gradbena dela bo izvedlo podjetje Costruzioni Isonzo iz San Piera; nasip bo imel betonsko strukturo, prekrit pa bo z zemljo. Tehniki deželne civilne zaštite so prepričani, da bo nasip preprečil poplavljanje hleva in sosednjih hiš, ki jih je voda v zadnjih letih nekajkrat zalila in povzročila stanovalcem precejšnjo gmotno škodo. Če bodo jutri vremenske razmere posebno neugodne, se bodo gradbena dela začela v prihodnjih dneh.

Kulturni center
Lojze Bratuž

Zveza slovenske
katoliške prosvete

Zadruga
Goriška Mohorjeva

SREČANJE POD LIPAMI
IVAN TAVČAR - Vrtoglavost duše

Pesniško zbirko in avtorja, dobitnika nagrade Vstajenje 2013, bo predstavil Jurij Paljk.

Na večeru bodo sodelovali Julija Kramar, Nikolaj Pintar, Hilarij, Aleš in Jurij Lavrenčič, ter NOMOS Ensemble Wind Quartet

Kulturni center Lojze Bratuž
Torek, 4. junija 2013, ob 20.30

SOVODNJE - Poimenovanje vrtca sovpadalo s 60-letnico njegovega odprtja

»Na svetu ga ni para, to je vrtec Čira čara«

Živ-žav, ambarabam, čira čara so besedno zvočne zveze, ki še najbolj označujejo dogajanja med petkovo prireditvijo v sovodenjski občinski telovadnici ob poimenovanju tamkajšnjega otroškega vrtca. Nastopalo je več kot osemdeset otrok: osnovnošolci šole Petra Butkovića Domna so s sodelovanjem počastili svoje mlajše vrstnike iz vrtca.

Pričeli so s pesmijo ob spremljavi klavirja, ki jo je igrala animatorka in vzgojiteljica Jana Drassich, na kar jo je zamenjala Erika Tomšič. Gojenec Glasbene Matice je na isti tipkovnici z dvema komadoma zaključil uvodni del. Sledili sta napovedovalki Rožica in Marjetka, ki sta z živahnim in šegavim pristopom sestavili vezno besedilo ter ga tudi ustrezno podali. Prepričljivi sta bili tudi s telesno govorico. Sceno je sestavljala okusno in živopisno sestavljena dolga zavesa s simboliko letnih časov, delo vzgojnega in pomožnega osebja: Magda, Irena, Alida in Renata. Pomenljivi sta bili tudi na sredini izpisani letnici: 1953-2013, kar pomeni, da je praznik bil podvojen. Poleg poimenovanja so želeli proslaviti tudi 60-letnico dejavnosti vzgojne ustanove. V protokolarnem delu je spregovorila ravnateljica Sonja Klanjšček s pozdravom naslovljenim predstavnicam in predstavnikom upravnih in šolskih organov. Prisotna je bila županja Alenka Florenin, pokrajinska odbornica Vesna Tomšič, predsednik pokrajinske konzulte za slovenska vprašanja ter goriški občinski svetnik David Peterin in pokrajinski tajnik stranke Slovenske skupnosti Julijan Čevdek. Deželne šolske organe je zastopal Tomaž Simčič, ki je čestital sovodenjski šolski skupnosti in izrazil zadovoljstvo nad skorajšnjima drugima dvema poimenovanjema, ki bosta sledili v kratkem.

Ravnateljica doberdobske večstopenske šole Sonja Klanjšček je priključila pozornost okrog dvesto petdeset gledalcev na pomembnost, ki jo imajo prvi vplivi na razvoj zelo majhnih otrok. Dobro je, če potekajo vplivi preko zaznav, opažanj in čarobnih svetov. V zapletenih okoljih je koristno znati čarati. Zato poimenovanje vrtca s čarobno formulo »Čira - čara«. Sovodenjska županja je podčrtala pomen imena, saj nas imena identificirajo; po njih nas okolica pozna. Sedanja stavba otroškega vrtca potrebuje nekaj ličila, pročelje ji je nagubano, a vztrajati je potrebno do gradnje novega poslopja. Vsekakor je tudi sedanja stavba za otroke prijazen dom.

Sledile so si pevske, plesne in izrazne točke z različnimi koreografskimi izbirami, osnovanimi na različnih glasbenih zvrsteh. Udeleženke in udeleženci, ki vadijo tudi v organizacijskem okviru kulturnega društva Sovodnje, so uporabljali čarovniške metle, tolkala, zlasti pa so vsi nosili na glavah čarovniške klobuke, vključno z animatorkama

in učiteljica petja ter plesa Jano Drassich in Jelko Bogatec. Kot gost je nastopila dekleška plesna peterka, ki vadi pri kulturno športnem društvu Vipava. Slavnostno so izstopale tri točki: prehod štirih otrok iz vrtca v osnovno šolo, prihod na prizorišče ogromne torte in odkritje plošče z napisom novega imena sovodenjskega vrtca, na kateri je tudi okrasna figura. Tudi kratka omemba vseh dosedanjih ravnateljev in ravnateljic je sodila v praznični okvir. To so njihova imena: Milan Bresciani, Mirka Braini, Vera Caharija, Joško Prinčič in Nataša Paulin. Odslej bo pač primerno poznati refren nove himne: »Na vsem svetu ga ni para - to je vrtec Čira čara, kdor vanj vstopi, ga očara - vrtec Čira čara«. (ar)

Utrinki s prireditve ob poimenovanju sovodenjskega vrtca

BUMBACA

ŠTEVERJAN - V torek bodo počastili Alojza Gradnika

Tridesetletnica poimenovanja šole s prireditvijo in z brošuro

Pred tridesetimi leti so po briškem pesniku Alojzu Gradniku poimenovali števerjansko osnovno šolo. Izbira ni bila naključna, kot ugotavlja števerjanska županja Franka Padovan v pozdravu, objavljenem na brošuri, ki bo pospremila praznovanje 30-letnice poimenovanja. »Globoko smo vezani na poezije, v katerih izpoveduje Gradnik ljubezen do domovine, do naše slovenske zemlje, do slovenske besede, za katero se je vedno boril, jo negoval in o njej pisal v idilični prisposobi, čeprav so se nad njo zbirali tudi temni oblaki,« pravi županja in poudarja, da se v otroškem vrtcu in osnovni šoli gradi prihodnost Števerjana, zaradi tega je glavni cilj njene

negativnega dela ravno ohranitev obeh vzgojno-izobraževalnih ustanov.

Praznovanje 30-letnice poimenovanja šole bo v torek, 4. junija, ob 15. uri, ko bodo prireditve ob zaključku šolskega leta oblikovali učenci osnovne šole Alojz Gradnik in malčki iz vrtca Kekec. Med praznovanjem bodo predstavili tudi brošuro, ki je opremljena s številnimi fotografijami, bogatijo pa jo seveda tudi zapisi učencev. Med njimi so posebno zanimivi pozivi osnovnošolcev, ki opozarjajo, da na osnovni šoli Alojza Gradnika iščejo nove učence. »Imamo igrala, telovadnico, trpežne učiteljice in super šolabus. Vpišite se k nam!«

GORICA - V Dijaškem domu že deseta Športna šola

Šport v stiku z naravo

Udeleženci bodo odkrivali lepote, ki se skrivajo za vogalom, preizkusili se bodo tudi v roketu, hokeju, badmintonu, odbojki, košarki, kajaku in jadranju

Lanski kajakaški tečaj

FOTORM.

Že desetič se v Dijaškem domu Simon Gregorčič v Gorici pripravlja Športna šola, v kateri je mogoče na aktiven in privlačen način preživljati poletne počitnice. Letos bodo posebno pozornost namenili spoznavanju narave, tako da bodo večkrat zapustili igrišče doma, se podali v bližnjo okolico in odkrili lepote, ki se skrivajo za vogalom - Kras, Sabotin, Trnovski gozd, Brda, reka Soča, Vipavska dolina. Ne bo manjkalo niti daljših izletov, ki že vrsto let navdušujejo udeležence Športne šole. Med temi je najbolj privlačno potovanje z vlakom do Bohinjske Bistrice, kjer jih čaka zabava v Akvaparku. Udeleženci - največ petnajst fantov in deklet med desetim in štirinajstim letom starosti - se bodo na igrišču Dijaškega doma lahko preizkusili tudi v športnih panogah, ki pri nas niso najbolj poznane, kot so roket, hokej, frizbi, badminton; na voljo bodo imeli tudi vadbo odbojke in košarke z izkušenimi trenerji športnih društev OK Val in Dom. V prvih dveh tednih se bodo lahko pomerili tudi v atletiki v sodelovanju z goriškim društvom Atletica Go-

rizia. Pravo poslastico predstavljata dva enotedenska tečaja. Prvi bo tečaj kajaka, ki bo potekal od 1. do 5. julija. S trenerji kajak kluba Soške Elektrarne, ki sodijo v sam vrh svetovnega kajakaštva, se bodo fantje in dekleta naučili prvin veslanja na divjih vodah, predvsem pa varnosti in spoštovanja reke in narave. Drugi tečaj bo posvečen jadranju. Potekal bo od 15. do 19. julija v sodelovanju z jadrnim klubom Čupa. Ne bo zmanjkalo časa niti za obisk adrenalinskega parka v Solkanu, novogoriškega bazena in spusta z raftom po reki Soči, kjer si vsako leto poiščejo svežine med vročimi poletnimi dnevi.

Športno šolo, ki bo letos delovala od 17. junija do 19. julija, bo že deseto leto po vrsti vodil izkušeni vzgojitelj in športni izvedenec Robert Makuc. Celotna poletna ponudba goriškega Dijaškega doma je na razpolago na spletni strani www.dijaskidom.it, kjer so tudi objavljene slike lanskega poletja. Za informacije in vpisovanje pa sta na razpolago telefonska številka 0481-533495 in naslov elektronske pošte info@dijaskidom.it.

»Trgovci izven vsake logike«

»Sodobno mesto mora razpolagati s peš cono in tudi z mrežo kolesarskih stez. Ponavljajoči se napadi nekaterih goriških trgovcev na našo malo peš cono na Korzu Verdi so zato izven vsake logike,« poudarja občinska svetnica Gibanja 5 zvezd Manuela Bottegghi, ki je prepričana, da so za zaprtjem trgovin drugi razlogi, v prvi vrsti gospodarska kriza, visoke najemnine, konkurenca trgovskih središč. »Občina se pa mora prebuditi iz svojega spanja in mora pripraviti sveženj ukrepov za pomoč trgovcem, pri čemer mora spodbuditi tudi deželo, naj opravi svoje,« poudarja Manuela Bottegghi.

Obnavljajo goriški zapor

V Ulici Barzellini v Gorici bo z jutrišnjim dnem stopila v veljavo popolna zapora prometa, ki so jo mestni redarji odredili zaradi začetka obnovitvenih del na zaporu. Zapora bo trajala eno leto, v tem času pa bodo prenovili notranjost in zunanost zapore, namestili nova okna, električno, ogrevalno in vodovodno napeljavo. Dela so bila napovedana in financirana, kljub temu da je usoda goriškega zapore še nejasna.

Svečanosti ob 2. juniju

Osrednja svečanost ob 2. juniju, prazniku italijanske republike, bo danes ob 9. uri na kostnici v Redipulji; udeležencem bo dostop omogočen do 8.30. Osrednji govornik bo minister za gospodarski razvoj Flavio Zanonato. Na goriškem Travniku bo ob 8. uri slovesni dvig italijanske zastave, ob 16.45 bo na prefekturi svečanost. Ob 19. uri bo na Travniku koncert mestne godbe na pihala; ob 19.30 bo nastopila godba na pihala konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli.

GORICA - Sedem pariških dni goriških upokojencev

Na poti z Édith Piaf

V okviru načrtovanega programa Društva slovenskih goriških upokojencev je izlet v Pariz od 18. do 24. maja v sodelovanju s turistično agencijo Salvans Tours dosegel zaželeni uspeh.

Lepa skupina udeležencev se je peljala z avtobusom najprej proti Piemontu in po postanku tudi v mestu Susa nadaljevala pot skozi predor Fregius ter dospela v mesto Macon. Že prej v Italiji in nato v Franciji je izletnike spremljalo deževno vreme. Kljub temu je med vožnjo vladalo prijetno razpoloženje ob kramljanju, tomboli, pripovedovanju dovtipov in predvsem ob poslušanju francoskih pesmi, zlasti pevke Édith Piaf. Tudi drugega dne so bili izletniki pred prihodom v Pariz deležni dovolj izčrpane razlage o poteku potovanja, o Franciji in o vsem, s čimer se Pariz kot eno najbolj privlačnih mest na svetu ponaša. Že popoldne so imeli v Parizu priložnost med vožnjo in ob postankih si ogledati glavne mestne predele, kot so Trg Concorde, vrtovi Tuilerie, dolga Avenija Champs Élysées, Slavolok zmage - Etoile, Hotel de Ville, Invalides, Bastilja, Eifflov stolp itd. Vstopili so v cerkev Notre Dame, v kateri je izkušen vodič natančno obrazložil vse posebnosti. Kljub izredno gostemu prometu po večpasovnih cestah ni bilo velikih ovir; marsikdo ni bil še viden takega uličnega vrveža in gneče po pločnikih.

Naslednjega dne so izletniki občudovali umetnine v Louvru. Vodiča sta na poseben, nenavaden način pojasnjevala slike in kiparska dela tako iz antike kot iz poznejše in renesančne dobe, zlasti dela italijanskih umetnikov, Leonarda Da Vincija, Michelangela, Botticellija itd. Zvečer so se kljub dežju peljali z ladjo po Seni. Tudi Ver-

Izletniki pred spodnjo piramido v Louvru

sailles, mogočna in razkošna rezidenca francoskih kraljev, posebno Ludvika XIV. in XV., je izletnike očaral s svojimi številnimi, bogato opremljenimi dvoranami, slikami in drugimi dragocenostmi; najbolj so ostale v spominu zrcalna dvorana, kraljičina soba in slika o Napoleonovem kronanju. Tudi obsežen park je bil vreden ogleda. V Versaillesu so bile v preteklosti sklenjene mnoge mirovne pogodbe. Isti večer so se izletniki povzpeli na grič Montmartre, s katerega so občudovali veliki Pariz. Naslednjega dne so obiskali grad Fontainebleau, ki je kot mnoga druga francoska mesta in gradovi vpisan v seznam

svetovne dediščine Unesco. Vodič je natančno govoril tudi o zgodovinskih dogajanjih, posebno o Napoleonu I., ki je prav tu razpustil svojo »staro gardo« in šel v pregnanstvo na otok Sv. Helene. Popoldne so se izletniki odpeljali v novejši predel Pariza, v Defense (Velika vrata), kjer se dviga številni novi nebotičniki. Nato jih je avtobus peljal do Trocadera in Eifflovega stolpa, ki ga obišče vsako leto okrog 7 milijonov turistov. Zaradi grdega vremena se je le malo izletnikov povzpelo do polovice stolpa. Nekateri so si tedaj ogledali še muzej Orsay, drugi pa so stopili v trgovine La Fayette.

Šestega dne zjutraj so zapustili Pariz in odpotovali v Lyon, nekdanji Lugdunum, ki je vsestransko zanimivo in kulturno bogato mesto; za Parizom in Marseillem je tretje mesto v državi. Znano je iz keltsko-rimske dobe in pozneje kot središče izdelovanja svile. Izletniki so se povzpeli na grič in stopili v tamkajšnjo baziliko, Fuorviere, ob kateri se dviga Marijin zlati, 6 metrov visoki kip. Udeleženci potovanja so poleg navedenega spoznali še marsikaj drugega in se niso med vožnjo dolgočasil. Zadnji dan jih je po postanku v Susi čakala pot proti domu, kamor so se vrnili zadovoljni in kulturno obogateni. (ed)

ŠTEVERJAN - Likof Očarani z okusom

Praznik bo prihodnji konec tedna

»Likof - Očarani z okusom«. Vinoteka Števerjanski grič v sodelovanju s kulturnima društvoma Briški grič in F. B. Sedej ter pod pokroviteljstvom števerjanske občine prireja svoj enogastronomski praznik v soboto in nedeljo, 8. in 9. julija. Praznik je nastal iz želje po promociji krajevnih avtohtonih izdelkov in pridelkov.

V obliki konferenc, pogovorov in tematskih degustacij bo letošnji Likof namenjen predvsem mlajšim obiskovalcem, ki jim bodo skušali približati svet vina in izvrstnih krajevnih dobrot. Likof se bo pričel z okroglo mizo, ki bo posvečena praznovanju pet-

desete obletnice prve vinske ceste. Cesto vina in česenj je leta 1963 ustanovil Michele Formentini. Nato se bodo pogovarjali o ohranjanju avtohtonih sort česenj in oljk. Na voljo bo tudi kuharski tečaj s kuharjem Damjanom iz gostilne Koršič, za mlajše od tridesetega leta starosti pa prirejejo vodeno degustacijo rebul. Program predvideva tudi razvedrilni program za najmlajše in likovno delavnico. V soboto pod večer bo »happy hour 3x2« z glasbo DJ Ballabena. Novost je tudi natečaj Pripelji dekle na vespi. V Števerjan bo vozil tudi brezplačni avtobus iz Gorice. Več informacij je na voljo na Facebooku, Twitterju in spletni strani www.likof.org.

DOBERDOB - Zavidljivi rezultati šolskega šahovskega krožka

S šahom rastejo

Na Večstopenjski šoli deluje šahovski krožek že petnajst let - Državnih tekmovanj se je doslej udeležilo preko 60 otrok

Mladi doberdobski šahisti z učiteljem v Montecatiniu

Skupina doberdobskih osnovnošolcev in nižješolcev se je pred dnevi udeležila državnega šolskega šahovskega tekmovanja v Montecatiniu. Na njem vsako leto meri moči okrog tisoč učencev in dijakov iz Italije, Večstopenjska šola iz Doberdoba pa se je udeležila zadnjih dvanajstih izvedb tekmovanja.

Učitelj Lady Gergolet, ki vodi šahovski krožek v Doberdobu, je v zadnjih letih pospremil na tekmovanja po Italiji preko 60 učencev in dijakov. Ta izkušnja je za otroke izredno pomembna, saj je že sam pogled na dvorano, kjer je tisoč mladih zažrtih v šahovnice, zelo vznemirljiv. Koncentracija mora biti v tem primeru še bolj

izrazita. Šah je ena izmed tistih disciplin, kjer je etika postavljena na prvo mesto, zahtevata se brezhibno športno obnašanje in sprejem poraza z dostojanstvom. Učitelj je svoje navdušenje do šaha prenesel na otroke, ki so se tega športa lotili z veliko vne-
mo. Letos je pospremil na tekmovanje skupino dečkov iz petega razreda osnovne šole in so se že tretjič zapored udeležili državnega tekmovanja. Polovica razreda se redno ukvarja s šahom in med šolskim letom tekmuje na različnih srečanjih po Sloveniji in deželi FJK, kjer so šahisti iz Doberdoba poznani kot najtežje premagljivi. Letos jih je v Montecatiniu doletela smola, tako da so se uvrstili na šesto mesto. Tudi niž-

ješolci so se borili za prva mesta do zadnjega kroga, ki jim je spodletelo.

Na Goriškem se med slovenskimi šolami edino v Doberdobu ukvarjajo s šahom (to počenjajo že petnajst let), ki nedvomno pripomore k boljšim šolskim rezultatom, večji koncentraciji pri učenju in razvijanju logike. Koristno bi bilo, da bi tudi ostale šole podpirale ustanovitev šahovskih krožkov in na ta način lažje pridobile finančna sredstva, kot se to dogaja v sosednji Sloveniji. Sicer so k letošnji udeležbi doberdobskih dečkov na državnem tekmovanju prispevali Fundacija Goriške hranilnice, domača zadružna banka in doberdobska občina.

GORICA - S planinskim društvom na Ptuj

Na prihodnji slovenski razstavi dobrot želijo zastopati Goriško

Mínulo nedeljo je Slovensko planinsko društvo iz Gorice priredilo izlet na Ptuj. Izletniki so imeli srečo, saj je po deževnem tednu v nedeljo končno posijalo sonce, tako da je bilo potovanje nadvse prijetno. V Slovenski Bistrici je izletnike z Goriškega pričakala vodička Anja, ki je bila ves dan z njimi in jih vodila pri ogledu raznih zanimivosti, ki jih v tistem delu Štajerske ne manjka. Najprej so obiskali državno razstavo dobrot slovenskih kmetij, ki je mesto našla v starem minoritskem samostanu v Ptuj. Na dvorišču pa so bile na voljo številne stojnice, ki so ponujale razne pridelke in vsakovrstne prehrambene artikle. Veliko je bilo tudi mlečnih izdelkov. Istočasno je na dvorišču potekala kulturna prireditev z nastopom številnih folklornih skupin iz vse Slovenije. Nedaleč stran so si izletniki ogledali razstavo starih traktorjev, ki so večinoma imeli preko petdeset let. Med potepanjem po prelepem mestu ob Dravi so Goričani na-

leteli tudi na poroko, ki jo je spremljala godba na pihala. Izvedli so, da je ta navada kar pogosta na tistem koncu Slovenije.

Po kosilu v gostilni v starem delu mesta je goriška odprava krenila do kakih 10 kilometrov oddaljene Ptujske gore, romarske poti, kjer jih je pričakal pater, ki jim je razkazal baziliko in predstavil zgodovinske zanimivosti kraja. Bilo je že pozno popoldne, ko so se izletniki odločili za povratek domov. Na poti seveda ni smel manjkati »obvezni« postanek na Trojanah s pokušnjo krofov. Med potjo si je vesela družina dala duška s petjem, izletniki pa so si seveda izmenjali tudi vtise s potovanja in iznesli nekatere predloge za nadaljnje pobude. Nekateri bi si želeli več enodnevnih izletov, nekateri pa so bili mnenja, da bi naslednje leto lahko sodelovali na vseslovenski razstavi dobrot, saj se tudi Goriška ponaša s prvovrstno kulinarčno ponudbo. (vip)

Goriški planinci na Ptuj

FOTO VIP

Dan veselja na Gradini

Združenje staršev osnovne šole in vrtca v Romjanu prireja danes v sprememnem centru Gradina v Doberdobi deseti Dan veselja, ki se bo začel ob 15.30 z ex-temporejem za otroke od 3. do 14. leta starosti. Kulturni program bo na vrsti ob 17.30; nastopili bodo mešani pevski zbor Starši ensemble in Romjanski muzikanti, otroški pevski zbor združenja, skupina malih, srednjih in odraslih kitaristov, otroška plesna skupina Vipava, plesna skupina Take dance, glasbena skupina Alga ter Marta in Erik.

Na Vrhu igre in pohod

Na Vrhu bo danes drugi praznični dogodek iz niza, ki jih v sovodenjski občini prirejajo ob obletnici obnovitve upravne samostojnosti. Od 9. ure dalje bodo v centru Danica igre brez meja v organizaciji društva Danica. Ravno tako ob 9. uri pa bo izpred centra Danica odhod na voden obisk Brestovca; v primeru dežja bo pohod odpadel.

V Gorici o neofašizmu

Krizi vrednot in neofašizmu v Evropi bo posvečeno čezmerno srečanje partizanskih združenj, ki bo v soboto, 8. junija, ob 9. uri v konferenčni dvorani Tržaške univerze v Ulici Alviano v Gorici. Med govorniki bodo predsednica Zveze koroških partizanov Katja Sturm-Schnabl, predsednik hrvaške zveze antifašističnih borcev Ratko Marinić, predsednik ZZB NON Janez Stanovnik in predsednik VZPI-ANPI Carlo Smuraglia.

S črno srajco v šoli

Skupina »Costumi tradizionali bisiacchi« prireja danes ob 11. uri v občinski sejni dvorani na Trgu Libertà v Turjaku predstavitev knjige Ferruccio Tassina »Un anno di scuola - A scuola di razzismo nella Gorizia in camicia nera«; govoril bo Dario Mattiussi iz raziskovalnega centra Gasparini iz Gradišča.

Večer ljudskega petja

V kleti Rubijskega gradu na Vrhu bo v soboto, 8. junija, ob 20.45 glasbeno-kulturni večer z naslovom »Poezija vina in melodija ljudskega petja«. Na prireditvi se bodo predstavile ženska vokalna skupina Danica z Vrha, moška vokalna skupina Sraka iz Štandreža in glasbena etno-rock skupina Fletno iz Cerknice.

V Laškem brez vode

Zaradi del na vodovodnem omrežju bodo jutri od 8.30 dalje brez vode v ulicah Staranzano, XXIV Maggio, Primo Maggio in Volpi v Ronkah ter v ulicah Redipuglia, Filzi in Di Vittorio v Štarančanu.

Občni zbor Coop

V Kulturnem domu v Gorici bo jutri ob 20.30 redni občini zbor članov in simpatizerjev zadruge Coop Consumatori Nordest za Goriško; na dnevnem redu sta odobritev obračuna ter izvolitev novega upravnega in nadzornega sveta.

Danes s Prevale na Lig

Danes bo tradicionalno romanje s Prevale na Lig. Udeleženci se bodo na pot odpravili ob 6. uri, ob 8.30 bodo obiskali cerkev na Kojskem, ob 12. uri bo postanek na Koradi, ob 13.30 bodo dospeli na Lig, kjer bo maša ob 15. uri.

Urad z novim sedežem

Urad zemljiške knjige iz Gradišča bo imel z jutrišnjim dnevom nov sedež; preselili so ga v Ulico Bressani.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANČANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

Gledališče

GLEDALIŠKA SKUPINA ATTORI PER CASO vabi na predstavo z naslovom »Il viandante passo dopo passo« v ponedeljek, 3. junija, ob 20.30 v občinskem gledališču v Krminu.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: v ponedeljek, 3. junija, ob 20. uri »Rokovnjači« (Miha Nemec, Nejc Valenti, Niet). V četrtek, 13. junija, ob 20. uri »Sljehrniki« (Iztok Mlakar); informacije po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 14.50 - 17.20 - 19.50 - 22.15 »Fast and Furious 6«. Dvorana 2: 15.30 - 17.30 »Epic«. Dvorana 3: 15.30 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Una notte da leoni 3«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.40 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Una notte da leoni 3«. Dvorana 2: 15.00 - 16.30 »Gli Aristogatti«. Dvorana 3: 14.50 - 17.20 - 19.50 - 22.15 »Fast & Furious 6«. Dvorana 4: 15.00 - 17.00 »Epic«. Dvorana 5: 15.30 - 17.20 - 20.15 - 22.00 »Tutti pazzi per Rose«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Fast and Furious 6«. Dvorana 2: 17.30 »Epic«. Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »Una notte da leoni 3«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Una notte da leoni 3«. Dvorana 2: 17.15 - 19.45 - 22.15 »La grande bellezza«. Dvorana 3: 17.20 - 19.50 - 22.15 »Fast & Furious 6«. Dvorana 4: 17.30 »Epic«. Dvorana 5: 17.20 - 20.15 - 22.00 »Tutti pazzi per Rose«.

Obvestila

INFOTOČKA V ŠKC DANICA NA VRHU: vsako nedeljo od 9. do 18. ure ob kavici in prigrizku vas bodo organizatorji seznanili z zgodovino kraškega okolja in napotili na ogled Brestovca in Debele grne in rovi prvih svetovnih vojn.

ZA ROJENE LETA 1963, ki so obiskovali nižjo srednjo šolo Ivan Trinko v Gorici, in njihove morebitne sošolce drugih letnikov, bo 22. junija letos družabno srečanje; kraj in ura bosta naknadno sporočena. Obvezna je prijava preko SMS-ja na tel. 328-3437060 (Marinka Černic); pobudniki pozivajo vse, naj razširijo glas o junijskem druženju.

AŠZ MLADOST IN ZŠDI organizirata 4. Turnir prijateljstva v soboto, 15. junija, za kategorijo cicibanov in v nedeljo, 16. junija, za kategorijo malih cicibanov na nogometnem igrišču v Doberdobi. Zaključil se bo s tekmo staršev in trenerjev. V nedeljo bodo nastopile mažoretke iz Doberdoba.

glasbena
matica gorica

ZAKLJUČNA AKADEMIJA Nastop učencev s poklonom nagrajencem

Ponedeljek, 3. junija 2013 ob 18. uri

Kulturni dom Sovodnje

Vljudno vabljeni!

Večer je omogočil
Urad vlade RS za Slovence v
zamejstvu in po svetu

Čestitke

»Dobrodošla METKA! Kotalke al pej deska, to bo prava uejska! Sej ne briga kaj bo zbrala, važno de bu kontjenta ta mala. Pimpicu anu Tanni zs srca ueščemo, ze nezdravit pej počakemo. Fifoti, Hitrotevi, Opajci anu Bedrejetevi.«

Hitro dnevi hitijo, drug za drugim se vrstijo in prišel je dan, ko ELISA praznuje 40. rojstni dan. Še veliko srečnih in zdravih dni ji iz srca voščimo mi. Tata, mama, sestra Sara, Robert, Erika in Juri

Koncerti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane, da se udeležijo Revije upokojenskih pevskih zborov Severne Primorske, ki bo v Šolskem centru v Tolminu v petek, 7. junija, ob 18. uri. Nastopil bo tudi društveni ŽePZ. Odhod z avtobusom bo najprej iz Doberdoba ob 15. uri, nato s postanki v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču, v Podgori in pri vagi. Prijave čim prej po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-532092 (Emil D.).

GLASBENO DRUŠTVO NOVA IN NOVA FILHARMONJA vabita na koncert »Toccata & fuga« danes, 2. junija, ob 17. uri v baziliki Marijinega vnebovzetja na Sveti Gori.

Razstave

POKRAJINSKI MUZEJI V GORICI obveščajo, da bo danes, 2. junija, vstop prost v Pinakoteko v palači Attems Petzenstein na Trgu E. De Amicis 2 v Gorici (10.00-17.00) in v grajskem naselju za ogled arheološke zbirke, muzeja prve svetovne vojne, muzeja mode in umetne obrti (9.00-19.00).

RAZSTAVA »ODPRTA OBZORJA / ORIZZONTI APERTI« je na ogled na sedežu Pokrajinskih muzejev v palači Attems Petzenstein v Gorici. Še danes, 2. junija, 10.00-17.00.

V GALERIJI SPAZZAPAN v Gradišču (Ul. Marziano Ciotti 51, spazzapan@gmail.com) je na ogled razstava Wertherja Toffolonija »Per sedersi«; še danes, 2. junija, 10.00-19.00.

Izleti

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNJE prireja enodnevni avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 22. junija; informacije in vpisovanje na sedežu društva v Gabrjah ob ponedeljkih, od 17. do 18. ure ali po tel. 340-3423087.

SPDG obvešča, da bo avtobus za Koroško v nedeljo, 9. junija, odpeljal ob 6. uri s parkirišča pri Rdeči hiši v Gorici. Priporoča se točnost.

VZPI-ANPI VRH organizira udeležbo na 28. tradicionalnem spominskem pohodu združenja borcev za vrednote NOB, veteranov vojne za Slovenijo (ZVVS in SEVER) in Slovenskih častnikov na Triglav. Odhod iz Vrha, 11. julija, ob 17.30, vrnitev 13. julija v poznih popoldanskih urah; prijave in informacije do 2. junija po tel. 335-5735145 (Luciano) in tel. 335-6617460 (Gianluca).

glasbena
matica
Gorica

FONDAZIONE
Casa di Risparmio di Gorizia

Nokturno

nočne pripovedi v glasbi, slikah in besedah

ob 50-letnici šole Glasbene matice v Gorici
Kulturni dom, 6. 6. 2013, ob 20.30 - Gorica

Večer je omogočil URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU.

Poslovni oglasi

VELIKA AKCIJA:

PELETI 220eur/T,
DRVA NA PALETAH 1X1X1,80
120eur

legnaacasa@gmail.com

00386-31770 410

po 16.uri 00386-68143831

334 2200566

Mali oglasi

PRODAM 8 MLADIČEV pasme border collie »škotski mejni ovčar«, z rodovnikom, rojeni 16. maja. Info: 335-293409.

Šolske vesti

KOTALKARSKI KAMP AKŠD VIPAVA bo potekal prva dva tedna po zaključku šole (1. teden: 10.06. - 14.06. in 2. teden: 17.06. - 21.06.) od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure (z malico) in je namenjen otrokom osnovne šole. V petek, 21. junija, bo potekala plesna delavnica z Jelko Bogatec (nujna najava po tel. 333-9353134 - Elena), sprejemajo največ 20 otrok.

KOŠARKARSKI KAMP za fante in dekleta od 6. do 11. leta starosti bo potekal v organizaciji ŠZ Dom in Dijaškega doma od 17. junija do 12. julija (4 tedenske izmene). Ponuja, poleg košarke, še vrsto dodatnih športnih dejavnosti, tekmovalij in srečanj, ekskurzij in izletov. Kamp vodita državna trenerja Andrej Vremec in Jan Zavrtanik. Informacije v telovadnici Kulturnega doma ali v Dijaškem domu (tel. 0481-533495 in www.dijaskidom.it), do zasedbe razpoložljivih mest. Cena je zelo ugodna.

POLETNO SREDIŠČE DIJAŠKEGA DOMA, za otroke od 4. do 11. leta starosti, bo potekalo od 17. junija do 19. julija in od 26. avgusta do 6. septembra (priprava na šolo), z dvema urnikoma: do 13.00 ali do 16.00. Središče, z naslovom »Narava je zabava«, ponuja zabavne delavnice, eko programe, igre v naravi, obisk kmetij in naravnih rezervatov, strnjani v Miramaru, ob izlivu Soče (Strunjan...), izlete na morje in z vlakom. Iz Romjana v Doberdoba je poskrbljeno za prevoz; informacije in vpisovanja (po tednih) po tel. 0481-533495 do zasedbe mest.

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2013 za otroke od 3. leta dalje bo potekalo od 10. junija do 3. avgusta od 7.30 do 13.30 oz. 15.30 v Zavodu Sv. Družine v Ul. Don Bosco 66 v Gorici v organizaciji AŠZ Olympia in Skupnosti družin Sončnica iz Gorice; predpis s popustom do 7. junija. Na programu igre, animacija, risanje, ročni izdelki, izleti, kopanje v bazenu, veliko športa in zabave; vpisovanje vsak dan v jutranjih in večernih urah po tel. 335-5952551 (Damijana).

POLETNOSTI 2013: Mladinski dom prireja med 10. in 21. junijem »Poletne izzive« za petošolce in srednješolce (z videodelavnico, izleti, adrenalinskimi pustolovščinami,...); med 24. in 28. junijem »Zeleni teden« za srednješolce; med 26. avgustom in 6. septembrom pripravi na začetek pouka »Šola za šalo« za osnovnošolce in »Srednja na štartu« za srednješolce; med 2. in 6. septembrom tečaj »Vstop v srednjo šolo« za peto-prvošolce; informacije in vpisi po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549 / 536455 ali po elektronski pošti mladinskidom@libero.it.

OK VAL v sodelovanju z ZŠSDI organizirata 4. Turnir prijateljstva v soboto, 15. junija, za kategorijo cicibanov in v nedeljo, 16. junija, za kategorijo malih cicibanov na nogometnem igrišču v Doberdobi. Zaključil se bo s tekmo staršev in trenerjev. V nedeljo bodo nastopile mažoretke iz Doberdoba.

AŠZ MLADOST IN ZŠSDI organizirata nogometni kamp »Magic Football« po Coerverjevi metodi, ki ga bo vodil Darjo Frandolič. Prijavijo se lahko deklice in dečki od 5. do 14. leta starosti in bo potekal od torka, 2. do vključno sobote, 6. julija, ob 8. do 13. ure na nogometnem igrišču v Doberdobi; vpisovanje in informacije po tel. 340-2477933 (D. Frandolič), 339-3853924 (Emanuela) ali na erimic65@tiscali.it.

Prireditve

OK VAL prireja v petek, 7. junija, ob 17.30 v štandreski telovadnici zaključni nastop treh otroških skupin, ki med letom vadijo v Štandrežu. Nastopili bodo otroci otroške telovadbe in mikroodbojke, ki jih vodi Samuel Brajnik s pomočjo Gaje Braini, ter miniodbojke, ki jih vodita Rok Magajne in Samuel Valentinčič.

DIJAŠKI DOM vabi na zaključno prireditev »Slovenija v Dijaškem domu«, predstavitev večmesečnega projekta in filmov o Sloveniji. Prireditve bo v četrtek, 6. junija, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi na filmski junij 2013 v gradu Kromberk v torek, 4. junija, ob 21. uri na predstavitev filmov »Fulje tete Angele« in »Travniki« Zdenka Vogriča.

KC LOJZE BRATUŽ, ZSKR IN ZADRUGA GORIŠKA MOZORJEVA vabijo v torek, 4. junija, ob 20.30 v Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici na srečanje pod lipami s pesnikom Ivanom Tavčarjem. Pesniško zbirko »Vrtoglavost duše« in avtorja, dobitnika nagrade Vstajenje 2013 bo predstavil Jurij Paljk. Sodelovali bodo Julija Kramar, Nikolaj Pintar, Hilarij, Aleš in Jurij Lavrenčič ter NOMOS Ensemble Wind Quartet.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Zdravka Marušiča darujeta Vilko in Branka 50 evrov za cerkveni pevski zbor iz Doberdoba.

Utečena rea doživlja nadgradnjo

Na Nižji srednji šoli Francesco Rismondo na Melari, ki deluje v okviru tamkajšnjega italijanskega večstopenjskega zavoda Iqbal Masih, je kurikularni pouk slovenščine kot drugega tujega jezika že nekajletna prijetna utečena realnost, ki doživlja tudi svojo nadgradnjo s projektom Teaching and Learning (through) contacts. V okviru tega projekta je zavod Iqbal Masih vzpostavil vezi z Osnovno šolo Koper, pri čemer je prišlo do plodnega sodelovanja med 3.B razredom šole Rismondo, kjer se učijo slovenščino, in 9.B razredom koprške osnovne šole, kjer se učijo italijanščino. Omenjena razreda sodelujeta že od lanske pomladi, ko so koprski učenci obiskali svoje tržaške vrstnike, temu obisku pa je sledilo »srečevanje na daljavo« v obliki spletnih videokonferenc in klepetalnic.

Cilj projekta je spodbuditi resnično učenje jezikov, ki naj bo bogato na pomenih in utemeljeno na razvijanju resničnih prijateljskih odnosov med mladimi v čezmejnem prostoru, kjer je jezik bodisi dragoceno sredstvo sporazumevanja kot tudi sredstvo spoznavanja sosed. V tem okviru so dijaki šole Rismondo vrnili obisk pri vrstnikih Osnovne šole Koper, kjer je konec marca potekalo srečanje pod ge-

sloj Naša prihodnost, ki je bilo posvečeno izbiri nadaljne študijske poti na višji srednji šoli (naj omenimo, da v Italiji čas za to izbiro nastopi v tretjem letniku nižje srednje šole, v Sloveniji pa v devetem letniku osnovne šole).

Projekt Teaching and Learning (through) contacts predstavlja tudi jedro doktorata na temo Poučevanje in učenje sosedskih jezikov v osnovni šoli ob čezmejnem povezovanju, ki ga Irina Cavaion, ki drugače poučuje na zavodu Iqbal Masih, opravlja na Univerzi na Primorskem pod mentorstvom prof. Lucije Čok, odločilen prispevek k njegovi uresničitvi pa sta dali Martina Seražin Mohorčič, učiteljica italijanščine na OŠ Koper, in Nastja Colja, ki skupaj s Kristino Kovačič poučuje slovenščino na šoli Rismondo. Projekt se zdaj zaključuje, zbrani podatki, ki jih bodo skrbno preučili, pa lahko predstavljajo ključno izkušnjo, saj bi z njihovo pomočjo lahko ponudili šolam na čezmejnem območju pravo metodologijo učenja obmejnega jezika, ki temelji na stalnem stiku med učenci, tako da učenje jezika sosedne ne ostane le učne sporazumevalnih formul, ampak razlog za vzpostavljanje odnosov z »drugim«, kar bi mladim na obeh straneh meje omogočilo pomenljivo rast pri gradnji integriranega državljanstva.

alnost

Dijaki 3.B razreda Nižje srednje šole Francesco Rismondo z Melare so se v okviru pouka slovenščine družili s svojimi koprskimi slovenskimi vrstniki ter se potopili v slovenski jezik in čudovito okolje Planice

Učenju slovenščine služi tudi Planica

Za učenje slovenščine pa je pomembna tudi Planica, kot dokazuje tridnevna aprilska izkušnja dijakov 3.B razreda šole Rismondo, ki so letos imeli prvič priložnost »potopitve« oz. »full immersion« v naravo in seveda v slovenščino. Od 10. do 12. aprila so jih namreč prof. Nastja Colja ter italijanski kolegi peljali v še popolnoma zasneženo Planico. Predhodno so se seveda na novo izkušnjo pripravili z učenjem potrebnega besedišča (sami so opravili raziskave o Planici, v časopisju in po spletu so sledili o svetovnemu pokalu v smučarskih skokih, sami so v italijanščino prevedli seznam opreme, da so tako vedeli, kaj naj nesejo s seboj itd. ter se poučili o

hišnem redu in o vseh aktivnostih in dejavnostih, ki so jih zanje doma pripravili učitelji.

Program je bil izredno zanimiv, pa čeprav naporen. Ob prihodu so bili sicer malo začuden, saj so hišna pravila v domovih CŠOD drugačna kot doma: in zgodilo se je, da so si nekateri 13-letni najstniki prvič v življenju sami postlali, pometli sobo in pripravili mizo...

Takoj po uvodnem sestanku in predstavitvi programa so si ogledali skakalnice in so med vzpenjanjem na letalnico PO SLOVENSKO prešteli več kot 600 stopnic, v domu pa jih je še čakal ogled dokumentarca o zgodovini smučarskih skokov (tokrat v angleščini, medpredmetne povezave pač). Zvečer pa so se z lučkami na glavi podali na nočni pohod po zasneženi naravi in se seveda vrnili popolnoma premočeni in uničeni.

Zjutraj jih je učitelj Miha prebudil navsezgodaj in jih nagnal na jutranjo telovadbo ...in to pred zajtrkom! Seveda so bila vsa navodila 1,2,3, dvigni roko, počepni, skači ...v slovenščini! Na srečo je bil v četrtek krasen sončen dan, saj jih je po zajtrku čakal pohod v krasno dolino Tamar, spoznali so Triglavski narodni park in alpski svet pod Jalovcem in Poncami. Ko so hodili po čudoviti s soncem obsijani dolini, je dijakinja vzkliknila: »Profesorica, ma tukaj je zelo lepo ...kako se reče po slovensko ...è come lo sfondo di un desktop!!!«

V koči na koncu doline so bili dijaki primorani preizkusiti svojo slovenščino in vse v razredu naučene dialoge, da so si lahko privoščili pijačo ali sendvič. In nihče ni odšel ne lačen ne žejen.

Popoldne so bili deležni še čudovitega sprehoda po naravnem rezervatu Zelenci, kjer so se ob jezeru končno malo spočili.

V petek je ves dan deževalo ...pa kaj potem ...saj so imeli na programu plezanje na umetni steni, igranje nogometa, odbojke itd., v telovadnici pa lekcijo fitnesa s prijazno učiteljico Matejo!

In prišel je čas odhoda ...utrujen, a res prijetno presenečeni nad brezhibno organizacijo, primernim programom, krasno naravo ...in seveda navdušeni, da so se mimogrede naučili kar nekaj novih slovenskih besed: najbolj so se jim vtisnile v spomin DOBER TEK, PAZI VEJA!, GREMO!, KJE JE STRANIŠČE? in LAHKO DOBIMO LOPARJE ZA NAMIZNI TENIS?, pa seveda obvezni V NARAVO Z GLAVO!

Slovenija je tudi mediteranska država. Na to ob prevladi naše srednjeevropske, alpske in tudi balkanske identitete, ki vse tvorijo bogastvo raznolikosti in prednosti naše države, velikokrat pozabimo

in našo mediteranskost večinoma omejemo na pripadnost Jadranskemu morju preko katere jo primarno uveljavljamo. Skozi prizmo finančno-ekonomskih odnosov v današnji Evropski uniji danes ni prijetno biti član »Mediterranskega kluba« južnih članic unije, pa vendar gre za območje, ki je ne le sestavni del Evrope, temveč je naši Evropi dal civilizacijske, kulturne, trgovinsko-ekonomske, diplomatske in tudi demokratične temelje. Pri tem mislim na obe obali Sredozemlja, kjer kot veleposlanik predstavljam in zastopam Slovenijo - severno (v Italiji, Malti in pogojno San Marinu, ki je vezan na Jadran) in južno (Libiji in Tuniziji), ki sta v zgodovini vedno, skozi odnose rivalstva ali sodelovanja, iskali načine sožitja v nemirnem prostoru ob skupnem morju in s tem znatno vplivali na družbene, kulturne in ekonomske procese tako na evropskem kot afriškem kontinentu z ustvarjanjem bogate zgodovine in civilizacije opredmetene v naravnost neverjetnih lepota in bogastvu umetniških stvaritev.

Zdi se, da želita danes obe obali Mediterana, severna skozi EU, južna pa skozi proces arabskega vrenja pretežno mlade populacije, ponovno, ob spoštovanju etničnih in verskih razlik ter vrednot, definirati medsebojna razmerja in sodelovanje na osnovnih načelih spoštovanja človekovih pravic, večstrankarski politični demokraciji in delovanju tržnega gospodarstva katerega sadovi naj bi bili dosegljivi celotni naciji in ne le samodržni eliti. Obe strani, vsaka s svojimi finančno ekonomskimi problemi in post revolucionarnimi družbenimi iskanji, si prizadevata, da bi čim prej stabilizirali prostor velike družbene, politične, ekonomske, transportne in varnostne nestabilnosti južne obale ter Mediteran spremenili v prostor sodelovanja.

Da se Evropska unija zaveda pomena stabilnosti tudi z nafto bogatega območja južne dimenzije Mediterana, migracijskih tveganj, varnosti pomorskih transportnih poti in gospodarskih priložnosti je postalo jasno že leta 1995, ko je v Barceloni nastalo Evro-mediterransko partnerstvo - Evromed, ki naj bi predstavljalo politični okvir mediteranske sodelovanja za dolgoročno stabilnost. To partnerstvo je leta 2004 nadgradila Evromediterranska parlamentarna skupščina, 2005 pa Evromediterranska fundacija »Anna Lindt«, imenovana po umorjeni švedski zunanji ministrici, za pospeševanje sredozemskega medkulturnega dialoga. V Parizu je tedanji francoski predsednik Sarkozy leta 2008 Barcelonski proces razživel z ustanovitvijo Unije za Mediteran s stalnim sekretariatom, EU pa je za J sosedstvo izdelala akcijske načrte za pospeševanje sklepanj tudi prostotrgovinskih sporazumov.

Vsa ta prizadevanja žal, predvsem zaradi slepih ulic in stranpoti Bližnjevzhodnega mirovnega procesa, pa tudi post-revolucionarnega vrenja, niso dala zelenih rezultatov mediteranske sinteze in sodelovanja. Libija je na primer z nezaupanjem vedno ohranjala le opazovalski status. Zamrle pa so tudi ideje podstati skupnega gospodarsko razvojnega delovanja - ustanovitve evro-mediterranske razvojne banke. Da bi pospešile sodelovanje zaradi resnosti migracijsko varnostnih razmer se je nekaj EU članic (Italija, Malta, Francija, Španija in Portugalska) že leta 1990 odločilo za okrepljeno sodelovanje s partnerji južne obale (Libija, Tunizija, Alžirija, Maroko, Mavretanija) v formatu 5+5. V Italiji, predvsem zaradi neaktivnosti in »strahu« S dimenzije EU pred Mediteranom, pa se danes pojavljajo civilne pobude, da bi pod Italijanskim predsedovanjem EU 2014 ponovno zagnali strateško sodelovanje med le zainteresiranimi mediteranskimi članicami EU in J mediteranskimi državami na področju energije, okolja, vode, imigracije mobilnosti človeških virov, ekonomsko-socialne integracije in trga ter krepitve demokratičnega procesa.

Slovenija se je in se v svojih omejenih mediteranskih aktivnostih usmerja na politično delovanje predvsem skozi zgo-

VELEPOS LANIK IZTOK MIROŠIČ

Potenciali Slovenije so tudi v Mediteranu

raju navedene aktivnosti in načrte Evropske unije. Leta 2008 je tako v okviru Evromediterranskega partnerstva pridobila in ustanovila pomembno institucijo - Evromediterransko univerzo (EMUNI), ki naj bi združevala znanstvenike in študente celotnega Mediterana. Zdi pa se, da bo njen pravi kulturno - gospodarski pomen in smisel, žal, Slovenija šele morala odkriti, sicer to institucijo, za katero obstaja velik interes drugih držav, lahko celo izgubi. EMUNI bi namreč lahko predstavlja središče stikov in hrbtnico izobraževalno gospodarskih potencialov Slovenije v Mediteranu.

Bilateralno, z državami J dela Sredozemlja, predvsem Libijo in Tunizijo, Slovenija deluje tako politično kot gospodarsko zelo omejeno - skozi študijske programe v okviru razvojne pomoči in predvsem Mednarodni sklad za razminiranje (ITF) ter programe humanitarne pomoči in rehabilitacij ranjenih v vstajah. Paradoksalno pa obstaja kar velik interes tranzicijskih Libije in Tunizije, tako državne strukture kot civilne družbe, za slovenske izkušnje politične, upravne in gospodarske tranzicije, saj po revolucijah obe začenjata dobesedno iz nič, kot Slovenija leta 1990.

Vse to bi lahko bila solidna osnova za razvoj političnih stikov, predvsem pa obnovo gospodarskega sodelovanja slovenskih podjetij v Libiji in Tuniziji, kjer varnostne razmere in nedelovanje državnih institucij, predvsem v prvi, ostajajo zahtevne. Slovenska gospodarska in politična diplomacija mora zato, ne glede na težavne in nejasne varnostno politične razmere, s političnimi konzultacijami podpreti interes slovenskih podjetij za delovanje v navedenih državah z velikimi obeti. Po nekaterih podatkih naj bi se gospodarska menjava (slovenski izvoz) na primer z Libijo samo v letu 2012 iz nič dvignil na 60 mio EUR. Interes slovenskega gospodarstva za delovanje v obeh državah obstaja, kar je dokazalo zanimanje podjetij na pogovorih z njimi ob posvetu veleposlanikov v Mariboru, ustanovitvijslovensko-libijskega kluba prijateljstva v okviru SPIRIT ter udeležbo na poslovnem zajtrku o Libiji na GZS. Za uspešnejši prodor slovenskih podjetij na zahtevna tržišča Libije in Tunizije pa bo potrebno oblikovati konzorcij podjetij, kar sem predlagal že pred dvema letoma, ter se orientirati tudi sodelovanje z italijanskimi, turškimi in bosanskimi podjetji, ki imajo širši spekter delovanja.

Mediterana, strateške izdelane zunanje politične orientacije regionalnega delovanja v Sredozemlju, zunanje politično podprte in načrtovane podpore gospodarstvu v tem delu sveta v dosedanjih zunanje političnih dokumentih Slovenije skorajda ni najti. Sredozemlje se v slovenskih zunanje političnih dokumentih redko, če sploh, omenja. Slovenija je v regiji neposredno politično delovala ad hoc. Bolj organizirano, po nujni, pa skozi delovanje EU, predvsem v Bruslju, kar pa ni dovolj za izkoriščanje konkretnih predvsem gospodarskih priložnosti. Mediteran torej kljub zelo značilnim oblikam življenja v geografskem delu Slovenije, v glavnem v naši donedavni zunanje politični zavesti skorajda ni obstajal.

Državni zbor je 17. decembra 1999 sprejel še danes veljavno Deklaracijo o zunanji politiki RS, ki omenja izven evropske države, kot jih omenjajo številni vladni dokumenti o zunanji politiki, nič pa Mediterana. Dokument »Deset let samostojne slovenske zunanje politike« (maj 2000) omenja, da »ima Slovenija več poslanstev v področju srednje in jugovzhodne Evrope, s pristaniščem v Kopru bi lahko postala bistveni vezni člen »most« do srednjee-

vropskih držav...«, Mediterana pa ne omenja. Na Pogovorih o prihodnosti Slovenije pri predsedniku republike leta 2003 je tedanji zunanji minister, se zdi, prvič uporabil pojem Mediterana - »...da ima Slovenija na regionalni ravni na voljo več smeri delovanja: za Slovenijo so najpomembnejše povezave v Sredozemlju...«. Tudi na spletnih straneh Zunanjega ministrstva RS se Mediteran ne pojavlja kot distinktivna kategorija, mogoče le v okviru slovenske razvojne pomoči oziroma kolikor deluje v operativnem razvojnem programu EU te-

Veleposlanik Iztok Mirošič

KROMA

ritorialnega kohezijskega sodelovanja Mediteran 2007-2013,

Resolucija o pomorski usmeritvi Slovenije, ki so jo trije zbori tedanje skupščine sprejeli marca 1991 določa, da bo Slovenija vodila gospodarsko in razvojno politiko, ki bo pomorsko usmerjena in bo zato podprla razvoj koprškega pristanišča ter spodbujala širitev pomorskih poti in prek pristanišča kopnega prometa s ciljem, da koprsko pristanišče postane pomembno pristanišče srednjeevropskega prostora zaradi česar naj bi prednostno vzpostavili prometne povezave z madžarsko in avstrijsko mejo, ki bodo enakovredne povezavam konkurenčnih pristanišč.

Oktober 2010 je Državni zbor RS sprejel do sedaj najpopolnejšo Resolucijo o nacionalnem programu razvoja pomorstva v RS, ki opredeljuje strateške priložnosti Slovenije in Luko Koper kot regionalno logistično središče v Sredozemlju in srednji Evropi vse do Baltika ter jo postavljaj v center V. in X. TEN-T EU infrastrukturnih projektov in pomorskih atocest z Alpami, Pierneji in Baltikom. Izgradnjo drugega tira KP-Divača postavlja v obdobje 2017/2018. Zdi se, da celotni program ostaja bolj na papirju, poleg tega program formalno ni preveden v zunanje politične cilje Slovenije. Tako MZZ ni niti opredeljen kot član medresorske delovne skupine za pomorstvo, kar je z vidika nacionalnih interesov neoptimalno.

Kot vidimo se je v redkih strateških zunanje političnih razmislekih, kolikor jih je bilo zapisanih, Slovenija do Mediterana, sicer našega naravnega okolja zlasti za gospodarske aktivnosti, do danes opredeljevala predvsem skozi pogled na jadransko sodelovanje in v tem okviru skozi delovanje Luke Koper. To je veljalo tako za

med sosedске kot tudi regionalne odnose kot je na primer Jadransko jonska pobuda, ki ji je Slovenija predsedovala letos. Skozi dokumente lahko opazimo načelno opredeljevanje Slovenije kot pomorskega centra srednje Evrope, čemur pa niso sledila odločna praktična dejanja, tudi z izgradnjo ustrezne sodobne pomorske in kopne infrastrukture. Kot da bi nadvladovala srednjeevropska identiteta in aktivnosti na Zahodnem Balkanu, ki pa so v resnici komplementarne z našo mediteransko-jadransko identiteto in postavljajo Slo-

V konkurenčnem tekmovalstvu pristanišč igrajo odločujočo vlogo sodobne, hitre in najkrajše prometne, predvsem železniške, povezave do zalednih trgov v srednji in vzhodni Evropi. Blago, ki prihaja v pristanišča, mora čim prej najti pot do trgov v ostali Evropi. Luka Koper, ena ključnih strateških gospodarskih točk za Slovenijo, bo morala za ohranitev primata konkurenčnosti posodobiti svoje železniške transportne dostoje do glavnih zalednih trgov. Leta 2004 smo v okviru definiranja evropskih prednostnih železniških omrežij uspeli oblikovati dva enakovredna kraka V. evropskega koridorja: Trst-Divača/Koper Divača, ki opredeljujeta konkurenčno prednost Luke Koper pri dostopu na zaledne trge preko hitrih evropskih železniških prog. Zdi se, da se je ta za konkurenčnost našega pristanišča pomembna formula enakovrednosti krakov istega koridorja izgubila. Govori se ločenih projektih izgradnje tras med Trstom in Divačo in traso t.i. drugega tira Koper-Divača. Časovnica izgradnje obeh bo ključno vplivala na konkurenčnost in neodvisnost gospodarske pobude Luke Koper. Biti bi morala najmanj sočasna.

Ob stroških izgradnje drugega tira KP-Divača mnogi iščejo alternativne kratke trase, ki so lahko kratkoročno atraktivne, dolgoročno pa za neodvisnost gospodarskega razvoja pristanišča vprašljive. Nekateri na drugi tir opredeljujejo celo kot nepomemben, napačen in predrag ter da količina tranzita blaga ne upravičuje izgradnje drage povezave. Verjetno je težko pojasniti pomen nujnosti razvite povezave pristanišča z dostopom do zaledja za prihodnost. Bojim se, da bodo najdražji stroški oportunitetni stroški za konkurenčnost pristanišča, saj se bo, v primeru, da drugi tir ne bo čim prej zgrajen, blago pač usmerilo v tista pristanišča v Jadranu, ki bodo imela sodobne in hitre povezave z zalednimi trgi. Takrat gradnja drugega tira resnično ne bo več potrebna, tudi tovara ne bo. Naši sosedji na vzhodu in zahodu pospešeno in agresivno delujejo v smeri izgradnje sodobnih železniških povezav svojih logističnih ploščadi z zaledjem. In tudi v okviru Jadransko jonske makroregije bo potrebno razmišljati o tem. Luko KP je enostavno potrebno čim prej usposobiti za nadgradnjo konkurenčnosti ter preobrazbo v središče in presečišče srednje Evrope in Mediterana. Tako določa tudi Resolucija o nacionalnem programu razvoja pomorstva v Sloveniji.

Pridružiti se gre mnenju tistih, ki menijo, da je naravnost nerazumljivo, da Sloveniji v dvajsetih letih ni uspelo izgraditi strateško ene najpomembnejših železniških povezav in da so se vedno našli razlogi (in očitno interesi), ki so začetek gradnje preprečili, pristanišču, Sloveniji, gospodarstvu in našim državljanom v škodo. Lahko zapišemo, da je bila verjetno ena največjih strateških napak Slovenije, da v dvajsetih letih ni zgradila načrtovanega drugega tira, ki bi slovensko pristanišče in logistiko opremil z izdatno konkurenčno prednostjo.

Sodobna zunanja ministrstva se, poleg neposredne podpore gospodarstvu, ukvarjajo predvsem s ključnimi strateškimi temami in načrti delovanja prihodnosti - mrežami infrastrukture, konkurenčnejšimi blagovnimi tokovi, transportnimi, kopenskimi in pomorskimi povezavami, hrano in energetskimi ter vodnimi viri. Navedenim temam podreajo tudi zunanje politično delovanje in strategije. Slovenija z dobro povezanim pristaniščem Koper lahko igra pomembno vlogo v presečišču srednje in vzhodne Evrope ter Mediterana na novi svileni poti iz Azije v Evropo. Za politično delovanje v Mediteranu ima okvir in mehanizme EU, za konkretno razvojno in gospodarsko delovanje pa predvsem regionalni in bilateralni okvir. Prav je, da o tem in tudi naši vpetosti v Sredozemlje z gospodarskimi interesi opravimo prvi temeljit zunanje politični premislek. Moda tudi s sinergijo pomorske usmeritve Slovenije v Resoluciji o nacionalnem programu razvoja pomorstva z novo strategijo zunanje politike Slovenije.

Iztok Mirošič
Veleposlanik Republike Slovenije v Italiji, Libiji, Tuniziji, Malti in San Marinu

Tragikomična farsa iz strahu, da bi osamosvojitveni katalonski veter ne zapihal v sosednjo deželo

Lapapyp in lapao (!) nova jezika Aragonije

Španska ljudska stranka (Partido popular – PP) in Aragonska avtonomistična stranka (Partido Aragonés – PAR) sta z glasovanjem v deželni skupščini Aragonije izbrisali s svojega zemljevida dva jezika, aragonščino in katalonščino. To sta stranki, ki sestavljata vladno večino v tej deželi, naredili z odobritvijo »Zakona o rabi, zaščiti in promociji lastnih jezikov in govorici«. S tem zakonom je deželni parlament zanikal obstoj jezikov, ki bi bili drugačni od uradne španščine in samo priznava območje, kjer govorijo »aragonski jezik pirenejskega in predpirenejskega dela Aragonije (lengua aragonesa propia del Aragón pirenaico y prepirenaico – LAPAPYP) in drugo območje, kjer govorijo »aragonski jezik vzhodnega predela Aragonije« (lengua aragonesa propia del aragonés oriental – LAPAO). Mediji so zadevo takoj komentirali po svoje in sami ta dva jezika prekrstili v lapapyp in lapao.

S tem zakonom so dejansko razveljavili dosedanja zakonska določila, ki so priznavala obstoj treh jezikov v Aragoniji in zagotavljala jezikovne pravice približno 100.000 državljanom te regije, ki govorijo aragonščino oziroma katalonščino. Opozicija, ki jo sestavljajo socialisti (PSOE), Združena levica (IU) in aragonska stranka Chunta Aragonesa (CHU) je ta sklep označila za zgodovinsko osmešenje, še en absurden ukrep sedanje deželne oblasti, »zgodovinski korak nazaj« in besedilo, ki je za vse mednarodno znanstveno skupnost naravnost škandalozno. Seveda so se zadeve takoj polastili elektronski mediji, postala je uspešnica na twitterju in o njej je začel pisati tudi španski vsedržavni tisk.

Vladni stranki sta zavrnila vse popravke, ki jih je predlagala opozicija in ki so zadevali predvsem ohranitev prejšnjega priznavanja manjšinskih jezikov. Predstavniki koalicije pa so bili z izplenom zadovoljni, češ da so z zakonom »zadostili željam prebivalcev Aragonije« in »zavrnilo zunanje vsiljevanje«. Poslanka ljudske stranke Maria José Ferrando pa je svoje stališče utemeljila s trditvijo, da gre za »skupno čutenje doslednosti«.

Poslanci obeh vladnih strank se sploh niso zmenili za to, da novi zakon krši špansko ustavo in tudi deželni statut, krši pa tudi zakon o kulturni dediščini Aragonije, ki ga je ista Ljudska stranka sprejela v letu 1999 in ki izrecno vključuje v kulturno dediščino tudi aragonščino in katalonščino. Prav tako gre za kršitev evropskih konvencij o manjšinskih jezikih, h katerim je pristopila tudi Španija. Edino, na kar so se poslanci vladne večine oprli, ko do ukinili jezikovne pravice 7 odstotkov prebivalcev Aragonije, je trditev skupnice ljudi, ki so iz protikata-

lonskih vzgibov prepričani, da govorijo chapurriau.

Ob tem pa predstavniki vladne večine vneto trdijo, da nimajo nič proti katalonščini. Poslanka stranke PAR Maria Herrero je ob glasovanju za novo zakonodajo dejala: »Nismo protikatalonci, mi smo Aragonski in ljubimo svojo deželo. Ničesar ne bomo uvažali, ampak samo zahtevamo spoštovanje doma in izven doma, kot mi spoštujemo druge.« V utemeljitvi svoje izjave je priznala, da je aragonščina nekakšno žrtveno jagnje, ker je bila nova zakonodaja sprejeta zaradi katalonščine, ki jo govori majhno število ljudi v Aragoniji, ob meji s Katalonijo. Prav katalonščina je bila razlog, da sta se vladni stranki odločili za novo zakonodajo; veter z vzhoda, kjer se Katalonci ogrevajo za samostojno državo, je bil očitno prenevarjen in zato so želeli uzakoniti tezo, da v Aragoniji tega jezika ni.

Ferrandova se je pri svojih izvajanjih ob populističnih geslih sklicevala tudi na nekakšne finančno-ekonomske kriterije, češ da bi bila cena priznanja manjšinskih jezikov zelo visoka, 39 milijonov evrov letno. Toliko naj bi stalo prevajanje temeljnih besedil, najmanjše prevajalcev, nameščanje dvojezičnih napisov in zagotavljanje posebnih mest v voljenih organih. Poslanka ljudske stranke se je s tem sama razglasila za nekakšno zaščitnico Aragonije in izjavila, da tisti, ki ščitijo aragonščino in katalonščino, ščitijo dva jezika, ki nimata nič skupnega s prebivalstvom Aragonije, ki »teh jezikov ne pozna in jih nima za svoja«.

Po drugi strani je opozicija sprejem tega zakona ocenila kot »zelo žalosten dan« za Aragonijo. Socialistična poslanka je Mayte Pérez obsodila zakon kot »popolno osmešenje« in poudarila pomankanje dostojnosti obeh vladnih strank, »vpe-

tih v predsodke in strahove«. To je zakon, ki sili oba jezika v agnijo, je dejala in dodala, da je »zaprepadna sledila tej predstavi«. Kritizirala je poslanko ljudske stranke in njene ocene finančnih posledic in dodala, da je sama nesposobnost odgovornega za javna dela v deželni vladi stala davkoplačevalce Aragonije celih 20 milijonov evrov.

Poslanec Združene levice Adolfo Barrena je obtožil stranki, ki podpirata deželno vladno, da se vračata k avtoritarni ureditvi s tem, da dejansko odvzemata pravice in svobojščine ter obsojata dva manjšinska jezika na nekakšno izgnanstvo, ko njun obstoj sploh ne bo več priznan. »To spominja na protidemokratske čase, ko so Aragoniji vladali Borboni, Primo de Rivera in Francisco Franco,« je dejal.

Glasnica avtonomistične stranke CHA Nieves Ibeas je poudarjala stališča svoje stranke in govorila o dejanski prisotnosti treh jezikov v Aragoniji. Stranka je priredila protestno zborovanje, ki je bilo veliko bolj obiskano kot sicer prireditve te stranke, na kateri je Nieves Ibeas obtožila deželno vladno, da prepušča aragonščino smrti ter da odreka spoštovanje državljanom, ki govorijo katalonščino, pa tudi, da gre za pravi atentat na jezikovno raznolikost. »Aragonijo lahko ljubiš v španščini, aragonščini in katalonščini,« je dejala.

Splošno mnenje pa je, da bo ta zakon doletele ista usoda kot prejšnjega, da bo namreč razveljavljen takoj ko bo prišlo do menjave vladne koalicije v Aragoniji.

Sicer pa je takoj po odobritvi zakon obsodilo 600 znanstvenikov in strokovnjakov iz Španije in iz drugih držav, iz Evrope pa tudi z drugih celin. Inštitut za aragonske študije je objavil dokument, v katerem podpira tako obstoj aragonščine kot tudi prisotnost katalonščine v Aragoniji, »jezikov, ki zaslužita zaščito in pravico ljudi, ki ju govorijo, da ju rabijo v enakih pogojih kot ostali državljani rabijo španščino«. Ta dokument je že v prvih dneh podprlo 600 strokovnjakov iz več kot 100 univerz in raziskovalnih ustanov vsega sveta. V dokumentu je tudi poudarjena pravica do normalnega razvoja jezikov v skladu z uveljavljenimi mednarodnimi določili na enak način, kot to velja za druge jezike v Španiji, v Evropi in v svetu. Oglašili so se tudi nekateri zelo znani strokovnjaki, med njimi mednarodni pravnik Fernand de Varennes, ki je na Facebooku osmešil aragonski parlament, češ, to je nov način, kako jezik izgine: da uradno razglasiš, da ne obstaja.

Na slikah: zgoraj desno novi jezikovni zemljevid Aragonije.

Desno: skupnica demonstrantov v podporo neobstoječemu jeziku chapurriau. Spodaj: avstralski minister za izobraževanje Peter Garrett

Avstralska vlada namenila dodatna sredstva za izobraževalne programe domorodnih otrok

Avstralska vlada je v proračun dodala 22 milijonov dolarjev, da približno 3.000 domorodnih dijakov, raztresenih po vsej državi, dokonča srednješolsko izobrazbo. Zvezni minister za izobraževanje Peter Garrett je namreč sporočil, da bo vlada že letos v proračunu dodala 10. milijonov dolarjev za avstralski sklad za izobraževanje domorodcev, prihodnje leto pa bo temu skladu namenila še dodatnih 12 milijonov dolarjev. Proračunska postavka zadeva posebni program za domorodce, ki je predviden v štiritletnem proračunu, za leti 2013 in 2014 pa ga bodo primerno povečali. Minister Garrett je pojasnil, da bodo z dodatnimi sredstvi omogočili izobraževanja 733 dijakom več, kot je bilo sprva predvideno. Kot je pojasnil minister, je vlada v rednem proračunu v ta namen že od leta 2008 predvidela 32 milijonov dolarjev letno, kar je zadostovalo za izobraževanje približno 2.300 dijakov.

»Kot znano, dogovor s fundacijo za izobraževanje domorodcev AIEF pred-

videva, da vlada nameni fundaciji enako vsoto, kot je slednja zbere od raznih donatorjev. To pomeni, da bo fundacija po teh novih vladnih sredstvih razpolagala d 64 milijoni dolarjev. Štipendije, ki jih zagotavljamo s temi sredstvi, so ključnega pomena za dokončanje 12-letne-

ga šolanja mladih domorodnih ljudi, kar jim omogoča zaposlitev in torej enakovrnostno življenje v državi. Izobraževanje je pravni list za izhod iz revščine številnih mladih domorodcev in ta dodatna sredstva bodo povečala število tistih, ki jim fundacija s pomočjo države to omogoča. To je seveda zelo dobro za vse domorodne skupnosti. Čim večje število dijakov dokonča srednjo šolo in lahko nadaljuje študij na univerzi, tem večje možnosti bodo imele skupnosti, iz katerih ti dijaki prihajajo, da izboljšajo svoje razvojno stanje. Ti mladi ljudje so namreč tudi vzor za nove generacije,« je ob tej odločitvi poudaril avstralski minister.

Sicer pa so dodatna sredstva zagotovili tudi za študij na univerzi. S sredstvi posebnega programa bodo namreč zagotavljali tudi ustrezne štipendije za nadaljevanje študija po uspešno opravljeni srednji šoli.

Od leta 2006 so s pomočjo tega programa več kot 1.500 študentom omogočili, da so dokončali srednjo šo-

lo. Od vseh, ki so jih štipendirali od 1. razreda dalje, jih je 86 odstotkov uspešno končalo 12. letnik, kar 98 odstotkov tistih, ki so se vpisali v 12. letnik, pa ga je uspešno dokončalo.

Ministrica za domorodna vprašanja Jenny Macklin je poudarila, da je vlada s tem svojim sklepom naredila zelo pomemben korak za zmanjšanje zaostalosti domorodnega prebivalstva v državi. »Po dolgi letih zanemarjanja in preskromnega financiranja je vlada končno zagotovila kakovosten skok v korist domorodnih prebivalcev Avstralije,« je dejala. Dodala je, da je letos vlada naredila še en pomemben korak, saj je večjemu številu domorodnih otrok omogočila udeležbo v predšolskem pouku in v otroških vrtcih, poleg tega pa je že zelo blizu zadanega cilja, da do leta 2018 zmanjša za polovico umrljivost domorodnih otrok mlajših od 5 let. »Nova sredstva, ki smo jih sedaj zagotovili, bodo nadgradila delo, ki smo ga opravili doslej, pomagali bomo večjemu številu domorodnih otrok do primerne

vzgoje, do dobre zaposlitve in torej tudi do svetlejših prihodnosti,« je poudarila ministrica Macklinova, ki je izrecno opozorila, da sedanja vlada zagotavlja dolgoročne investicije, v primerjavi s prejšnjo vlado, ki teh sredstev ni hotela nakazati. »Sedanja vlada pa se je odločila, da zapre to poglavje in da s potrebnimi sredstvi odpravi zaostanek domorodnih otrok; tega ni mogoče doseči brez dolgoročnih investicij, pa tudi brez sodelovanja z organizacijami domorodnih ljudstev ne,« je dodala in seveda pohvalila laburistično vladno, ki jo vodi Julia Gillard.

Ta vlada je v izobraževanje domorodcev doslej že vložila približno 690 milijonov dolarjev, od teh 543 milijonov za program varnejše prihodnosti domorodcev Severne Avstralije, ki poleg izobraževanja vsebuje tudi ukrepe na področju socialne, zdravja, stanovanjskih gradenj in zaposlovanja, 128 milijonov za program izobraževanja in več kot 20 milijonov za program izobraževanja na razdaljo, namenjen predvsem odraslim.

Ljudski modreci pravijo in znanstveniki to potrjujejo, da je krepka dnevna doza smeha najboljšje zdravilo za srce in za podaljšanje ter seveda polepšanje življenja. Če je temu tako, in nobenega razloga ni, da bi v to ne verjeli, potem se ne gre čuditi, da je Lojze Abram dosegel svojih prvih osemdeset let življenja v tako imenitni formi, ki mu jo tudi precej mlajši lahko zavidajo. Njegov prešeren, osvobajajoč in sprostitel, igrivo glasen in prikupno gromek smeh, ki spravi vsakogar takoj v dobro voljo, je najboljši dokaz, da se je s tako mladostniškim videzom prebil do svoje osemdesetletnice, in hkrati najboljše jamstvo, da je pred njim še nešteto prijetnih pomladi.

Od srca si želimo, da bi se mu to uresničilo. S to željo smo tudi odpri in sklenili prijeten pogovor s slavlencem, ki nas je na lahkotnih perutih spomina ponesele od živahnega otroštva pri Sv. Ivanu in razgibanih gimnazijskih let, do dolgoletnega uspešnega časnikarskega dela, pa do mnogih drugih življenjskih izkušenj in preizkušenj, ki so spremljale njegovo ustvarjalno pot, najprej na straneh Primorskega dnevnika in nato za mikrofonom Radia Trst A, ter še obogatile njegov že itak bogat seznam dejavnosti. Pri tem so mišljeni tvorna angažiranost v zamejskih kulturnih krogih, urejanje mladinske revije Galeb in Jadranskega koledarja, zgledno vodenje in usmerjanje tržaške planinske stvarnosti, predsedovanje Zadruzi Primorski dnevnik, če se omejimo le na najvidnejše.

Osemdeset let seveda ni lahko strniti na eni časopisni strani, še zlasti ne, če se iz pogovora izlušči toliko podatkov, da bi jim bilo še v eni knjigi pretesno. In morda bi moral slavljenec razmisliti, da bi svoje spomine poveril širšemu knjižnemu zapisu, ki bi bil prav gotovo ne le njemu v ponos in skupnosti v korist, temveč tudi prijeten za branje, kot je prijeten sam Gigi. To je človek, s katerim je prijetno kramljati, človek, ki odseva radost, ki se rad pošali, čeprav zna biti tudi presneto resen, ko je treba obravnavati resne zadeve. Njegova beseda je večkrat hudomušna, zabavna, a vselej pretehtana. Njegova simpatija in pozitivnost je prišla do izraza že ob prvem vprašanju, s katerim stekel pogovor.

Kako opredeljuješ svojih osemdeset let in kdo je pravzaprav Gigi Abram?

Računam na prihodnjih osemdeset. V dosedanjih sem imel veliko sreče. Vse je teklo kot po olju. Seveda je bil vmes tudi kak težek trenutek, vendar se res ne morem pritoževati. Želje so se mi v glavnem izpolnile in zadovoljen sem s tem, kar imam. In kaj naj rečem o Gigitu? Poznan je kot 'kažiniš'. To seveda drži, a tudi resnosti mu ne manjka, sicer ne bi dosegel, kar je. V življenju pač narediš tudi napake. Nekatere sem popravil, nekatere pustil, v splošnem pa se ne morem pritoževati nad sabo. Preživel sem 80 pretežno srečnih let, začeniši z otroškimi.

Kakšne spomine hraniš na svoje otroštvo v rodnem Sv. Ivanu?

Zlasti nepozabna so praznovanja svetoivanske kresne noči, ko smo zažigali kresove in streljali s 'potaš' (kalijevim nitratom). Bili so trenutki veselja in sproščenosti. Včasih smo kot mulci tudi kopršno nakurili. Spominjam se, kako smo med sežiganjem smodnika zažgali perilo neke ženske. Manj prijetna so bila vojna leta, ko nisi smel iz hiše. V šoli pa smo komaj čakali, da je zapiskala sirena, da smo jo razigrani ubrali po Bošketu proti domu.

Kako pa je bilo v gimnazijskih letih?

Prav tako živahno. Učenja, kolikor je bilo nujno potrebno, ideološke zdrahe in predvsem druženje s sošolkami. Bolj resno in z veseljem smo se vključili v kulturno prosvetno delovanje na Štadionu, kjer je med drugim prirejalo predstave Slovensko stalno gledališče ter rekrutiralo statistične, med katere smo se z veseljem prijavljali, da smo zaslužili kak novčič. Spominjam se tudi svojega nastopanja v pevskem zboru ter svete jeze, ki me je obšla, ko me je pevovodja Venturini postavil med

alte. Manj zabavno je postalo leta 1948, ko so nekdanji tovariši tekali za nami s palicami in nas zmerjali s titofašisti. Bila pa so tudi leta prvih spogledovanj z dekleti, ki so dosegla svoj višek na političnem seminarju Mladinske iniciative v Bohinju, kjer sem srečal Korošico Elči, ki je postala moja nepogrešljiva življenjska družica.

Kako in zakaj si se posvetil časnikarskemu poklicu?

Pisanje me je veselilo že od rane mladosti. V gimnazijskih letih sem nekatere spise objavil v Literarnih vajah. Ko sem kasneje delal v korekturi Primorskega dnevnika, sem večkrat kaj napisal za časopis. To je očitno opazil takratni odgovorni urednik Stanislav Renko. Ko je Egon Kraus zapustil redakcijo in se posvetil Aurori, me je Renko poklical iz korekture in začelo se je moje novinarsko delo.

Kakšni so bili prvi novinarski koraki?

Začel sem kakor vsi začetniki s črno in sodno kroniko. Takrat je bilo treba nepresta-

POGOVOR Z LOJZETOM ABRAMOM OB ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU

Od pisalnega stroja prek mnogih vrhov

no 'laufat' naokrog. Včasih sem s svojim 'fičotom' prehiteval celo rešilca Rdečega križa, če so me s kvesture pravočasno obvestili o kakšni prometni nesreči. Poleg tega je bilo treba vsak dan spremljati kakšen proces na sodišču, mimogrede pa sem še kaj napisal s področja kulture.

Kaj je pravzaprav najbolj potrebno v tem poklicu?

Predvsem poštenost in spoštovanje etike ter poklicne deontologije. Treba pa je tudi dosledno in neprestano iskati resnico.

Bi med te lastnosti lahko prišteli tudi kanček duhovitosti ter šaljivega in sproščenega odnosa do sveta, življenja in problemov?

Na Primorskem dnevniku je bilo veliko takega sproščenega odnosa. Novinarsko delo terjalo precejšnjo napetost. Takrat je bilo treba delati pozno v noč, tako da se je delovni urnik pogosto končal ob treh ponoči v bližnjem baru Sportivo ob partiji kart in zbijanju šal, kar je delovalo nad vse sprostitelno.

Kako pa je bilo kasneje na radiu. V čem so glavne razlike med časopisnim in radijskim novinarstvom?

Čeprav terja radijski medij večjo napetost, ker je treba vesti prirediti strnjeno in v kratkem času, je bilo manj sproščenosti. Delovni dan se je začel zelo zgodaj zjutraj in do 7. ure je bilo treba pripraviti 20 minut poročil. Na Primorskem dnevniku si članek lahko pregledal in spremenil, ga nato poslal v tiskarno in še si bil v času, da kaj popraviš. Sicer pa 'verba volant, scripta manent' (besede odletijo, zapisi ostanejo). V časopisu bolje vidiš rezultat svojega dela, ker ostane natisnjen. Zato še vedno rad kaj napišem.

Kdo je bil tvoj vzornik?

Nad vsemi je bil Franček Kavš. Kot novinar in kot človek. Njegova razgledanost, prijaznost, človečnost so legendarne. Med vzornike pa bi prištel tudi Renka, človeka z na prvi pogled pretirano strogostjo in godrnjavostjo, vendar z iz-

va primerno zakonsko rešeno že za Ciampijevega predsedovanja, če bi se posredovanje takratnega slovenskega senatorja uspešno izteklo. Pa se ni zaradi ustaljene navade metanja polen pod noge.

Kot prvi predsednik Zadruga PD si pobleže zaznal utrip zamejskega medijskega in splošnega političnega življenja. Kakše vtise si odnesel iz te izkušnje?

Samemu sebi sem takrat posvetil verz: 'dolžnost predsednika v zadrugi, odločali pa so drugi'. Mimo šale naj povem, da smo tudi tedaj reševali Primorski dnevnik in ga tudi rešili dolgov. Ideja o Zadruzi je bila pametna, volitve njenega odbora pa so predstavljale prvo pomembno izkušnjo neposredne demokracije v zamejskem prostoru, ki je tudi jasno nakazala razmerje sil. Morda smo na to izkušnjo nekoli-

ko
s šolniki, pri katerih pa zlasti v prvih letih ni bilo veliko posluha za širjenje revije. Poleg urejevanja sem skrbel za njeno tiskanje in distribucijo. Bilo je skratka veliko dela. Predvsem sem želel, da bi revija služila otrokom od prvega razreda osnovne šole, do tretjega razreda nižje srednje šole, medtem ko je današnji Galeb namenjen pretežno šolarjem prvih razredov. V ta namen sem med drugim s pomočjo učitelja Evgena Dobrile uvedel strani barvnih sličic, ki so služile kot pripomoček pri šolskem poučevanju zgodovine, naravoslovja in drugih ved. Poskrbel sem tudi za novinarsko stran, da bi mladim približal novinarstvo. Pri vsem tem delu me je vedno vodila želja, da bi v mladih krepil znanje, zanimanje za razne pojave ter zlasti zavest o narodni in kulturni pripadnosti. Galeb, ki se mu je pozneje pridružil tudi Galebov dnevnik, je v tistih letih postal najbolj razširjena revija v zamejstvu. Dosegla je kar 2200 izvodov. Kar zadeva Jadranski koledar pa velja pripomniti, da se je v njem vsako leto posebej nekako zrcalilo življenje manjšine v vseh njenih odtenkih. Velika škoda je, da smo to navado opustili.

Med tvojim dvajsetletnim vodenjem SPDT se je organizacija posebno razbohotila. Kako si to razlagaš?

Imel sem srečo, da sem imel okrog sebe dobre, vestne sodelavce. Prirejali smo izlete, ki so imeli izjemno odmevnost ter ostali trdno v spominu vseh udeležencev. Naj omenim Gran Sasso, slovaške Tatire, gorovja v Franciji, Nemčiji, Avstriji in še kje. Društvo je zaživelo s polno paro. Res je, da so bili v tistih časih boljši pogoji, vendar takšnih pobud danes žal ni več.

Od kod pravzaprav ta velika ljubezen do planinstva?

V hribe me je peljala žena, velika ljubiteljica gora, ki je po rodu iz hribovitih krajev Koroške. Ker mi je vcepila to ljubezen do planinstva, sem ji nadvse hvaležen. Prve izkušnje v gorah segajo v pozna šestdeseta leta. Leta 1968 sem se namreč spravil na vertikalno Maribor-Ankaran in jo v treh letih prehodil, potem še na Pot prijateljsva.

Kateri so najljepši spomini, ki te vedejo na planinsko društvo in njegove pobude?

Veliko jih je. Med njimi pa mi je posebej pri srcu ekspedicija SPDT na Everest. Ta pohod nam je bil v še posebno zadoščenje, ker je odjeknil tudi v italijanskih krogih, saj se je o njem razpisal italijanski tisk. Naša želja je sicer bila, da bi dosegli vrh zamejski planinci, kot na primer Lenart Vidali in Tatjana Grgič, vendar je vrh dosegel Andrej Štremfelj iz Slovenije, ki je bil očitno bolj pripravljen. Kljub temu pa je podvig pomenil veliko zmago za SPDT.

Poznan si tudi kot svetovni potnik. Katere svetovne poti in kraje hraniš najgloblje v svojem spominu?

Prepotoval sem veliko sveta, vendar so bila skoraj vsa potovanja trekinška usmerjena. Nepozabni so bili na primer trekingi okrog Anapurn v Nepal, na Kilimanjaro in na Khala Pattar pod Everestom. Prekolovratil sem vso Srednjo in Južno Ameriko, od Popocatepetla do Aconcagua (do vrha mi je manjkalo le slabih 1000 metrov, a so se nam vremenske razmere zoperstavile). Temeljito sem prepotoval tudi Azijo, Afriko in Avstralijo (izjemoma z izletom Primorskega dnevnika), v Evropi pa mi manjkajo samo Belgija in baltične države.

Kaj poleg teh še manjka v tvojem seznamu potovanj?

Na luno me ne mika, ker stane potovanje preveč, zato pa je še kar nekaj alternativnih želja. Vendar ne več po prezahtevnih, temveč bolj turističnih potovanjih.

In kaj še manjka sploh v seznamu tvojih širših želja?

Pravzaprav se mi je večina želja uresničila. Kot že rečeno, sem zadovoljen s tem, kar imam in kar sem dosegel. Skratka, doslej me je spremljala sreča.

Gigiju ob 80-tetnici srčno želimo, da bi ga spremljala še naprej.

Pogovarjal se je Dušan Kalc

rednim čutom za pravičnost in veliko ljubeznijo do časopisa.

Te dni bomo o kritičnih pogledih mladih zamejskih novinarjev na novinarsko delo. Vprašujejo se, ali je neodvisno in kritično novinarstvo mogoče.

Menim, da se sedanja novinarska generacija loteva problemov s preveliko lahkotnostjo. Premalo pogloblja probleme in želi si hitrih uspehov, pri tem pa je preveč površna. Tudi v jezikovnem pogledu. Novinarstvo je namreč silno resna zadeva.

Ena od splošnih kritik novinarjem je tudi ta, da se v bistvu ne zavedajo sprememb okrog sebe.

Raje bi rekel, da se jih nočejo zavedati. Lažje je riniti po utečeni poti, kjer se ni treba spoprijemati z zahtevnimi novostmi. Hud problem je tudi, da se vse bolj krhajo medčloveški odnosi, da je vse manj dialoga.

Tudi v širšem okviru, ki ga zaznamuje huda gospodarska in družbena kriza, je zaznati krizo informativnega sistema.

Ko govorimo o medčloveških odnosih, mislimo tudi na tehnološka sredstva (internet itd.), ki nas vse bolj pogojujejo. Vse manj je človeških stikov in marsikaj od tega, kar nam posredujejo informatika sredstva, postane edina zveličavna resnica. Mediji v bistvu delajo politiko. Kadar berem razne komentarje, me pogosto preseneča neverjetna površnost obravnave problemov. Začeniši z vprašanjem gospodarske krize, ko so nas dolgo prepričevali o potrebi varčevanja, medtem ko je sama Evropa zdaj uvidela, da samo z varčevanjem ne bo prebrodila krize.

Soočamo se tudi s krizo Primorskega dnevnika. Kako iz nje?

Stvar ne bo lahka. Potrebne bo še veliko napore, da bi časopisu zagotovili ustrezen zakonski okvir in potrebna finančna sredstva. Lahko pa bi bila zade-

pozabili, kajti ukvarjamo se še vedno z zastarelimi problemi politične pripadnosti, namesto, da bi se ukvarjali s stvarnimi problemi manjšinskega preživetja in razvoja. V današnji vsesplošni krizi bi se morali raje vprašati, čemu koristijo dvojniki raznih organizacij.

V kolektivnem spominu kroži tvoj citat izpred mnogih let, da bo človek prej prišel na luno, kot se bodo zamejci zmenili med sabo. Človek je že pristal na luno, kaj pa zamejci?

Mi bomo pristali na Marsu! Kaj naj rečem drugega, ko pa primanjkuje med nami smisla za kompromis in še prej za dialog. Le z dialogom prideš do kompromisa in do sprejemljivih rešitev problemov.

Trst krožišče različnosti. Kako ovrednotiti to značilnost, ki lahko predstavlja veliko bogastvo?

Če želiš kaj doseči na tem področju, moraš najprej zamenjati glave. Marsikaj se je sicer spremenilo na bolje, vendar ostanki zakrknjenega nacionalizma še vedno radi ustvarjajo preglavice. Tudi v sami manjšini je še precej nacionalistične nastojenosti. Čudi me zlasti dejstvo (ne vem, če gre za posledice vplivov, ali vzgoje), da je s tem okuženih veliko mladih, od katerih bi pričakovali večjo odprtost in strpnost. Pravkar berem o kulturnih izmenjavah med Trstom in Ljubljano. Morda bo to prispevalo k odpiranju glav. Odnosi se žal spreminjajo prepočasi. V matični domovini še vedno ne vedo nič o manjšini v Italiji.

Četrto stoletje si bil urednik Galeba, in vmes tudi Jadranskega koledarja, ter sodelavec v mnogih publikacijah. Kaj ti vse to pomeni?

To je bila velika 'martra', vendar mi je prinesla mnogo zadoščenja. Revijo sem podedoval po Milanu Jerebu, učitelju na Opčinah. Jereb je namreč vprašal Renka, kdo bi po njegovem lahko prevzel Galeba, Renko pa je pokazal name. Pri tem delu sem spoznal veliko pravljicarjev in ilustratorjev iz Slovenije. Navezal sem stike

ŠOLI SIMON GREGORČIČ IN NAZARIO SAURO NA JUŽNEM TIROLSKEM

Poznati jezik sosedu je ključ do njegove kulture

Niža srednja šola Simona Gregorčiča, ki deluje v okviru Večstopenjske šole Dolina in Niža srednja šola Nazario Saura, ki deluje v okviru Večstopenjske šole "G. Lucio" v Miljah, že drugo leto sodelujeta v projektu »Brez meja«, za katerega je ravnateljica miljskega šolskega centra Marisa Semeraro prejela prispevek iz sklada zakona 482/97. V ravnateljici dolinske večstopenjske šole Fiorelli Benčić je dobila tenkočutno sodelavko in sta skupaj oblikovali premišljen, pester in raznolik dvoletni načrt, s katerim sta uspeli povezati dijake in njihove profesorje v učinkovito celoto. V okviru projekta sta šoli razvili tesno medsebojno sodelovanje in številne dejavnosti, pri katerih so bili soudeleženi dijaki 2. in 3. razreda NSŠ S. Gregorčiča in dijaki 2.b razreda NSŠ N. Saura.

V okviru projekta se dijaki miljskega šolskega centra že drugo šolsko leto tudi učijo slovenščine kot drugega tujega jezika.

Zadnje dejanje v projektu Senza confini-Brez meja je bila tridnevna poučna ekskurzija, ki so jo dijaki v spremstvu obeh ravnateljic in profesorjev Rite Ranieri, Miloša Jugovica in Borisa Pangerca izvedli od 15. do 17. maja na Južno Tirolsko.

Tri dni tesnega skupnega sobivanja, spoznavanja manjšinskih dejavnosti v deželi, v kateri predstavljata nemško govoreča skupnost večino, srečanje z vrstniki na nemški srednji šoli v Meranu in vrstniki na italijanski srednji šoli v Bocnu, obisk muzejev in krajevnih znamenitosti, bivanje v hotelu, posredovanje lastnih kulturnih in narodopisnih posebnosti v sličnem, a popolnoma drugačnem, oddaljenem okolju, sklepanje novih prijateljstev in še cela vrsta drobnih doživetij je pustilo v dijakih in njihovih spremljevalcih neizbrisane vtise.

Sprejem v Hotelu Chrys v Bocnu in srečanje s Tržačanko, presajeno v Bocen, gospo Paolo Sigmund, je bilo prijetno in obetavno. Že od prvega trenutka je bilo veliko govora o pomenu

in vrednosti dvojezičnosti in o bogastvu, ki ga to dejstvo predstavlja pri tistih, ki obvladajo jezik in miselnost dveh ali več kultur, ki so prisotne na območju, na katerem smo se rodili, odrasčamo in živimo. To bogastvo je treba gojiti in z njim oplajati svoje najbližje in vse, s katerimi smo v vsakodnevnem stiku, zelo važno pa je tudi poznati jezik sosedu, saj je to ključ do njegove kulture in njegovega čutenja. O teh vrednotah je bilo vse tri dni veliko govora in tudi iskrenih izmenjav mnenj med dijaki samimi.

V popoldanskih urah smo si v Arheološkem muzeju Južne Tirolske v središču Bocna ogledali odlično ohranjenega Ötzi, 5.300 let staro mumijo, ki jo je ob koncu mlajše kamene dobe prekril led in sneg in so jo po naključju odkrili leta 1991.

Naslednjega dne nas je pot popeljala v Merano, kjer nas je v šolskem centru z 800 dijakih sprejela ravnateljica Ursula Pulyer in orisala značilnosti pouka na nemški srednji šoli na Južnem Tirolskem, kjer je nemška manjšina v večini; iz njenega pripovedovanja smo tudi spoznali, da smo za časa fašizma Nemci na Južnem Tirolskem in Slovenci v Italiji doživljali podobno usodo nasilnega raznarodovanja in prepovedi rabe maternega jezika v javnosti.

Nakar nas je vljudno pospremila v Schulsprengel Meran Obermaiss, na kateri je naš obisk sprožil rahlo zmedo, vseeno pa smo v šolski knjižnici uspeli predstaviti krajši program, ki smo ga pripravili našim gostiteljem. Lorenza Jez, Giovanni Bernabei, Matija Succi, Lorenzo Zanetti, Mateja Coren, Nicole Pribetic, Aleksander Harej in Gea Robba so v v slovenskem izvirniku in v italijanskem prevodu smiselno in občuteno recitali po eno pesem štirih pesnikov iz Brega Irene Žerjal, Aleksija Pregarca, Marija Čuka in Borisa Pangerca, miljski dijaki pa so predstavili domiselne in zabavne pesmi svojih sošolcev v miljskem narečju in italijanskem prevodu.

Ob koncu pa so dijaki 2. in 3. razreda šole Gregorčič zapeli boljunsko vaško himno "Barčca" in dolinsko vaško himno "Na Gorici na placu".

Sledil je obisk po razredih, ki pa ni bil ravno posrečen, ker domači dijaki nanj niso bili ravno pripravljeni.

Dež, ki je začel že v zgodnjih jutranjih urah "blagoslavljeni" ekskurzijo, se je po kosilu v mestni šolski menzi "Casa Kolping" še bolj zgostil in ogrozil obisk botaničnega vrta. Vendar nam pogum ni padel v hlače in smo dežju kljubovali tako, da smo si podrobneje ogledali grad Trauttmansdorf in zgodovinski prerez turizma na Južnem Tirolskem pod skupnim imenom Touriseum. Kljub neusmiljenim vremenskim razmeram pa smo vseeno naredili nekaj korakov po čudovitem botaničnem vrtu, ki je tudi v dežju vabljiv in edinstveno očarljiv.

Dopoldnaski del zadnjega dne ekskurzije v petek, 17. maja, je predvideval obisk Večstopenjske šole Bolzano 6 "Ugo Foscolo". Pomočnik ravnateljice Franco Lever in profesorici italijanščine in nemščine Hilde Longhin in Aleksandra Mussner ter profesor glasbene vzgoje Mariano Guzzo so dobesečno tekmovali v prijaznosti, ustrežljivosti in gostoljubnosti, tako da smo se na tej šoli počutili imenitno. V večnamenskem prostoru smo se srečali z njihovimi dijaki tretjih razredov, izvedli smo naš kulturni spored, poslušali njihov številni ansambel, ki nam je v čast zaigral komaj naštudirano evrgreen pesem, predvsem pa se je med dijaki in profesorji razvil živahen razgovor o medsebojnih odnosih med pripadniki italijanske in nemške skupnosti, predvsem med mladimi; pričevanja so bila raznolika, vendar iskrena in uperjena v bodočnost, ki jo je treba graditi skupaj v slogi, razumevanju, sodelovanju in omikanem sožitju. Kolegi in osebe šole U. Foscolo so nas tudi bogato pogostili in obdarili.

Po ogledu šole smo se – ne brez težav in z nekoliko majavo disciplino – spet vkrcali na avtobus in dvignili jadra proti Trstu.

V avtobusu nas je vso pot do doma spremljalo živahno vzdušje in dobro razpoloženje, znak, da je ekskurzija zadela v črno. Med dijaki in dijakinjami obeh šol pa so se spletle prijateljske vezi, za katere vse kaže, da jih bodo mladi navihančki gojili še naprej. Doživetje, torej, brez meja.

POD ZELENO STREHO

Kako prevedemo »ripostiglio«?

BARBARA ŽETKO

Življenje v obmejnem pasu prinaša zamejcem nekatere prednosti, ki se jih včasih ne zavedamo, za naše italijanske soseske pa večkrat predstavljajo izgubljene priložnosti. Kdor pozna samo en jezik, se lahko znajde v težavah že samo, če hoče v trgovini v Sloveniji kupiti čopiče in barvo za pleskanje stanovanja. V zadregi pa se lahko znajdemo tudi mi, ki nam je slovenščina materni jezik, če želimo naročiti točno določeno vrsto parketa, iz posebne vrste lesa in zaščitene s posebnim lakom. Znanje dveh jezikov je res izjemno bogastvo, a resnično obvladanje obeh je nekaj težko dosegljivega. Tega se zavedamo predvsem, ko moramo uporabljati tehnične izraze, saj so ti večkrat neobičajni in jih verjetno ne poznamo niti v enem jeziku, kaj šele v dveh.

Razvoj tehnike hitro napreduje, znanost se neprestano razvija in zaradi tega si moramo vzporedno izmišljati nove besede, ki najprimerneje opisujejo določene funkcije, predmete ali pojme. Če bi nas pred tridesetimi leti kdo vprašal, kaj je ekologija, bi verjetno le redki znali odgovoriti. Danes pa se mirno pogovarjamo o vplivu, ki ga imajo toplogredni plini na spremembe v podnebju, o nujnosti uporabe alternativnih virov energije ali o omejitvah pri gradbenih posegih, ki negativno vplivajo na občutljivo ravnovesje ekosistemov.

Nekatere izraze, tako v gradbeništvu kot na drugih področjih, uporabljamo v izvirnem jeziku, ponavadi v angleščini (npr. *utility* – delovna soba) ali francosčini (*brise soleil* – brisolej, senčila sestavljena iz horizontalnih ali vertikalnih lamel). Druge prevedemo dobesečno (angl. *green roof* – zelena streha), tretje pa z lahkoto razumemo, ker so si v vseh jezikih podobni, saj ponavadi izvirajo iz latinščine ali grščine ali dobijo ime po izumitelju (termostat, fotovoltaičen). Slednje bomo z lahkoto prevedli iz italijanščine v slovenščino in obratno, za druge pa bomo verjetno imeli težave.

Določene besede, ki so nam bile nekoč popolnoma tuje, so postale v zadnjih letih zelo pogoste, tako da danes nimamo nikakršnih problemov pri razumevanju. Vsi verjetno vemo, da je slovenski prevod italijanskega izraza *edilizia sostenibile* trajnostno gradbeništvo in da so sončni kolektorji *pannelli solari*, saj se o tem stalno piše po časopisih in govori v raznih televizijskih oddajah. Da so *case prefabbricate* montažne hiše in da je *risparmio energetico* energetska varčnost, pa verjetno vedo tudi otroci v osnovni šoli.

Veliko pa je tehničnih izrazov, ki jih malo uporabljamo in so nam zato v slovenščini tuji. Morda le nekateri vedo, da je *attestato di certificazione energetica* energetska izkaznica, da je *pompa di calore* toplotna črpalka in da prevedemo *isolamento a cappotto* fasadni izolacijski sistem. Ti izrazi so izrazito tehnični in jih uporabljamo le redkokdaj, razen če ne gradimo ali obnavljamo svojega doma. Prav tako ne bomo poznali besed, kot so svetlobni jašek (v italijanščini *bocca di lupo*), slepi okvir (*controtelaio ali controscassa*) ali steklo-beton (*vetrocemento*). Bolj uporabljeni izrazi, čeprav še vedno tehnični, pa so mavčno kartonska plošča (*pannello di cartongesso*), iverna plošča (*pannello truciolare*) in stiropor (*polistirolo ali polistirene espanso*).

Obstajajo pa tudi taki izrazi, ki niso tehnični, so pa med zamejci malo uporabljani, ker se za izražanje določenih pojmov ali predmetov poslužujemo večinoma italijanskih besed. Redki na tej strani meje uporabljajo namesto izraza *controsoffitto* spuščeni strop. Da ne govorimo o vmesnih podestih (ital. *pianerottolo*), o okenskih policah (*davanzale*), o talni letvi (*battiscopa*) ali roletni omari (*cassonetto*). Besedo veranda, ki jo lahko uporabljamo tako v slovenščini kot v italijanščini, pa je v zadnjih časih zamenjal bolj poetični zimski vrt.

Pozorni pa moramo biti na tako imenovane lažne prijatelje, to so tiste besede, ki nas lahko zavedejo, ker jih ne moremo prevesti v slovenščino z izrazi, ki so podobni italijanskim. To je npr. konstrukcija (lesena, jeklena, armirano betonska), ki nikakor ni *costruzione*, temveč jo prevedemo s *struttura* (in *legno, acciaio, calcestruzzo armato*). Podobno v večini primerov beseda kamin ne označuje dimnika, temveč je slovenski prevod za *caminetto*. Če pa mislite, da je galerija sinonim za predor, vas bo verjetno presenetilo, da je italijanska so-pomenka tega izraza beseda *soppalco*.

Omeniti pa moramo, da obstajajo tudi taki izrazi, ki jih ne moremo dobesečno ali natančno prevesti, ker nimamo primerne besede ali ker ta označuje v drugem jeziku različne stvari. V slovenščini se npr. uporabljata dva izraza za določanje visokih, do tal segajočih oken in to sta balkonska vrata – preko katerih lahko stopimo na balkon ali na vrh – in pa francosko okno, ki ga lahko po velikosti primerjamo s prvim, le da ne dopušča izhoda, ker je ograjeno do višine pasu. V italijanščini pa ponavadi uporabljamo tako za ena kot za druga izraz *portafinestra*. Tudi za besedo dvojček ne najdemo v italijanščini točnega izraza. Lahko jo sicer prevedemo kot *casa binata* ali *casa gemellata*, teh izrazov pa nikoli ne uporabljamo in se raje poslužujemo bolj splošnega *casa bifamiliare* (dvodružinska hiša). Podobno je pri italijanskem izrazu *tenda*, ki označuje tako notranje zaveso kot tudi markize (*tende da sole*).

Za zaključek je vredno omeniti, da je shramba slovenski prevod italijanske besede *ripostiglio*, v resnici pa ta dva pojma označujeta nekoliko različna prostora. Pravilni izraz za shrambo je v italijanščini *dispensa*. Točnega izraza za manjši prostor brez oken, ki služi hranjenju najrazličnejših pripomočkov za čiščenje in urejanje hiše ter spravljanje krame, pa v slovenščini ne obstaja. Morda zato, ker smo Slovenci od vedno spravljali orodje in kramo kar na podstrešje ali v klet.

Življenjske navade pa se v času spreminjajo in z njimi tudi jezik. Morda bomo imeli tudi mi čez nekaj let točno določen izraz za besedo *ripostiglio*. Če bi se hotela šaliti, bi vam predlagala *spravljalnica*. Sicer pa, ali se res šalim?

INTERVJU - Jasmina Cibic zastopa Slovenijo na 55. mednarodnem umetnostnem bienalu v Benetkah

Od umetnosti je iluzorno zahtevati brezmadežno pozicijo čiste kritike

BENETKE - Slovenijo na 55. mednarodnem umetnostnem bienalu v Benetkah, ki so ga za občinstvo odprli včeraj, letos predstavljala umetnica Jasmina Cibic s projektom Za naše gospodarstvo in kulturo. V projektu Cibiceva v ospredje postavlja vprašanje reprezentacije države navzven, vezano tudi na sam bienale. Sama meni, da je »od umetnosti iluzorno zahtevati brezmadežno pozicijo čiste kritike«.

Zanimiva se mi je zdela vaša misel, da si "sodobni umetnik ne želi biti viden kot nekdo, ki ima državo za klienta", čeprav se vam je vsem, ki boste svoje države na bienalu predstavljali, to zgodilo. Kljub večji možnosti cenzure, pa tudi avtocenzure, pri takem projektu se mi zdi, da se niste pustili motiti...

Moj projekt je občutljiv na kontekst na več ravneh. Odgovarja na zelo specifične prostorske danosti slovenskega paviljona, po drugi strani pa reagira na sam kontekst bienala kot osrednjega dogodka sodobne umetnosti. Beneški bienale je eden zadnjih ostankov t. i. velikih razstav 19. in začetka 20. stoletja, na katerih so imperialne velesile skozi razstavljanje eksotičnih "primerkov" z vseh koncev svojih teritorijev razkazovale moč in vpliv. Ta strategija je blizu tistemu, kar v zadnjih desetletjih imenujemo "mehka moč"; gre za udejanjanje mednarodnega vpliva države prek moči njene kulture, razkazovanja lastne "civiliziranosti" in "olike".

Beneški bienale je platforma brez primere za tovrstni mehki "kulturkampf": države izbirajo svoje najboljše predstavnike, ki se potem bojujejo za svojo pozicijo v umetnostnem sistemu oziroma pozicijo države v mednarodni politični shemi. Projekt Za naše gospodarstvo in kulturo problematizira prav ta aspekt hkratnega zavračanja in nujnosti reprezentacije - umetnik namreč ne more kritizirati sistema z neke zunanje točke. Iluzorno je od umetnosti zahtevati brezmadežno pozicijo čiste kritike. Umetnost je del sistema, tako kot druge institucije. V svojih projektih, in to velja še posebej za bienalnega, se namesto da bi iskala utopično točko pobega iz sistema, poudarjeno identificiram z vlogo, ki mi je dodeljena. Na ta način, s to nadi-identifikacijo, ki meri na izpostavljanje ideoloških mehanizmov, ki nas obvladujejo, jih hočem ogoliti, izpostaviti v vsej njihovi ne-samoumevnosti.

Jasmina Cibic, portret.

Spodaj: dva posnetka iz niza Framing the space.

Postavitev spremljata videa. Eden od njiju prikazuje sejo državnega zbora iz leta 1957 in nakazuje na univerzalnost debate o izboru nekega dela za predstavitev države. Kako vi sama kot umetnica doživljate tovrstne izbore? Se vam zdijo nepravilni, površni oz. celo površinski?

Izbor je vedno motiviran, sama pa sledim tezi, da je vedno ideološko motiviran. Prizadevam si pokazati, kako se pri tovrstnih izborih sekajo različne politične silnice, različne motivacije, ki imajo vedno močan ideološki predznak. Tega se konkretno loteva omenjeni film "Fruits of Our Land", ki dobesedno sledi zapisniku parlamentarne seje iz leta 1957, na kateri komisija za izbor umetnin, ki naj bi okraševale prostore Ljudske skupščine, razpravlja o primernosti predloga Gabrijela Stupice. Njegov predlog se znajde pred ideološkim sodiščem, kjer ima svoje zagovornike in nasprotnike, ki mu pripisujejo ali oporekajo ustreznost, danes bi rekli "politično korektnost".

Prav presenetljivo je pri tem dejstvo, da z izjemo kakšne politične sintagme, specifične za zgodovinski trenutek, diskusija poteka enako, kot bi lahko potekala danes. Prav neproblemati-

čno bi jo lahko prestavili v sodobnost, z istim besednjakom bi se lahko razpravljalo o "primerni" umetnosti našega trenutka. Kulturna politika je torej vedno politika, in to dejstvo je neka konstanta, ki sem jo hotela jasno izpostaviti. Film "Fruits of Our Land" je razprava o primernosti umetnosti katerega koli trenutka, v njeni nalogi ustrežna reprezentiranju določenega političnega interesa.

Nacrte arhitekta Vinka Glanza za slovenski parlament ste prilagodili prostorom Galerije A+A. Težko si je predstavljati tako mogočno zgradbo predstavljeno v dvonadstropno meščansko hišo sredi Benetk... Kako ste se tega lotili?

Nisem prilagajala Glanzovih načrtov in jih rekonstruirala v galeriji, temveč sem posamezne elemente njegovih arhitektur, tudi notranje dekoracije, uporabila za "prenamembo" javnega razstavišča v intimni prostor boudoirja. Gre za eksperiment, kako izpostaviti te mehanizme okvirjanja pogleda in hkrati nadzorne vloge pogleda, skupne zasebnim in javnim arhitekturam. Prostor galerije je popolnoma reformuliran, vendar ne s kakršnokoli rekonstrukcijo nekega izvirnika. Prej kot arhitekture sem poskušala povzeti, zgostiti mehanizme, ki so tukaj na delu.

Modernistični modeli Glanzove notranje opreme, oviti v ponavljajoči se vzorec endemičnega slovenskega hrošča Anophthalmus hitleri, spremenijo "nevtrarno" čistost galerijskega prostora v intimni prostor, ki pa vendarle spet ponavlja isti vzorec: zada pot obiskovalcu, vodi ga skozi prostor, izpostavlja ga pogledom. Posrečena se mi je zdela segmentacija prostorov Galerije A+A, slovenskega paviljona v Benetkah. Polnadstropje, ki gleda na glavni prostor je izredno blizu učinku Loosovega boudoirja v Vili Müller v Pragi, iz katerega je nadzorni pogled gostiteljice pozorno spremljal dogajanje v hiši. Torej tudi najbolj utopični funkcionalizem se ni mogel ali ni želel izogniti tem, v foucaultovski govorici, učinkom razpolaganja s telesi.

Kot ste že dejali, bo stene galerije krasila podoba hrošča Anophthalmus hitleri. Pri debati o reprezentativnosti tega hrošča trčita dva

nasprotna si pola - imamo endemično vrsto, na katero smo ponosni, hrošč pa nosi ime, ki se ga sramujemo. Kako ste se v projektu za bienale poigrali s tem?

S tem ste zelo dobro povzeli osrednji konflikt fenomena Anophthalmus hitleri. Endemska flora in favna predstavljajo eno glavnih identifikacijskih točk slehernega naroda in so praviloma ponotranjeni v njegovem imaginariju, predstavljajo vir ponosa, povzemajo specifičnosti identifikacije države in so zato pogosto uporabljeni v njeni simbolni legitimaciji. Anophthalmus hitleri pa nasprotno predstavlja "kratki stik" tega procesa: hrošč je namreč poimenoval leta 1936 zagrebški amaterski entomolog nemškega rodu, Oskar Scheibel, v času, ko je Hitler med nemškim ljudstvom po celi Evropi, posebej izven meja matičnih držav, zbujal navdušenje nad ideologijo nacizma. Tako je endemskemu slovenskemu hrošču zaradi kontingence zgodovinskih dogodkov spodletela "predpisana" vloga: zaradi (napačnega) ideološkega naboja svojega imena je od potencialne nacionalne ikone postal del potlačene zgodovine.

Pri fenomenu Anophthalmus hitleri, tako kot pri fenomenu arhitekture, je v središču mojih interesov ista stvar: vprašanje, kako se ideologija skozi izbiro določenih elementov in njihovo dispozicijo polasti našega sveta. Kako se ideologizira naše vidno polje in s pomočjo katerih mehanizmov. Tisto, kar

Dejansko delujejo kot scenografija, ki poudarja določeno sporočilo, predstavnika države, ki sedi pred njo.

Izredno zanimiva se mi zdi diskrepanca med navidezno "nevtralnostjo" motiva tihožitja in dejstva njegove instrumentalizacije v spektaklu, ki ga imenujemo država. Vidimo torej, kako je umetnost kot institucija inherentno politična, kako je sama trditev, da gre pri tihožitju za ideološko "nevtrarno" slikarstvo, že eksplicitno politična izjava. Izbira tihožitij za pisarne poslancev je izbira motiva, ki ima določene implikacije, in ta izbira je zagotovo politično dejanje z zelo intencionalno sporočilnostjo.

Moja gesta prenosa teh slikarskih del v slovenski paviljon v Benetkah nikakor ni njihova dekontekstualizacija, saj enostavno razstavljam slike v razstavnem prostoru. Vendar gre pri tem za neko nasičenje razstavnega prostora, tihožitja "ustavljam" v s podobami nasičen prostor galerije, na stene pokrite z notranjo opremo, ki sledi interjerju slovenskega parlamenta, in s podobami spodletele nacionalne ikone, hrošča Anophthalmus hitleri. To soočenje spodletelih in uspešnih nacionalnih ikon spodbuja gledalca k spraševanju o merilih izbire, o ne-samoumevnosti našega vizualnega polja, ki je bilo izbrano namesto nas.

Za konec me zanima, kaj bi vi, ki živite med Londonom in Ljubljano, rekli - kaj lahko naredimo za naše go-

je v središču mojih interesov, je prav ideološko procesiranje elementov naše realnosti, ki nam je potem zadana kot edina možna. Naloga mojih umetniških projektov je poskusiti to realnost razgraditi.

V Galeriji A+A bo začasa bienala viselo 11 tihožitij iz zbirke državnega zbora na zidovih, prekritih s podobno endemskega hrošča. Ta protokolarna dela v umetno postavljenem protokolarnem okolju - kot ste mi povedali ob slovenski predstavitvi - odpirajo vprašanje scenografije kot ozadja za spektakel države. Bi lahko kaj več povedali o tem?

Tako kot arhitektura tudi slikarski element uokvirja pogled, je del ustvarjene scenografije, ki gradi nek ideološko motiviran narativ. Država se vedno predstavlja z določenim vrednostnim sistemom, ki potrebuje ustrezen simboli oziroma vizualni izraz. Pri enem od raziskovalnih obiskov parlamenta sem opazila ponavljajoč se motiv tihožitij, ki visijo v pisarnah slovenskih poslancev, najpogostejše za njihovo delovno mizo.

spodarstvo, predvsem pa kulturo, da bo prihodnost vsaj malce svetlejša?

Za začetek, opustiti moramo slepo vero v nacionalne mite in začeti preizpraševati osnovne premise tistega, kar se popularno označuje kot slovenska identiteta. Tovrstne identitete so ideološki konstrukti, ki nas delajo bolj vodljive. Ki nas programirajo, da na določene dražljaje reagiramo po pričakovanih vzorcih. In prav te konstrukcije si moji projekti prizadevajo razgraditi.

Sem sodijo tudi nizkotne dihoto-mije produktivnega gospodarstva in neproduktivne kulture, katerih cilj je zatiranje kritične miselnosti in potencialnega preizpraševanja realnosti, ki jo ideologija predstavlja kot edino možno. Nočem ponujati instant odgovorov, ker mislim, da jih ni. Prepričana pa sem, da je stalni proces prevrednotenja lastnih gotovosti najboljša pot za spreminjanje tistih vizij prihodnosti, ki so nam vsiljene pod pretvezo konstantno ponavljajočih se kriz.

Pogovarjala se je Maja Čehovin Korsika (STA)

Šport

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Pedrosa najhitrejši v Mugellu

MUGELLO - Španski motociklist Dani Pedrosa (Honda) bo današnja dirko za VN Italije v Mugellu (ob 14.00) začel s prvega startnega mesta v elitnem razredu motoGP. Na kvalifikacijah letošnje pete dirke za svetovno prvenstvo si je drugo mesto privozil njegov rojak Jorge Lorenzo (Yamaha), tretje pa Italijan Andrea Dovizioso (Ducati). Mladi Španec Marquez, ki je v petek katastrofalno padel in se poškodoval, je nastopil, dosegel pa 6. čas. Valentino Rossi bo začel s 7. mesta, a je izjavil, da računa na zmagovalne stopničke.

Nagrada Naš športnik prinaša srečo

Potem ko je prejšnjo nedeljo Tanja Žakelj iz Ledin nad Idrijo (na sliki) pridirkala Sloveniji prvo zmago na dirkah svetovnega pokala v olimpijskem krosu in oblekla belo majico vodilne tekmovalke v skupnem seštevku, se z uspehom lahko ponaša tudi koprski kajakašica Špela Ponomarenko Janić, ki je na tretji in hkrati zadnji tekmi svetovnega pokala v sprintu na mirnih vodah v Poznanju osvojila 3. mesto na 500 metrov. »Mislim, da do evropskega prvenstva, ki bo čez dva tedna, in mediteranskih iger čez en mesec lahko samo še napredujem,« je povedala.

NOGOMET - Bo reprezentanca Slovenije vendarle dvignila glavo?

»To je koncept!«

LJUBLJANA - Slovenska nogometna reprezentanca je po nizu štirih porazov prišla do tako zelene zmage. Resda zgolj na prijateljski tekmi v Bielefeldu proti Turčiji, a slavje z 2:0 je v vsakem primeru dvignilo samozavest izbranecv Srečka Katanca, ki jih 7. junija čaka pomembnejši obračun kvalifikacij za svetovno prvenstvo 2014 na Islandiji. *«Vedno pravimo, da prijateljska tekma ni pomembna. Ampak je, zaradi vzdušja in vsega tega. Na Islandiji nas vsekakor čaka težka tekma. Osredotočiti se moramo nanjo, imeli bomo dodatno energijo zaradi te zmage in to je to. Gremo iz tekme v tekmo. Ne vem, kaj se bo dogajalo na Islandiji, kakšni bodo pogoji. Vem pa, da bodo fantje osredotočeni in da bodo dali vse od sebe. Če bo to dovolj, ne vem, če bo kdo spet zabil fantastičen gol, ne vem ...»* je po tekmi v Bielefeldu povedal Katanec, ki je bil s prikazanim zadovoljen. Ekipa je delovala čvrsto in po dolgem času (od 11. oktobra 2011 s tekme proti Srbiji) mrežo ohranila nedotaknjeno.

«To je to. To je koncept. Biti moramo kompaktni, borbeni, v 30, 35 metrov po dolžini in širini, garati, ko smo utrjeni, se povleči nazaj, odigrati 'bunkerico', potem se spočiti, pa spet odigrati naprej. To ni kar tako,

potrebujemo čas. Fantje vedo, kaj delajo, nekateri malo več igrajo, nekateri malo manj, ampak vključujemo mlade. Zmaga je dobrodošla zaradi fantov samih, ker so že sami izgubljali zaupanje v to, kar delajo. Zdaj pa so bili zasluženo nagrajeni,« meni Katanec.

Z njim se strinja tudi izkušeni strelec Milivoje Novaković, ki se je poleg Tima Matavža vpisal med strelce na petkovem obračunu. *«Mislim, da je ekipa dobro igrala v obrambi, v ofenzivi pa moramo še malce več držati žogo v posesti. Naredili smo korak naprej, ampak to še ni dovolj. Treba je garati naprej,«* pravi Novaković, ki se je ozrl tudi že na obračun v Reykjaviku: *«Gremo iz tekme v tekmo. Ne smemo se obremenjevati. Vemo, da imamo minimalne možnosti za SP. A dali bomo vse od sebe, seveda gremo na zmago, po tekmi s Turčijo je malce narasla samozavest. Na Islandijo gremo brez pritiska, na koncu pa bomo videli, kakšen bo rezultat.»*

Izbrana vrsta se je sicer takoj po tekmi že vrnila na Brdo pri Kranju, kjer nadaljuje priprave na obračun z Islandijo. Prvega so 22. marca v Stožicah po zaslugi dveh lepih zadetkov Gylfija Sigurdssona dobili Islandci. Za Slovence je takrat zabil Novaković. (STA)

TENIS - Pariz

F. Schiavone nikakor ne popušča

PARIZ - Na Roland Garrosu, turnirju za grand slam in neuradnem svetovnem teniškem prvenstvu na pesku, bo Italija imela v osmini finala kar tri predstavnice. Sari Errani in Roberta Vinci se je včeraj pridružila tudi veteranka, zdaj 33-letna Francesca Schiavone, ki je sicer na svetovni lestvici zdrknila na 50. mesto. Zmagovalka tega turnirja izpred treh let je z gladkim 6:2, 6:1 premagala Francozinjo Marion Bartoli.

Zelo dobro se je sedemkratnemu zmagovalcu Roland Garrosa Rafaelu Nadalul upiral Italijan Fabio Fognini, a je le moral priznati njegovo premoč, čeprav je imel v prvem nizu pri izidu 6:5 servis za zmago. Končni izid je bil 7:6 (5), 6:4, 6:4. V osmini finala se bo Nadal pomeril z Japoncem Keijem Nišikorijem, 13. nosilcem, ki je v 2. krogu odpravil najboljšega tenisaša sveta; stara je bila 77 let.

ROKOMET - HSV Hamburg in Barcelona sta finalistata letošnje lige prvakov. Zasedba iz Hamburga je v polfinalni tekmi premagala branilca naslova iz Kiela z 39:33 (19:16), španska Barcelona pa je bila boljša od poljske ekipe Vive Targi Kielce z 28:23 (13:10).

SABLJANJE - Intervju z Aldom Montanom, olimpijskim zmagovalcem v Atenah 2004

»Kot mušketirji in princ«

Aldo Montano, zlati olimpijec v Atenah 2004, je bil tokrat na državnem prvenstvu v Trstu samo gledalec. Zaradi poškodbe se je šarmanten sabljač, ki je prodrl tudi na televizijskih ekranih, odpovedal nastopu, verjame pa, da bo nared za evropsko in svetovno prvenstvo, ki bosta letos junija in avgusta.

Zmagali ste zlato kolajno v Atenah, bron v Pekingu, ali razmišljate tudi o Rio?

O tem že razmišljam, saj so nenazadnje olimpijske igre najpomembnejši dogodek za vsakega športnika. Sicer pa je pred tem še dolgo obdobje, kar tri sezone s svetovnimi in evropskimi prvenstvi ter svetovno ligo. Razmišljam bolj kratkoročno, od sezone do sezone, vendar misli bežijo tudi v Rio.

Ste sabljač, kar je za vas nenazadnje družinska tradicija. Zakaj pa se drugi otroci odločijo za sabljanje?

Mene je navdušil dedek, vsekakor pa sem začetek občutil za čisto normalnega, nihče me ni prisilil. Otroci se sicer sabljanju približajo iz različnih razlogov: prvič zaradi vzgojnih prijemov. Na borilni stezi prevladuje spoštovanje do sodnika in nasprotnika, pred vsakim dvobojem in po njem se z nasprotnikom, publiko in sodnikom vedno pozdraviš. Dvoboj je v bistvu primerjava z nasprotnikom, ne pa s samim seboj: gre skratka za šahovsko partijo v gibanju. K prilivu otrok nenazadnje vplivajo tudi risanke, filmi in pravljice, pa tudi pustne šeme, mušketirji in principi ... Prav gotovo k zanimanju za ta šport pripomorejo tudi naši uspehi. Predvsem v letu po olimpijskih igrah je priliv otrok velik, težko pa jih je potem zadržati. Predvsem dejstvo, da se na televizijskih zaslonih pojavimo le v času olimpijskih iger, torej vsaka štiri leta, ne pomaga k popularizaciji tega športa.

Zaradi sabelj, floretov in mečev, je

Aldo Montano na tribunah tržaške športne palače

KROMA

morda več zanimanja pri dečkih kot pri deklicah?

Pravih števil ne poznam, vendar se mi ne zdi. Morda so ženske celo boljše od moških, kot dokazujejo naše floretistke.

Kar nekaj sabljačev in športnikov se je po odmevnih rezultatih preizkusilo pred TV-kamerami. Zakaj je televizija tako privlačna?

Po zmagah se pač zgodi, da te povabijo. Mislim, da je to pozitivno. Potrjuje, da dajemo športniki pozitivna sporočila. Me ne je to privlačilo, saj sem se lahko preizkusil v nečem novem. Dotlej sem izključno treniral.

Kako pa ste usklajevali treninge? Med nastopom na resničnostnem šovu

Kmetija (La fattoria) ste bili pred kamerami 24 ur ...

Takrat je bilo vse domenjeno z zvezo, s kondicijskim trenerjem in selektorjem, dogajalo se je v času, ko ni bilo večjih tekmovalanj, kljub temu pa sem tudi tam treniral. Nasploh je bila izkušnja zelo zabavna.

Podelili še tri naslove

Na državnem prvenstvu v sabljanju v Trstu, ki ga organizira društvo SGT ob svoji 150-letnici, so podelili še tri naslove. V ženskem floretu je prvakinja postala Arianna Errigo. V finalu je s 15:7 premagala Alice Volpi, Tržačanka Margherita Granvassi pa se ni prebila iz kvalifikacij. Naslov v moškem meču je osvojil Stefano Carozzo (15:10 v finalu proti Francescu Martinelliju), v ženski sablji pa se je uveljavila Gioia Marzocca. S 15:8 je odpravila Caterino Navarria. Današnji spored finalov, ekipno: moški meč (14.15); ženski floret (16.15); ženska sablja (19.05).

Ratejeva čez 60 metrov

EUGENE - Martina Ratej, slovenska rekorderka v metu kopja, je na diamantni ligi v ameriškem mestu Eugene zasedla 4. mesto in vnovič presegla 60 m. Orodje je vrgla 60,99 m. Najboljše izide sezone so dosegli v teku na eno miljo Kenijec James Kiplagat Lagut (3:55,24), na 10.000 m Etiopijec Kenenisa Bekele (27:12,08), v skoku v daljino pa Rus Aleksander Menkov (8,39 m).

Ruzzier 1. na Slovaškem

BORSKE MIKULAS - Lonjerski atlet Fabio Ruzzier je zmagovalec 44. mednarodne tekme v hitri hoji za veterane v tem kraju na Slovaškem, 70 km severno od Bratislave. Na razdalji 5 km je dosegel svoj letošnji najboljši izid 23:53. Premagal je tudi 24 let mlajšega slovaškega reprezentanta Zdenka Medena.

Rodičeva vnovič preko 14 m

NOVA GORICA - Snežana Rodič (Mass) je prvi dan ekipnega slovenskega prvenstva v atletiki v Novi Gorici v troskoku zmagala in s 14,07 metra znova preseгла štirinajstmetrsko oznako, vendar za 13 centimetrov zgrešila normo za svetovno prvenstvo (14,20 m), ki bo avgusta v Moskvi.

Montepaschi 3:1

SIENA - V polfinalu končnice košarkarske A1-lige je Montepaschi Siena sinoči z 78:77 premagal Cimberio Varese in povedel s 3:1. Igra se na štiri zmage.

Ali bi spet sprejeli povabilo na resničnostni šov?

Mah. Takrat je bilo zabavno, seveda ne smemo spregledati tudi ekonomske plati. Finančne podpore v našem športu je malo, zato vzameš v poštev kar pride.

Ali vas je morda kdaj zmotilo, da vas ljudje poznajo, ker ste nastopali na šovu, ne pa zaradi vaših športnih uspehov?

Na začetku me je to zelo motilo, nato pa sem ugotovil, da je občinstvo, ki gleda šove, drugačno od tistega, ki spremlja tekme v sabljanju. Velik del Italijanov ne spremlja sabljanja, ampak druge programe. Povrhu tudi sabljanje se na ekranih pojavi zelo poredkoma, zato te ljudje seveda pozežejo najprej s televizijskim šovom in šele nato s sabljanjem.

Sabljanje pa je najbrž pridobilo na popularnosti, potem ko ste nekateri nastopili na televiziji ...

Ne bi vedel. Zdi se mi, da smo postali bolj popularni le tisti, ki smo tam nastopili, sabljanje pa je večini še tuje, saj sploh ne poznajo razlik med disciplinami.

Kateri dogodek vam je bil spremenil življenje: olimpijska kolajna ali nastop na resničnostnem šovu?

Nič od tega. Življenje se ni spremenilo. Ljudje me zdaj ustavijo, vprašajo za avtogram, vendar to življenja ne spremeni. Meni je prijetno.

Veronika Sossa

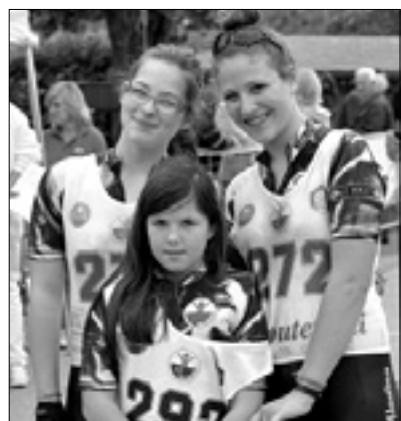
SKIROLL - Kraški KO sprint ŠD Mladina privabil 67 tekmovalcev

Premočeni prvaki v osrčju Zgonika

Letošnja rolkarska sezona se je začela z mokrimi prvaki, saj je finalni del sprinterske preizkušnje Kraškega KO sprint v organizaciji kriške Mladine premočil dež. Kljub temu je v Zgoniku popoldan minil v znamenju zanimivih in kvalitetnih dvobojev, ki so si sledili na 164 metrov dolgi progi s ciljem v centru vasi. Prvo sezonsko lovoriko sta v sprintu odnesla Folco Pizzuto (Valsassina) in Hrvatica Nina Broznić, ki je na tržaškem sprintu že trikrat stala na najvišji stopnički. Pizzuto je z zmago presenetil tudi odgovornega državnega komisija skirola Flavia Becchisa, ki je potrdil, da prva sezonska tekma vedno pripravi presečenja. »Zmage tudi sam nisem pričakoval, saj sem letos manj treniral, kaže pa, da je bila vadba kvalitetna,« je povedal po zmagi Milančan, tudi član italijanske reprezentance. V finalu je premagal svetovnega prvaka Alessia Berlando, potem ko je slednji zlomil palico že na startu. Zmage se je seveda veselila tudi Nina Broznić, ki je premagala Liso Bolzan, lansko zmagovalko svetovnega pokala med mladinkami. »Z rolanjem se ukvarjam predvsem, da vzdržujem formo med poletjem, saj je moja paradna disciplina tek na smučeh. Upam, da bom naslednjo sezono prisotna na tekmah svetovnega pokala, cilj pa je doseči normo za olimpijske igre v Sočiju,« je napovedala simpatična Hrvatica.

Pod dežjem, ki se je vлил ravno v začetku finalnih bojev, je bil najbolj razočaran mladinec Niki Hrovatin. Najperspektivnejši član Mladine je bil v kvalifikacijah 6., v izločilnih bojih pa je klonil že v osmini finala pred mlajšim Armelinijem, ki je bil 11. »Drselo je, preveč. Pričakoval sem nekaj več, ne ravno zmage, ampak želel sem premagati Longona, kot mi je lani uspelo že nekajkrat. Zmagovalec Becchis pa je tačas še premočen zame,« je priznal Hrovatin, ki zaradi bližajoče se mature in drugih obveznosti

trenira nekoliko manj – vsekakor štirikrat tedensko rolanje in trikrat tedensko tek –, po odpravi šolskih obveznosti pa bo ritem povečal. V sprintu, v njegovi paradni disciplini, bi se rad uveljavil med mladinci, predvsem si želi biti hitrejši od Longona, hkrati pa cilja na ponoven vpoklic v reprezentanco. Za to bo šela čisto vsaka tekma, vključno prva v Zgoniku, s katero je Niki le delno zadovoljen: »Gle-

V zgodnjih popoldanskih urah je v Zgoniku še sijalo sonce

KROMA

de na to, da sem na kvalifikacijah dosegel dober čas, je to pozitivno, saj ko dežuje, vsi tekmujejo slabše,« je še dodal Hrovatin, ki ga letos trenirata Eros Sulini in David Bogatec. »Želim si, da bi kaj dokazal tudi na svetovnem pokalu. Po maturi bom povprašal tudi Matejo Bogatec za program, da se bom še izboljšal.«

Če se Mladina v članskih kategorijah letos ni veselila stopničk, pa so bero visokih uvrstitev dosegli najmlajši člani kluba. Zmage so se veselili Sebastiano Capellari med naraščajniki, Dana Tenze pri naraščajnicah in Sara Tence med najmlajšimi, na stopničkih pa sta stala še Nikita Fermo (3. med najmlajšimi) in Jernej Antonič (2. med najmlajšimi). Mladina je med 15 društvih zasedla 1. mesto pred Montebelluno in Cervinom.

Kraški KO Sprint je prvič stekel v Zgoniku, tokrat v okviru razstave vin. Letošnjo izvedbo tega tradicionalnega tekmovanja je podprla tudi tamkajšnja občinska uprava, k i je organizatorjem dala v uporabo nič manj kot županov urad. »Škoda, da nam jo je zagodlo vreme. Med

Niki Hrovatin pod nalivom

KROMA

kvalifikacijami je še sijalo sonce, med finalnimi dvoboji pa nas je presenetil dež. Kljub temu smo izpeljali tekmo do konca, finalne dvoboje smo prekinili le za 20 minut zaradi toče,« je dejal predsednik Mladine Erik Tence. Na tekmi je nastopilo 67 tekmovalcev, med katerimi je bila v Zgoniku zbrana vsa italijanska elita rolanja z italijansko reprezentanco vred, Slovenci, Hrvati in Poljaki.

Danes bo na vrsti še tekma v ravni mednarodni Grand Prix na progi Samatorca - Salež - Bajta, kjer bo nastopilo kar 150 tekmovalcev. Prva kategorija bo startala ob 9.30, nagrajevanje bo ob 14.30 v Zgoniku. (V.S.)

Vrstni red

Najmlajše: 1. Sara Tence (Mladina), 3. Nikita Fermo (Mladina); najmljaši: 1. Maurizio Macori (Cervina), 2. Jernej Antonič, 4. Dean Tence, 5. Luka Sedmak (vsi Mladina); naraščajnce: 1. Dana Tenze, 4. Maja Chenda, 6. Tayrin Tence, 7. Petra Prašelj (vse Mladina); naraščajniki: 1. Sebastiano Capellari, 4. Jan Sedmak (oba Mladina); članice: 1. Nina Broznić (Čavle), 9. Jana Prašelj, 13. Patrizia Turchet, 14. Chiara Di Lenardo (vse Mladina), člani: 1. Folco Pizzuto (Valsassina), 9. Niki Hrovatin, 23. Leonardo Mecchia, 24. Federico Ferluga, 27. Enzo Cossaro (vsi Mladina).

Domači šport

DANES

Nedelja, 2. junija 2013

SKIROLL

MEDNARODNI GRAND PRIX ALPE ADRIA - 9.30 v Samatorci: za italijanski pokal organizira ŠD Mladina

KARATE

POKAL ZGONIK - 9.00 v Zgoniku: organizira Shinkai karate club

TENIS

ŽENSKA D1-LIGA - 15.00 v Gorici, na Rojcah: TC Campagnuzza - Gaja

MOŠKA D3-LIGA - 9.00 na Padričah: TCT A - Gaja A; 9.00 v Trstu, Miramarski drevored: Nazario Sauro A - Gaja B

KOŠARKA

UNDER 19 DEŽELNI - 17.00 v kraju Montereale Valcellina : Dom Mark - Azzano (dodatne kvalifikacije)

Obvestila

AŠD SOKOL po pokroviteljstvu ZSSDI, organizira kamp igranja minivolleya za otroke od letnika 2002 do letnika 2006, v nabrežinski telovadnici od 10. junija 2013 do 14. junija od 8.30 do 13.00 ure.

Info in vpisnine v telovadnici 040200941, Lajris 3488850427 ali Cirila 3355313253.

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA organizira od 10. do 28. junija ciklus začetniških in nadaljevalnih tečajev za osnovno in srednješolce. Informacije in prijave na tel. št. 389-8003486 (Mara) ali na tenisgaja@yahoo.it.

AŠD MLADINA - Rolkarska sekcija vabi na predstavitev rolkarske panoge vse otroke, ki si želijo združiti šport z zabavo in naravo. Pričakujemo vas vsak torek ob 17. uri pri restavraciji Pettiroso v Križu. Za informacije pokličite na tel. št.: 3474742793.

AŠZ SLOGA in ZSSDI prirejata odbojarski kamp za najmlajše (letniki 2001 in mlajši) od ponedeljka, 17., do srede 26. junija. Informacije in prijave na mail: sloga.info@gmail.com ali na ZSSDI (040-635627 - urnik: 8.00 - 14.00) do petka, 31. maja.

TPK SIRENA in ZSSDI organizirata, od 10. junija do 27. julija, jadrane tečaje namenjene otrokom od 6. do 12. leta starosti. Informacije: v tajništvo pomorskega sedeža, Miramarski drevored 32, ob ponedeljkih od 9.00 do 12.00 ter ob sredah in petkih od 18.00 do 20.00; tel. 040422696, e-mail: info@tpkcntsirena.it; www.tpkcntsirena.it

ŠD SOVODNJE organizira v sodelovanju z ZSSDI mladinski nogometni kamp 2013 na nogometnem igrišču v Sovodnjah od 10.6. do 14.6. od 08.30 do 12.30. Prijavnina znaša 40,00 EUR in se poravnava prvi dan ob prihodu na kamp. Cena vključuje opremo za treniranje (majico in kratke hlače) z logotipom kampa, učenje nogometnih veščin ter iger na igrišču, vzgojno izobraževalnega programa izven igrišča, dnevno malico in pijačo. Prijavijo se lahko dečki in deklice rojeni v l.1999 do l.2008. Prijave do torka 4.6. Informacije po elektronski pošti: asdsovodnje@libero.it; ali po telefonu: 0039-3283674301 (Rudi Devetak), 0039-335312083 (Aleksij Soban), 0039 - 3346691042 (Edi Pavličič), 0039-3280680499 (Simon Feri), 0039 - 3272354383 (Luka Cijan), 00386 - 40607320 (Rok Černe).

AŠD SOVODNJE - vabi na Festival nogometa 2013, ki bo na nogometnem igrišču v Sovodnjah v soboto 8. junija 2013 ob 17.30 uri. S sloganom: »stopimo na igrišče vsi skupaj, vabimo vse igralce, njihove družinske člane in simpatizerje vseh generacij našega društva, da skupaj počastimo uspešno letošnjo sezono. Po odigranih revijalnih tekmah sledi skupno druženje.

ODBOJKA - Under 12

Sokol na 3. mestu Breg v zlati sredini

V prvenstvu za dvanajstletnice U12, prvem, kjer se male odbojkarice soočijo z igro šest proti šest in velikim igriščem, sta letos nastopala izključno Breg in Sokol. Pri ostalih treh klubih – Boru, Kontovelu in Slogi – pa so se zaradi nezadostnega števila deklet odpovali igranju v tem prvenstvu, maloštevilne dvanajstletnice so vključile v ekipe superminivolleya ali U13.

Osemnajst tržaških ekip se je enkrat mesečno srečevalo ločeno po tričlanskih skupinah: vsaka ekipa je tako ob vsakem nedeljskem srečanju odigrala dve srečanju. Finalno srečanje odigrala dveh tednih preden na Čarboli, kjer se je zbralo vseh 18 sodelujočih ekip, ki so se pomerile za končno uvrstitev. Uspešne so bile predvsem odbojkarice Sokola, ki so že v kvalifikacijskih tekmah med sezono izgubile eno samo srečanje, na ostalih pa so slavile s 3:0, v finalni fazi pa so se z zmago in porazom uvrstile na 3. mesto. Ekipo sestavljajo dijakinje 1. razreda nižje srednje šole, le ena je leto mlajša: vse že vrstno let trenirajo skupaj, nekatere so nastopale v prvenstvu že lani, ko je bil Sokol 4.

Pri Bregu pa so se letos igralke prvič soočile z večjim igriščem in igro šest proti šest, tako da je na začetku prvenstva prevladala na tekmah predvsem trema, v finalnem delu pa je bil napredek viden.

Ekipo so sestavljale povečini učenke 5. razreda osnovne šole in dijakinje 1. razreda nižje srednje šole, ki so se uvrstile v zlato sredino. Boljše ekipe so izstopale predvsem zaradi boljše uigranosti, hkrati pa zato, ker imajo mlajše igralke ob sebi tudi kako izkušenejšo, ki jim na igrišču pomaga. Ravno to so pri Bregu pogrešali, saj so se čisto vse prvič soočile s pravo odbojko. Ekipo so vodile Mateja Košuta, Samoa Mauro in Irina Pertot. (V.S.)

Breg, zgoraj Sokol

KROMA

UNDER 12

BREG

Katja Biekar, Francesca Dipaola, Valentina Livieri, Alija Bandi, Maja Biagi, Ilaria Hrovatin, Margherita Maccarrone, Nicole Maurel, Lara Olenik, Ines Racman, Jana Salvi, Martina Zerjal, Nika Lovriha. Trenerke: Samoa Mauro, Mateja Košuta in Irina Pertot.

SOKOL

Tina Fabi, Gaia Jerman, Svetlana Breclj, Urška Terpin, Antje Gruden, Špela Ferfaglia, Arianna Moro, Greta Legiša, Caterina Zuppin, Sara Cociani, Jasna Grilanc, Sara Bernard. Trenerka: Norči Zavadl.

primorski_sport
facebook

SPOROČILO UPRAVNEGA ODBORA

»Jadran brez minimalnih sredstev za nastop v ligi«

Pod vprašajem tudi nastop odbojkarjev Sloge Tabor v B2-ligi

Jadranu in Slogi Tabor zmanjkujejo sredstva za člansko ekipo. Čeprav v državnih ligah nastopajo z minimalnimi proračuni, je njun nastop v košarkarski C oziroma odbojkarški B2-ligi resno pod vprašajem. Kljub temu, da varčujejo na vse načine, da ne najemajo dragih igralcev, da so povračila stroškov za igralce majhna ali jih sploh ni, je uprava zelo težko sestaviti zadosten budžet za vpis v prvenstvo, ki zahtevajo več deset tisoč evrov živih stroškov.

Naravnost dramatičen se zdi predvsem položaj Jadrana, ki mu resno grozi, da se po 37 letih odpove nastopu v državni C-ligi. Uprava ŠZ Jadran je včeraj izdala sporočilo, v katerem je zapisano, da »se je finančna situacija še bolj zaostрила in odbor trenutno nima niti minimalnega finančnega kritja za naslednjo sezono, saj so nekateri večji sponzorji in podporniki že sporočili, da bodo prisiljeni zmanjšati ali celo izničiti svoj doprinos ali sponzorstvo«. Zato, je še rečeno v sporočilu, je odbor pripravljen sprejeti sklep, da ne vpiše ekipe v prvenstvo in se tako odreka nastopanju na članski ravni, če v kratkem ne pride do konkretnih premikov.

»Vedno smo reševali težke situacije, tako kritično pa ni bilo še nikoli,« nam je povedal Marko Ban.

Jadran ima največ mesec dni časa. Rok za vpis v državno C-ligo zapade namreč 31. junija. Na ta dan, kot nam je pojasnil blagajnik Peter Žerjal, je treba zagotoviti košarkarski zvezi 12.000 evrov poročila. Samo za vpis in pristojbine za tekme treh (obveznih) mladinskih ekip in članske ekipe porabi Jadran letno 26.000 evrov. K temu je treba vse druge stroške še dodati. Če zelo zategujejo pas, manj kot 70 do 80.000 evrov skupno ne morejo porabiti. Za vsakega igralca, ki ni zrasel v Jadranovih vrstah (D. Batich, Marusič, Spigaglia, od prihodnje sezone tudi De Petris), morajo zvezi oz. matičnemu klubu odšteti nadaljnjih 3.000 evrov. Vendar zdaj ne gre za to, kakšna bo ekipa, temveč ali sploh bo. Mejniki bi bil lahko tudi volilni občni zbor, ki bo 20. junija.

V velikih težavah so tudi pri Slogi Tabor. Alarm so sprožili v ponedeljek na svojem občnem zboru. »Ekipa kot je naša, ki je zmogla privabiti ob nedeljah na domače tekme veliko število ljubiteljev odbojcarske igre, kot če bi šlo za kako gledališko predstavo, je danes pod vprašajem. Vpra-

šaji se ne tičejo strokovnega kadra, tudi ne organizacijskega aparata: oboje je strokovno podkovano in absolutno na državnem nivoju. Problem je kisik, ki ga ni! Kisik, ki naj pomeni večji priliv finančnih sredstev, zato da lahko tako prvenstvo kot je B liga pripelješ brez zastojev do konca,« je v poročilu na skupščini zapisal prof. Ivan Peterlin, formalno še zadnjič kot vodilni odbornik v društvu, saj je ob prevzemu funkcije predsednika ZSSDI v novem odboru Sloge Tabor le še član strokovnega štaba.

»Finančni konstrukt prve ekipe sestoji iz močnejše sponzorizacije (italijanskega) podjetja Televite in velikega števila majhnih pokroviteljev. Veliko vprašanje je, v kolikšni meri nas bodo lahko tile pokrovitelji še podprli. V grobem lahko pričakujemo od 20 do 40 odstotkov manjši priliv sredstev, nekateri sponzorji bodo sploh odpadli, zaradi česar je potrebno poiskati druge. Če nam zmanjka še Televita, na odgovor o podaljšanju sponzorstva še čakamo, je vpis ekipe pod vprašajem. Problem je tudi v tem, da se vsa društva razumljivo obračajo do iste pokrovite-

lje. Rešitev, vsaj delna, bi lahko bila v iskanju sponzorjev, tudi majhnih, v Sloveniji,« nam je včeraj pojasnil Peterlin.

Živi stroški za nastop v visoki ligi, kakršna je državna B2, znašajo okrog 50.000 evrov, pri čemer velja poudariti, da igralci ne prejemajo nobenega povračila stroškov. V tem budžetu ni upoštevan honorar za nekdanjega poklicnega odbojkarja Gregorja Jerončiča, ki pa je pri Slogi Tabor tudi trener mladinskih ekip. »Če bi pri nas samo igral, si ga ne bi mogli privoščiti,« je še poudaril Peterlin.

»To so stroški za vpisnine in pristojbine za tekme, uporabo telovadnice (»v Repnu smo upravitelji, toda stroške za vodo, gretje in elektriko plačujemo mi,« je poudaril), trenerje, zdravniške preglede, zdravstvene pripomočke, avtobuse za daljša gostovanja in tako dalje. Vse skrčeno na minimum,« je še povedal Peterlin.

Skratka, obeti niso dobri, nekaj pa bo vendarle treba ukreniti.

A. Koren

KOŠARKA - Prva tekma finala končnice deželne C-lige v San Danieleju

Strelnske vaje Brega

ACLI San Daniele - Breg 92:94 (21:30, 45:49, 69:78)

Breg: Schillani 2 (-, 1:2, 1:1), Zobec, Ferfaglia 14 (-, 4:6, 2:3), Gelleni, Crismani, Sternad 0, Semec 8 (2:5, 3:7, 0:1), Nadlišek, Mattiasich 3 (-, -, 1:1), Kos 27 (2:2, 5:11, 5:6), Gori 24 (2:2, 2:7, 6:8), A. Grimaldi 16 (2:4, 7:13, 0:2).

San Daniele: Pellarini 27, Campanotto 19, Polo 6, Attico 10, Tosoni 14, Gaspardo 2, Bierti 10, Stefanutti 5.

Breg je na prvi tekmi finala končnice deželne C-lige uprizoril v San Danieleju prave »strelnske vaje«. Odstotek v metu za tri točke 14:20 je menda zelo zgovoren. Toda zmaga, ki Bregu objektivno odpira vrata v višjo ligo, je tudi sad izjemno požrtvovalne igre košarkarjev dolinskega društva, ki v končnici uspešno premagujejo tudi vse večjo zdesetkanost. Tokrat si je pred koncem prvega polčasa pretegnil mišico Schillani in malo verjetno je, da bi lahko prihodnjo soboto igral na drugi tekmi (že odločilni?) v Dolini.

Breg je tekmo začel zelo dobro. Stalno je bil v vodstvu, v 2. četrtini pa si je priigrall prednost petnajstih točk, vendar je takoj zatem sledil delni izid 12:0 za gostitelje, ki so se na ta način »vrnili med žive«. Breg je sicer svojo

Dominik Kos (Breg) je dosegel sinoči 27 točk in imel »sanjski« odstotek v metu za tri točke 5:6

KROMA

krizo hitro preboril in v tretji četrtini spet diktiral tempo in pred zadnjimi desetimi minutami pridobil devet točk prednosti (87:69). Trener Kladnik je z Mattiasichem (dosegel je pomembno trojko) in Sternadom odpočil veterane,

ki so tako imeli v zadnji četrtini še dovolj moči, da so kljubovali ostri rekaciji domačih igralcev, ki nikakor niso bili pripravljeni zamuditi prednosti domačega igrišča. San Daniele je z dobro igro nadoknadil zaostanek in celo povedel za točko (87:86), toda gostje so obdržali mirno kri in si spet priigrall pet točk prednosti. Zadnjih pet točk je dosegel Gori (trojka in dva prosta meta), San Daniele pa je končni izid postavil z metom s polovice igrišča. Za preobrat mu je preprosto zmanjkalo časa.

KOŠARKA U19: Dom Mark na dobri poti

Dom Mark - Tolmezzo 78:43 (20:16, 37:22, 58:29)

Dom Mark: Zera 4, Franzoni 14, Zavadlav 9, Bogaro 4, Coz, Abrami 13, Bensa 4, Antonello L. 24, Antonello M. 2, Peteani 4. Trenerja: Jan Zavrtanik in Eriberto Dellisanti.

Domovci so s pravim pristopom odigrali prvo tekmo dodatnih kvalifikacij za vstop v končnico deželnega prvenstva in z visoko koš razliko premagali vrstnike iz Tolmeča.

Začetek rdečih pa ni bil najboljši, saj so nasprotniki povedli z delnim izidom 8:0. Sledila pa je reakcija Abramija in soigralcev, ki so zaostanek takoj nadoknadili, nato pa dosegli prednost, ki je niso več izpustili. Domova premoč je bila očitna predvsem v drugi in tretji četrtini, ko so nasprotniki ekipi dovolili zgolj 13 točk. Med posamezniki je tokrat ključen doprinos k zmagi prispeval Franzoni, čeprav je zmaga sad odlične skupinske igre.

Za uvrstitev v finale se poleg Doma in Tolmeča bori še ekipa Azzano Basket, ki je Tolmeč premagala z rezultatom 62:61. Prav zaradi tega bo o ekipi, ki se bo uvrstila v finale, odločala nocojšnja tekma, ki bo na sporedu ob 17. uri v kraju Montereale Valcellina (Pordenon) med Domom in Azzanom. Zmagovalec dvoboja se uvrsti v finale, ne glede na koš razliko, medtem ko je Tolmeč že odpisan zaradi dveh porazov.

Ni treba poudarjati, da je zmaga nocoj imperativ. (av)

Obvestila

OK VAL v sodelovanju z ZSSDI organizira od 17. do 21. junija športni odbojkarški kamp 2013 v občinski telovadnici v Doberdobi za otroke od 6. do 13. leta starosti. Urnik od 07.45 do 13. ure; informacije in prijave po tel. 328-1511463 (Ingrid) in 328-4133974 (Tjaša) ali na okval@virgilio.it.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah (Proseška ul. 109) 18. redni volilni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občnega zbora udeležite.

ZSSDI vabi na sejo nogometne komisije v torek, 11. junija 2013 ob 20.00 na sedežu AŠD Vesna v Križu.

ZSSDI vabi na sejo smučarske komisije v sredo, 5. junija 2013 ob 20.30 na sedežu AŠD Mladina v Križu.

ZSSDI vabi na sejo odbojcarske komisije v sredo, 5. junija 2013 ob 20.30 na sedežu ZSSDI v Trstu.

PK BOR organizira od 10. do 28. junija intenzivni tečaj v bazenu Bianchi v Trstu za otroke od 4. do 10. leta starosti. Informacije in prijave 040 51377 v popoldanskih urah.

OK VAL prireja v petek, 7. junija, ob 17.30 v štandreški telovadnici zaključni nastop treh otroških skupin, ki med letom vadijo v Štandrežu. Nastopili bodo otroci otroške telovadbe in mikroodbojke, ki jih vodi Samuel Branjnik s pomočjo Gaje Braini, ter miniodbojke, ki jih vodi Rok Magajne in Samuel Valentinič.

SK DEVIN sklicuje 39. redni letni občni zbor v soboto, 15. junija 2013 ob 18. uri

na sedežu v Slivnem. Sledilo bo nagajevanje društvene tekme in družabnost.

ZSSDI sklicuje sejo košarkarske komisije v torek, 4. junija ob 20.30 na stadionu 1. maja v Trstu.

AŠD POLET, ŠPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL in ZSSDI organizirajo košarkarski kamp v Prosvetnem domu na Opčinah. Prva izmena od ponedeljka 17. junija do petka 21. junija 2013 in druga izmena do ponedeljka 24. junija do petka 28. junija 2013. Info: Erik Piccini - 340/4685153, e-mail: poletkosarka@libero.it

AŠZ MLADOST in ZSSDI organizirata 4. turnir prijateljstva, v soboto, 15. junija za kategorijo cicibanov in v nedeljo, 16. junija za kategorijo malih cicibanov. Turnir se bo odvijal na nogometnem igrišču v Doberdobi. Zaključil se bo s tekmo staršev in trenerjev. V nedeljo bodo nastopile mažoretke iz Doberdoba.

AŠZ MLADOST in ZSSDI organizirata »MAGIC FOOTBALL« po Coerverjevi metodi, ki ga bo vodil prof. Darjo Frandolič. Prijavijo se lahko deklice in dečki od 5. do 14. leta starosti. Odvijal se bo od torika, 2. junija do vključno sobote 6. junija ob 8 do 13 ure, na nogometnem igrišču v Doberdobi. Vpisovanje in informacije: tel. 340 2477933 (prof.D.Frandolič), 339 3853924 (Emanuela) ali erimic65@tiscali.it

NK KRAS REPEN in FC PRIMORJE v sodelovanju z ZSSDI organizirata ŠPORTNI TEDEEN za dečke in deklice letnikov 2000 - 2007 od 10.6.2013 do 14.6.2013 na športnem igrišču na Proseku (Rouna). Poleg nogometnih veščin, se bodo otroci preizkušali v najrazličnejših športnih panogah. Poskrbljeno bo za jutranjo in popoldansko malico ter kosilo. Urnik: 8.15 - 17.00. Vpis najkasneje do petka 7.6.2013. Za prijave in informacije: tajništvo 040 2171044 / Roberta 333 2939977 / Franco 340 2467782.

JK ČUPA pod pokroviteljstvom ZSSDI organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadralne tečaje na optimistih. Tečaji so namenjeni osnovnošolcem, ki znajo plavati. Odvijali se bodo od ponedeljka do petka od 9.00 do 17.00: prvi od 10. do 21. junija; drugi od 24. junija do 5. julija, tretji od 8. do 19. julija in četrti od 22. julija do 2. avgusta. Število mest je omejeno. Vpisi in info v tajništvu ob ponedeljkih, sredah in petkih od 10.00 do 13.00, ob sobotah od 16.00 do 18.00 na sedežu v Seslanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858, e-mail info@yccupa.org in na spletni strani www.yccupa.org.

JK ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 5-dnevne tečaje jadranja za srednješolce na jadranskih deskah ter na jadrnicah tipa open bic in FIV 555. Tečaja potekata od ponedeljka do petka od 13.00 do 18.00 ure: prvi od 17. do 21. junija; drugi od 1. do 5. julija; tretji od 15. do 19. julija; četrti od 29. junija do 2. avgusta. Število mest je omejeno. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 13.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 na našem sedežu v Seslanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040299858, e-mail: info@yccupa.org in na spletni strani www.yccupa.org.

JK ČUPA pod pokroviteljstvom ZSSDI organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadralne tečaje na optimistih. Tečaji so namenjeni osnovnošolcem, ki znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v FIV. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka od 9.00 do 17.00: prvi od 10. do 21. junija; drugi od 24. junija do 5. julija, tretji od 8. do 19. julija in četrti od 22. julija do 2. avgusta. Število mest je omejeno. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 13.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 na našem sedežu v Seslanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040299858, e-mail: info@yccupa.org in na spletni strani www.yccupa.org.

GSA Videm gladko premagal Montebelluno

V državni diviziji C, v kateri je v minuli sezoni igral tudi Jadran Franco, se je začel finale končnice. V prvi tekmi v Vidmu je domači GSA (Gatto 31 točk) prepričljivo, s končnim izidom 82:62 (16:18, 39:38, 56:52) premagal Montebelluno (Fantinato 22).

Druga tekma bo v sredo v Montebellunu.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dok.: Lynx Magazin, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Variete: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.45** Praznik republike **11.10** Dok.: Teatri della Roma antica **11.40** A sua immagine **12.20** Linea Verde **13.30** 16.30, 20.00 Dnevnik **14.00** Show: Domenica in – L'Arena **16.35** Show: Domenica in – Così è la vita **18.50** Igra: Reazione a catena **20.40** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.15** La terra dei cuochi

Rai Due

7.00 Risanke **9.45** New Art Attack **10.10** A come Avventura **10.55** Maša **11.50** Aktualno: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, sledi Tg2 Motori **13.45** Nan.: Delitti in Paradiso **15.50** Film: Toni Costa, un commissario a Ibiza **17.15** Nan.: Squadra Speciale Lipsia **19.35** Nan.: Lasko **20.30** 0.55 Dnevnik **20.50** Nogomet: Brazilija – Anglija **23.00** Sereno Variabile – Il Quirinale **23.50** La Domenica Sportiva

Rai Tre

7.30 La grande vallata **8.10** Film: Accadde al commissariato **9.45** Nad.: Doc Martin **10.35** Scatole cinesi **11.05** Rubrike **12.00** Dnevnik **12.25** TeleCamere **12.55** Prima della prima **13.25** Passepartout **14.00** Dnevnik **14.30** Aktualno: In \u00BD ora **15.05** Film: Ti lascio perché ti amo troppo **16.35** Film: You stupid man **18.05** Nan.: Squadra Speciale Vienna **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.20** Nan.: The Defenders

21.05 Film: Il segreto dei suoi occhi **23.20** Dnevnik in deželni dnevnik

Rete 4

7.45 Media shopping **8.15** Nan.: Vita da strega **9.20** Slow Tour – Italiani non per caso **10.00** Sv. Maša **11.00** Rubrika: Le storie

di viaggio a... **11.30** Dnevnik **12.00** Rubrika: Pianeta mare **13.00** Ricette all'italiana **13.45** Ieri e oggi in Tv **14.00** Dnevnik **14.50** Film: Mister Hobbs va in vacanza **16.50** Film: Alibi seducente **18.55** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: I pilastri della terra

23.50 Film: Memorie di una geisha (dram., ZDA, '05, i. Z. Ziyi)

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.00** Dnevnik **8.50** Rubrika: Le frontiere dello spirito **9.40** Ciak Junior **10.30** Dok.: La vita dei mammiferi **12.00** Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Show: L'arca di Noè **14.00** Serija: Anna e i cinque **16.30** Guinness – Lo show dei record **18.50** Kviz: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la Domenica **21.30** Paperissima **23.20** Film: Ombre del passato (triler)

Italia 1

7.00 Risanke **10.45** Motociklizem: Moto3, VN Italije (Mugello), prenos dirke **12.00** Dnevnik **12.15** Motociklizem: Moto2, VN Italije (Mugello), prenos dirke **13.10** Sport Mediaset XXL **14.00** Motociklizem: MotoGp, VN Italije (Mugello), prenos dirke **15.00** Fuori giri **15.55** Film: Blue crush 2 **18.30** Dnevnik **19.00** Film: Dante's Peak – La furia della montagna **21.25** Le iene Show

La 7

7.00 7.50 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffee Break **11.05** Ti ci porto io **12.30** La7 Doc **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Film: Appuntamento sotto il letto **16.40** Nan.: The District **18.20** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** In Onda **21.30** Film: Return to me (kom., ZDA, '00)

Tele 4

6.00 Voci in piazza **12.30** Qui studio a voi stadio **18.00** Ricette di Georgia **18.10** Tanta salute **18.50** Nogomet **23.00** Dnevnik **23.15** Rotocalco Adnkronos **23.30** Trieste in diretta

VREDNO OGLEDA

IRIS Nedelja, 2. junija
Iris, ob 19. uri

Il sesto senso

ZDA 1999

Režija: Michael Night

Igrajo: Bruce Willis, Haley Joel Osment in Toni Collette

Otroški psiholog Malcolm Crowe sprejme za pacienta malega Coleja Searsa, osemletnega dečka, ki je prepričan, da vseskozi srečuje duhove umrlih.

Cole je izredno občutljiv in krhek deček, razpet med grozo, ki jo doživlja ob vsakem obisku, in med strahom pred nerazumevanjem, ki bi ga dobil v odgovor, če bi svojo skrivnost komu zaupal. Končno se izpove dr. Malcolm Croweu. Začetna skepsa izkušenega psihiatra pa se kaj kmalu spremeni v izredno zaupljiv odnos, ki omogoči fantku in njegovemu terapevtu, da uspešno opravita terapijo.

Slovenija 1

7.00 Risanke **9.30** Nan.: Dedek v mojem žepu **10.00** Maša **10.55** Na obisku **11.25** Ozare **11.30** Obzorja duha **12.05** Odd.: Ljudje in Zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.25** Na zdravje! **15.10** Film: Mavrični sij **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Nad.: Mali širni svet **18.35** Risanke **18.55** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nan.: Umori na podeželju **21.40** Po veliki cesti **22.40** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.10** Nad.: Kennedyjevi možgani

Slovenija 2

7.15 Skozi čas **7.50** Globus **8.25** Alpe-Donava-Jadran **8.55** Turbulenca **9.30** 6. srečanje kitarskih orkestrrov Slovenije **10.40** Žogarija **11.15** Veslanje – Evropsko prvenstvo **15.00** Ritmična gimnastika - evropsko prvenstvo: rekviziti, prenos **17.10** Šport & špas **17.40** Reportaža: Ulična košarka **17.50** Odbojka - kvalifikacije za evropsko prvenstvo (M): Hrvaška : Slovenija, prenos **19.50** Žrebanje Lota **20.00** 60 let Primorskega akademskega zbora Vinko Vodopivec, posnetek **21.30** Žrebanje Super Lota **21.40** Dok. feljton: Naprej stanovanje **22.05** Dok. odd.: Dekadence - zaton zahodnega sveta **23.50** Dok. film: Časovna banka

Slovenija 3

6.05 Primorska kronika (pon.) **6.25** 7.05, 8.05 Žarišče **6.35** Poslanski premislek **6.45** 14.50, 18.15 Tedenski pregled **7.20** 11.15, 15.55 Svet v besedi in sliki **9.20** Kronika **9.50** 15.05 Na tretjem... **11.00** Utrip **13.30** Prvi dnevnik **16.10** Satirično oko **17.30** Poročila **17.45** Kronika **19.00** Dnevnik **19.55** Sporočamo **20.00** Tedenski izbor

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.15** Euronews **14.30** Tednik **15.00** „Q“ **15.45** Mediteran **16.15** Istrska potovanja **17.00** Potopisi **17.30** Le parole più belle **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod – Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Odbojka **22.15** Šport **22.30** Lynx magazine **23.00** Festival Vocine nuove 2013

Tv Primorka

15.00 17.00 Tv prodajno okno **15.30** Kmetijski razgledi z Dolenjske **16.00** Žogarija v Domžalah **16.30** Podeželje med Snežnikom in Nanosom **17.30** ŠKL **18.30** Besede miru **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** 23.00 Tedenski pregled **20.00** Zgodbe o glasbi **21.30** Na kavi z Giannijem **22.00** Mozaik za gluhe in naglušne **23.30** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **10.45** Film: Marvinova soba

12.40 Nad.: Castle **13.35** Serija: Nova ameriška restavracija **14.30** Serija: Čari molekularne kuhinje **15.30** Serija: Kuharska žilica **15.50** Serija: Ljubezen skozi žleodec **16.25** Film: Knjiga o džungli 2 **18.05** Nan.: Zabeljeno po ameriško **18.55** 24UR – no-

vice **20.00** Slovenija ima talent **22.15** Film: Družabnica (i. W. Goldberg)

Kanal A

8.00 Film: Bud Spencer – Diamanti **9.40** ŠKL **10.55** Astro Tv **12.00** Motociklizem: MotoGp, VN Italije (Mugello), prenos dirke **15.20** Film: Nevarna srčeca **17.00** Serija: Posel mojega življenja **18.00** Volan **18.45** Serija: Semafor **19.10** Pazi, kamera! **20.00** Film: Telo laži **22.20** Nad.: Budva na morski peni **23.35** Film: Mačje mesto

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 ; Sv.maša iz župne cerkve v Rojano; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00, 10.50, 14.10 Music box; 10.15 Iz domače zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Srečanje v počastitev 70-letnice Marka Kravosa; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Z naših prireditvev; 19.20 Napovednik; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Konika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutranja Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraj; 11.30 Malo za š(t)alo; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Na sportnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in ceste; 19.00 Dnevnik; 20.00 Okrog osmih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come, easy go.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro;).00 Verska odd.; 9.30 Klasična glasba; 10.00 Slovenija v 15 pogledih; 11.00 Observatorij; 11.35 Playlist; 12.00, 20.00 Fejiz Files; 12.30 Dnevnik; 13.00 Veterinarica; 14.00 Za eno uro radia; 15.00 Ferry sport; 18.00 Album Charts; 19.30 Dnevnik, šport; 20.30 Med nami rečeno v glasbi; 21.30 Melodična Apulija; 22.00 Extra; 23.00 Pic-Nic Electronique

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros (pon.); 18.15 Violinček (pon.); 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vremenska napoved; 7.00 Jutranja Kronika; 8.25 Vreme, temperatura, onesnaženost zraka; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedljski gost: Andrej Perko; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga (pon.); 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitvev oddaje s pregledom novic; 14.35 Mali športnik; 15.30 DIO; 16.00 Odbojka finale; 18.00 Morda niste vedeli; 18.10 Rokomet Islandija: Slovenija; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Napoved sporeda; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos sv. maše; 11.05 Evro-radijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35

Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Sporedi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obisk kraljice; 20.00 Vokalnoinstrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Planeti vam pošiljajo obilo moči in samozavesti. Zdaj je pravi čas, da premislite o načrtih za prihodnost. Kaj bi radi v svojem življenju spremenili in na čem gradili v prihodnje?

BIK 21.4.-20.5.: Energijo usmerjate na preveč koncev hkrati, namesto da bi se osredotočili na tisto, kar je za vas najpomembnejše. Poskušajte ravnati bolj gospodarno! Naredite si načrt opravil čez dan.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Pred vami so pomembne denarne naložbe. Čeprav vas na tem področju spremlja sreča, se boste morali sprijazniti z nekaterimi odpovedmi. Partner je že sit vaše gospodovalnosti.

RAK 22.6.-22.7.: V službi bodo vsi hoteli iz vas izvleči čim več. Še naprej boste vlagali ves svoj trud v to, da delo ne bi zastajalo. Prav bi bilo, da bi poskrbeli za sprostitev in zabavo.

LEV 23.7.-23.8.: Zvezde vam bodo tudi v prihodnjem tednu naklonjene. Ne bo vam manjkalo energije in dobre volje. Zadovoljni boste s spremembami, ki vam jih prinaša življenje. Denar: dobro.

DEVICA 24.8.-22.9.: Brez vidnega vzroka boste postali nekoliko otožni. Razpoloženje se vam ta teden še ne bo izboljšalo, kljub temu da bo partner poskušal narediti vse, da bi vas spravil v dobro voljo.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Razcepljeni med tisoče želja se boste v tem obdobju težko odločali. Čeprav vam energije ne primanjkuje, boste pri delu neučinkoviti, manjkalo vam bo zbranosti in discipline.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: V službi se začneja nova dirka s časom in spet boste ugotovili, da brez vas nihče ne more nič narediti. Občutek, da ste nepogrešljivi, vam bo ugaljal, utrujeni pa boste kljub temu.

STRELEC 23.11.-21.12.: Pred vami je razgiban in vesel teden. Ker ste zadnje čase izredno družabni in sproščeni, znate poskrbeti za zabavo. Ljubezen: s partnerjem sta prav prijeten par.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Veliko časa boste preživeli v krogu svoje družine, sprostost vam bo del občutek varnosti. Dobro namo in spretetosti. Znali boste poskrbeti, da bo tudi drugim prijetno v vaši bližini.

VODNAR 21.1.-19.2.: Vaši široki življenjski nazorji se v resnici zamajajo. Izogibajte se dvojnemu merilu. Ljubezen: želite si več svobode, toda zadihali boste šele, ko boste partnerju pustili bolj proste roke.

RIBI 20.2.-20.3.: Zadnje čase ste nekam črnogledi. Manjka vam tiste otroške radoživosti, zaradi katere ste ponavadi tako šarmantni in prikupni. Pa ni potrebno veliko, da ju priključite nazaj.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **11.15** Road Italy – Day by day **11.25** Nad.: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Nan.: Ho sposato uno sbirro **16.50** Dnevnik **17.15** La vita in diretta **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Wind Music Awards 2013

Rai Due

6.40 Risanke **8.15** Art Attack **8.30** Nan.: Le sorelle McLeod **9.55** Rubrika: Protestantesimo **10.20** Tg2 Insieme **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Odd.: Detto fatto **16.15** Nan.: Senza traccia **17.50** Dnevnik **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.25 Dnevnik **21.10** Nan.: Criminal minds **23.40** Nad.: Beauty and the Beast

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **9.00** Agorà - Brontolo **10.15** La storia siamo noi **11.10** Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktulano: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tgr Leonardo, sledita Tgr LIS in Tgr Piazza Affari **15.00** Nad.: Ponderosa **15.45** Film: Il grande Joe **17.30** Dok.: Geo Magazine **18.55** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Celi, mio marito! **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Film: Bonnie e Clyde all'italiana **22.55** I Dieci Comandamenti

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping **6.50** Nan.: Chips **7.45** Nan.: Charlie's Angels **8.40** Nan.: Pacific Blue **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Ieri e oggi in Tv

12.10 Nan.: Renegade **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Flikken – Coppia in giallo **16.35** Nan.: My life **17.00** Nad.: Suor Therese **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta colonna – Il Quotidiano **21.10** Quinta colonna **0.00** Film: Complicità e sospetti

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Film: Il mammo (kom.) **9.10** Film: Love notes **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: Centovetrine **14.45** Film: Oltre la lavagna – La scuola della speranza **16.30** Pomeriggio cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** 23.10 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Greggio) **21.10** Nad.: Dov'è mia figlia?

Italia 1

7.00 Nan.: Zeke e Luther **7.50** Nan.: Tutto in famiglia **8.40** Nan.: Una mamma per amica **10.30** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Sport media-set

13.40 Simpsonovi **14.35** Nan.: What's my destiny dragon ball **15.00** Nan.: Naruto **15.25** Nan.: Lupin **15.55** Nad.: Smallville **17.30** Kviz: Top one **18.20** Nan.: Life bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – New York **21.10** Nan.: CSI – Scena del crimine **23.00** Nad.: Covert affairs

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Aktualno: Coffe break **11.00** Otto e mezzo **11.40** Rubrika: I menù di Benedetta **12.35** Nad.: Grey's Anatomy **13.30** 20.00 Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **15.30** Nan.: Diane – Uno sbirro in famiglia **16.30** Nan.: Il commissario Cordier **18.10** Nan.: The District **20.30** Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita **23.45** Omnibus notte

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **12.45** 22.45 Musa Tv **13.00** Ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** Dnevnik **17.30** Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** 21.00 Il caffè dello sport **22.00** Povzetek: Play off Triestina **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.25 Utrip **6.40** Zrcalo tedna **7.00** Dobro jutro **10.10** 15.50, 18.35 Risanke in risane nanizanke **11.10** Dok.: Megabiti energije **11.30** Potepanja **12.00** Odd.: Ljudje in zemlja **13.00** 15.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.35** Polnočni klub (pon.) **15.10** Dober dan, Koroška **16.15** Odd. za otroke: Studio Kriška **16.45** Kulturni brlog **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Dok. serija: Skrivnosti muzejskih zakladov **18.05** Nad.: Strasti **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **22.40** Vreme, Kultura, Šport **23.05** Umetni raj **23.35** Knjiga mene briga **23.55** Slovenska Jazz scena

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.00** Zabavni infokanal **10.45** Dobra ura **12.05** Dobro jutro **15.25** 19.00, 22.45 Odd.: Točka **16.15** Po veliki cesti **17.15** Kaj govoriš? **17.35** Dober dan, Koroška! **18.05** Prava ideja! **18.30** To bo moj poklic **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Nad.: Dediščina Evrope **20.50** Nan.: Inšpektor Banks **22.20** Razred zase

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55 Sporočamo **6.25** Poslanski premislek **6.35** 13.00 Svet v besedi in sliki **8.00** 15.30, 17.25 Poročila **9.05** Evropski premislek **9.10** Žarišče **9.30** 10.30 Poročila **9.40** Tedenski izbor **11.25** Zrcalo tedna **12.00** 15.45 Satirično oko **13.15** Utrip **13.30** 19.00 Dnevnik **13.55** Evropski premislek **17.10** Tedenski napovednik **17.50** 19.30 Kronika **18.40** 21.25 Beseda volilcev **20.00** Aktual-

no **20.40** Na tretjem... **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **22.00** Tednik (pon.) **22.50** Danes, izbor **23.05** Aktualno **23.20** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** 23.40 Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** 23.10 Lynx Magazine **15.30** Homepage a Tartini **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** Žogarija **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.40 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** 22.30 Šport **19.30** Dok.: Italija **20.00** Mediteran **20.30** Artevisione **21.00** „Meridiani“ **22.15** Kino premiere **23.00** Presek

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** Novice, Videostrani **17.30** Mozaik za gluhe in naglušne **19.30** Dnevnik, vremenska napoved, kultura, napovedujemo... **20.00** Znanstveni večer **21.15** Na kavi z Giannijem **21.45** Dnevnik TV Primorka, Vreme, Kultura **22.00** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Nad.: Biser **9.35** 10.40, 11.50 Tv Prodaja **9.50** 18.05 Nad.: Larina izbira **10.55** 16.55 Nad.: Kot ukaže srce **12.05** Nad.: Beverly Hills 90210 **13.00** 24 ur ob enih **14.00** Nan.: Pod eno streho **15.00** Nan.: Peklenske mačke **15.55** Nad.: Srčna strast **17.00** 24 ur popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Nan.: Čista desетка **21.00** Film: Nova v mestu (ZDA, '09, i. R. Zellweger) **22.00** 24UR - zvečer **23.20** Nan.: Dvojnica **0.15** Nad.: Alcatraz

Kanal A

6.00 16.30, 18.00, 19.45 Svet **6.30** Najposnetki z interneta **6.55** Risanke **8.30** Nan.: Frasier **8.55** Nan.: Will in Grace **9.25** 16.35 Serija: Šola za pare

9.55 Top Gear **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Faktor strahu **13.45** Nan.: Frasier **14.15** Nan.: Jimova družina **14.40** Film: Širna reka **17.05** Nan.: Na kraju zločina **18.55** Nan.: VIP **20.00** Film: Nedotakljivi **22.15** Film: Strelec

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan – Glasbene muze; 11.00 Studio D; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tednik (pon.); 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Srečanje v počastitev 70-letnice Marka Kravosa; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Virginia Woolf: K svetilniku – 2. nad.; 18.00 Hevrek; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja Kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Pod dresom; 11.00 Pesem in pol; 11.40 Dopoldanski gost; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Sotočja; 21.30 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Metalmofoza.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,

Ponedeljek, 3. junija

Iris, ob 21.05

Le streghe di Eastwick

ZDA 1987

Režija: George Miller

Igrajo: Jack Nicholson, Cher, Michelle Pfeiffer in Susan Sarandon

Alexandra, Jane in Sukie živijo v majhnem mestecu Eastwick. Življenje jim počasi teče med dolgočasnimi in ponavljajočimi se dnevi, a vse tri čakajo, da se bo nekaj vznemirljivega zgodilo.

In se res, ko se v mestece preseli tujec, ki kupi dvorec zunaj mesta. V tem kraju so v srednjem veku sežigali čarovnice. Tujec, ki ga je izvrstno upodobil Jack Nicholson, zvito in načrtno zapelje vse tri dame, in jih od tedaj gosti na domu. V mestecu se kmalu začne šušljati kaj vsega se dogaja med tistimi zidovi in Alexandra, Jane in Sukie se znajdejo, v situaciji, ki je veliko večja od njih....

VREDNO OGLEDA

11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00 Calle degli Orti Grandi – Estate; 8.05 Horoskop; 8.50 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Siga Single; 10.35, 15.00, 19.00, 21.30, 23.30 Glasbena lestvica; 11.00 La radio fuori; 13.00, 22.30 Summerbeach; 13.35 Ora musica; 14.00 Reportage istriani; 14.35, 22.00 My radio; 16.00 E... state freschi; 18.00 Sconfinando – Il meglio; 20.00 London calling; 21.00 Sonoramente classic; 23.00 Fegiz Files; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreaacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih, Iz sporedov; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.29 Informativna odd. v angl. In nem.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 6.30, 17.30 Novice; 5.30, 7.00 Jutranja kronika; 6.00 Novice, promet; 6.15 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 8.00, 9.05, 11.00, 11.45 Ime tedna; 8.45 Koledar prireditve; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Botrstvo; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.45 Ime tedna; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivuje; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 18.00 Telstar; 18.50 Sporedi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 21.00 Razmerja; 12.30 Naval smeja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Kulturna panorama; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Nove glasbene generacije; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 19.00 Literarni nokturmo; 19.10 Medigra; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper. (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Sklepna predstava sezone

Trpko razmišljanje o prevladi bančništva in bodočnosti Evrope

Topel sprejem za avtorski projekt tržaškega režiserja Igorja Pisona Hozana tekočemu računu

Svet, v katerem človek ni posameznik z lastnimi značilnostmi, z lastno razsodnostjo ali neumnostjo, čustvenostjo ali hladnostjo, z njemu lastno navezanostjo na soljudi ali osamljenostjo, še celo ne posameznik z njemu lastno kupno močjo, saj naj bi mu v današnjih dneh le množica vedno novih kupljenih stvari potrjevala, da je, da obstaja, temveč je le dolžnik v organiziranosti, v kateri vso oblasti imajo banke: to temo z mnogoterih strani obdeluje predstava Hozana tekočemu računu, avtorski projekt tržaškega režiserja Igorja Pisona, s katero Slovensko stalno gledališče sklepa letošnjo sezono. Premierna uprizoritev v petek, 31. maja, v Malem Basaglievem gledališču v parku bivše psihiatrične bolnišnice pri Svetem Ivanu, je - po res dolgem ploskanju na koncu sodeč - povsem prepričala gledalce, ki so se v kar lepem številu zbrali na neobičajnem prizorišču.

Tem o nadvladi bank, katerih brezobzirno delovanje je usmerjeno le v lastno korist, s premikanjem denarja, ki ničesar ne ustvarja, temveč le kopiči dobiček tistih, ki upravljajo z denarjem, in ki samo spremenijo gledališče ter nadaljujejo po isti poti, ko se sistem sesuje v splošno krizo, je Pison dodal trpko razmišljanje o skupni Evropi, o idealu, ki je postal le pretveza za splošno uveljavitev na finančnem poslovanju zasidranega sistema. Od tod pesimistično gledanje na bodočnost skupne Evrope, katere simbol se na koncu znajde v ropotarnici preteklosti, skupaj s simboli ideologij, katerih tragični negativni predznak je danes vsem viden.

Mentor Pisonovega razmišljanja je nemški dramatik Bertolt Brecht, ki je med podobno krizo v začetku prejšnjega stoletja dojel bistvo vprašanja in ga predstavil s svojih dramah. Pesmi iz treh Songspielow, ki jih je Brecht ustvaril s skladateljem Kurtom Weillom, Mahagonny, Opera za tri groše in Happy End, s kabaretnim sarkazmom poudarjajo režiserjeve trditve.

Sicer pa Pisonova predstava, pri kateri je sodelovala dramaturginja Simona Hamer, ne govori z besedami, temveč misli izraža s situacijami, ki se kažejo na odru, to so skorajda klišejski fragmenti javnega življenja, ki smo jim od vsesplošni prisotnosti vizualnih medijev priča vsi: zasedanja upravnih odborov, resn-

obni pogledi poročevalcev za predsedniško mizo mednarodne konference, uradno slikanje udeležencev mednarodnega srečanja... Mednje se vrinjajo prizori, ki z dobesednim tolmačenjem besed prikazujejo ustajene prisposode, denimo duhoviti prizor o pranju denarja, ki je na premieri kot prvi spravil gledalce v odkrit glasen smeh. Navidez linearne predstava s prav tako navidez skromno scenografijo in igralci preprosto oblečenimi v elegantne bele srajce in črne hlače, se izkaže kot izredno bogata z mnogoterimi domiselnimi prijemi. Poleg tega njena prepričljivost sloni na izredno jasni in nemudoma razumljivi sporočilnosti, tako da režiserjevi namigi sprožajo v gledalcu še iz njegovih izkušenj izvirajoča vprašanja in razmišljanja, denimo: zakaj nam simbol Evropske unije tako malo pomeni, da njegovega omalovaževanja ne dojemamo celo ne kot provokacijo?

Vsekakor predstava na te trpke teme nikakor ni turobna, nasprotno polna je trenutkov, ki sprožajo zabavo in smeh, seveda z grenkim priokusom. Njena sporočilnost v veliki meri sloni na celotni telesnosti igralcev, ki z glasom, gibi in zlasti mimiko ustvarjajo pred gledalci razpoznavno podobo sistema bančniške organiziranosti, ki vlada svetu. Štirje nastopajoči: Maja Blagović, Tjaša Horvat, Primož Forte in Vladimir Jurc ustvarjajo neskončno paleto izrazov; še zlasti presenečajo mnogoteri načini za izražanje neprizadete oholosti tega sistema. Nenadomestljiva je tudi vloga pianista Igorja Zobina, ki igralce spremlja na klavirju in tudi posega v dogajanje na odru.

Pri oblikovanju predstave sta sodelovala še scenograf Peter Furlan in kostumografinja Silva Gregorčič. (bov)

FILM - V Trstu Prvenec Martina Turka v torek v Mieli

V gledališču Miela bodo v torek 4. junija prvič v Trstu zavrtili celovečerni film barkovljanskega

avtorja, Martina Turka. Za projekcijo se je posebej zavzelo SKD Barkovlje, ki si šteje v veliko čast, da ima med člani enega najpomembnejših slovenskih režiserjev mlade generacije. Projekcije, ki bo na sporedu ob 20. uri, se bo udeležil tudi Martin Turk in z njim nekateri člani igralskega ansambla. Tržaško občinstvo si bo tako lahko končno ogledalo delo Nahrani me z besedami, ki ga je Turk konec leta 2011 posnel prav med Slovenijo in tržaškimi lokacijami, kot so Trg Hortis, pokrita tržnica, Sv. Ivan in Kras, pa še Gorica in jezero Cavazzo v Karniji.

Film, ki je doživel krstno projekcijo na lanskem tržnici v Cannesu, je Turkov prvenec. Nahrani me z besedami govori o prekinjenih družinskih vezeh, odnosih med brati, sinovi in materami, ki se ob izginotju enega od sinov v tujini začnejo resneje posvečati medosebnim izgubljenim vezem. Obenem pa pripoveduje tudi o srečevanju in spoznavanju samega sebe, sprejemanju preteklosti in iskanju nečesa višjega v sebi in drugih. V nosilnih vlogah nastopajo Boris in Sebastian Cavazza, Jure Henigman, Maša Derganc, Nahrana Caharija, Maurizio Zacchigna, Danjel Malalan, Iza Veselko ter skupina tudi tržaških ljubiteljskih interpretov.

Torkova projekcija je namenjena vsem, saj bo film opremljen tudi z italijanskimi podnapisi. (Iga)

LITERATURA - Tržaški popoldnevi v Trubarjevi hiši kulture

V Ljubljani predstavili navdih in besede tržaških ustvarjalcev

V sredo, 29. maja, je v okviru prireditve Tržaški popoldnevi v Trubarjevi hiši kulture v Ljubljani potekal pogovor z Jožetom Horvatom, avtorjem knjižnega dela Navdih in besede. Horvat je v uvodu dejal, da čeprav knjižne izdaje pogovorov s pisatelji že nekaj časa niso več nobena posebnost v svetu pa je nevsakdanost tega dela mogoče najti v dejstvu, da vsi predstavljeni avtorji prihajajo s Tržaškega. Kot dolgoletni novinar kulturne rubrike časopisa Dela, dnevnika Slovenec in revije Zvon je namreč opazil, da je poznavanja bogatega ustvarjalnega opusa tržaških ustvarjalcev prav v domovini precej pomanjkljivo in porodila se je ideja o predstavitvi tržaških avtorjev Slovincem v osrednji Sloveniji.

»Med Slovenci v Italiji je bila vedno doma dobra literatura in tam je bil vedno prisoten gosposki, močno spoštljiv odnos do slovenskega jezika, kar pa v domovini ni bilo vedno tako samoumevno« je v pogovoru posebej izpostavil Horvat. V knjigi Navdih in besede so tako prišli do besede Dušan Jelinčič, Marij Čuk, Ace Mermolja, Evelina Umek, Bruna Marija Pertot, Miroslav Košuta, Zora Tavčar, Alojz Rebul, Boris Pahor, Milan Lipovec in Marija Pirjevec. Jože Horvat je izpostavil, da vsi ustvarjalci, ki jih je želel predstaviti žal niso našli svojega mesta v prvi knjigi, da pa je v pripravi že naslednja zbirka pogovorov

s tržaškimi ustvarjalci, ki bo pri založbi Mladika predvidoma izšla že letošnjega septembra.

»Kot tujec v tem prostoru bi težko govoril o manjšinski problematiki, rečem pa lahko, da je Trst vsekakor tudi nevarno mesto, ki je asimiliralo veliko slovenskih ljudi,« je o večno aktualni manjšinski problematiki še dejal Jože Horvat in s svojim nastopom poskrbel za dinamičen zaključek pogovora, v katerem je bilo mogoče slišati številne razloge, ki bojujejo (ne)poznavanju del tržaških ustvarjalcev in zapostavljanju problematike manjšin v osrednjem slovenskem kulturnem prostoru.

Predstavitve v Trubarjevi hiši kulture so se udeležili Mario Čuk, Evelina Umek in Marij Maver, dogodek pa je povezovala Nadia Roncelli.

Le dan po srečanju s Horvatom so se v četrtek, 30. maja, s predstavitvijo zadnjega romana Brez zime pisateljice Vilme Purič, sklenili Tržaški popoldnevi v Trubarjevi hiši kulture. Moderatorica tokratnega srečanja je bila mag. Loredana Umek, ki je v daljši predstavitvi izpostavila osrednje stične točke med prvencem Burin čas, s katerim je Vilma Purič prijetno presenetila že leta 2009 in njenim zadnjim, pred meseci izdanim romanom Brez zime. »Njen pretanjen čut za detajle, eksistencialne teme oziroma spraševanje o smiselnosti člove-

kovega bivanja, ki odstira univerzalno, nadčasovno bivanjsko stisko, so gotovo tiste karakteristike, ki so značilne tudi za roman Brez zime,« je v uvodu izpostavila mag. Loredana Umek. Pisateljica Vilma Purič se je z ugotovitvijo strinjala in ob tem še dodala da, »je skupno značilnost obeh del mogoče najti prav v razmišljanju o bolečini, ki spremlja človeka v njegovem življenju.« V nadaljevanju pogovora je beseda tekla še o pomenu simbolike metulja tako v zgodovini, kot tudi v romanu Brez zime in osrednjih karakternih značilnostih protagoniste romana. »Glavna junakinja ima veliko veselja v življenju, toda v njeni notranjosti tiči napaka. Ta napaka se kaže v tem, kako doživi določeno izkušnjo: kako se obnašati, oblačiti, kašno mora biti (družinsko) življenje..., skratka v pričakovanjih družbe, ki jim Lana ob koncu podleže,« je o osrednjem liku romana še povedala avtorica Vilma Purič. V sklepnem delu predstavitve je beseda tekla še o splošni problematiki slovenskega jezika v literaturi, v šolah in izven njih- tako na Tržaškem, Goriškem, v Benečiji, kot tudi na Korškem.

Urednica Nadia Roncelli je ob koncu srečanja še zagotovila, da bodo s predstavitvami knjižnih del v Ljubljani, v nekoliko spremenjeni obliki, nadaljevali tudi v mesecu septembru.

Roša

Srečanja z Jožetom Horvatom (zgoraj) in Vilmo Purič

ROŠA

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče
Gledališče Basaglia

V petek, 7. junija ob 20.30 / Igor Pison: Hozana tekočemu računu. Režija Igor Pison. Ponovitvi: v soboto, 8.junija ob 20.30 in v nedeljo, 9. junija ob 16.00

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Veliki oder

V ponedeljek, 3. junija, ob 16.00 Miha Nemec, Nejc Valenti, Njet: »Rokovnjači«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TREBČE

V soboto, 8. junija ob 20.00 Godbeno društvo Viktor Parma vabi na koncerte ob praznovanju 100-letnice godbe. Na vrtu ljudskega doma v Trebčah bodo sledeči koncerti: 8. junija, ob 20. uri Pihalni orkester Ricmanje, Pihalni orkester Ilirska Bistrica in Pihalni orkester Divača; sobota, 15. junija, ob 20. uri Godbeno društvo Prosek in Pihalni orkester Kras Doberdob; nedelja, 30. junija, ob 20. uri Jubilejni Koncert Godbenega društva Viktor Parma.

BRIŠČIKI

V petek, 5. julija, ob 21.00 Goran Bregović, najbolj prepoznaven balkanski glasbenik se spet vrača v naše kraje in na Gučo na Krasu z njegovim Orkestream za poroke in pogrebe. Kot predskupina igra ansambel Kal (gipsy band).

VRH

V soboto, 8. junija 2013 s pričetkom ob 20.45 bo v kleti Rubijskega gradu na Vrhu (Zgornji Vrh 40 – občina Sovodnje ob So-

či – GO) poseben glasbeno- kulturni večer z naslovom »Poezija vina in melodija ljudskega petja«. Na svojevrstni prireditvi se nam bodo tokrat predstavile: ženska vokalna skupina Danica iz Vrha (dirigenta Jana Drassigh), moška vokalna skupina Sraka iz Štandreža (dirigent Matjaž Remec) ter v vlogi »gosta večera«, glasbena etno-rock skupina Fletno iz Cerknice.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Kino Šiška

V petek, 7. junija ob 21.00 Nastopajo: My Bloody Valentine, Werefox.

V sredo, 12. junija ob 20.00 Škuc Ropot & Dirty Skunks predstavljajo: Heavy metal koncert; Nastopajo: Saxon, AC Angry in Metalsteel.

61. Ljubljana festival

Kongresni trg

V četrtek, 27. junija ob 21.30Ars electronica / glasbeno vizuelni performans, dirigent Ivan Repušič, Orkester Purpur in Akademski zbor Ivan Goran Kovačić, na sporedu Bruckner, Wagner in Čajkovski.

V petek, 28. junija ob 21.00 2cellos / Luka Šulič in Stjepan Hauser

Križanke

V ponedeljek, 1. julija ob 21.00 Romeo in Julija / balet, dirigent mladen Tarbuk, Balet SNG Maribor, Orkester Slovenske filharmonije, glasba Sergej Prokofjev

V torek, 2. julija ob 20.00 Aura / Pop-rock projekt v izvedbi Beloruskega državnega plesnega ansambla Koroški Slovenska filharmonija

V sredo, 3. julija ob 20.00 Bernarda Fink in Marcos Fink / Večer samospevov

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Galerija Tržaške knjigarne v Trstu, Ulica/Via s. Francesco 20: predstavlja se, z

novejšimi deli, slikami in lutkami slikar-ka Tina Dobrajc (1984, Kranj). Ogled je možen do 15. junija od torka do sobote od 9.00 do 13.00 in do 15.30 do 19.00.

Narodni dom: razstavlja slikar Mito Gegič (1982, Ljubljana), predstavlja slike, nastale v zadnjih letih. Tematika slik je lovstvo, ki ga dobro pozna iz lastnega družinskega izročila, hkrati pa je ta tradicija precej širša (narodna, evropska). Razstava bo na ogled do 14. junija od ponedeljka do petka od 15.30 do 19.00

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava »Proces o Rižarni«, posvečena dogodkom iz leta 1976, ko se je proces odvijal, na velikih razstavnih panojih se vrstijo glavni akterji procesa, velik je poudarek na delu Albina Bubniča in Maria Magajne, katerega so skoraj vse fotografije. Na ogled je tudi fotografska razstava Giovannija de Martinisa : »Progetto Eutanasia: sterminare i disabili (Projekt evtanazija: pokončati invalide)«. Razstavi bosta na ogled še danes, 2. junija.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

Skladišče idej - Magazzino delle Idee, ANPI-VZPI prireja razstavo Ko je umrl moj oče- risbe in pričevanja otrok v italijanskih taboriščih. Razstava bo odprta še danes, 2. junija s sle-

dečim urnikom: torek, sredo, petek 10.00-13.00, četrtek 10.00-13.00 in 15.00-17.00 (31. maja, 1. in 2. junija 10.00-13.00 in 16.00-20.00).

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

ZGONIK

V enoteki bodo do 16. junija razstavljena umetniška dela fotografa Caludia Saccarija z naslovom »Radici-Korenine«. Kolekcija fotografij ima vlogo reportaže trenutkov, ki jih lahko doživljamo na našem Krasu, to je fotografski dokument naših krajev. Prost vstop.

GORICA

Kulturni dom (Ul. Brass 20):do 16. junija je na ogled razstava unikatne keramike Ivana Skubina Razstava bo odprta v Galeriji Kulturnega po sledečem urniku: od ponedeljka do petka: od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ure, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ ga-

lerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDOVŠČINA«

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

MIREN

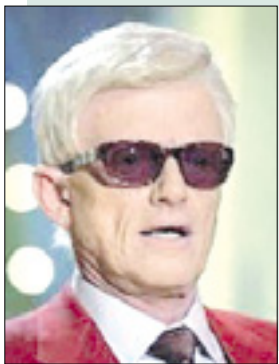
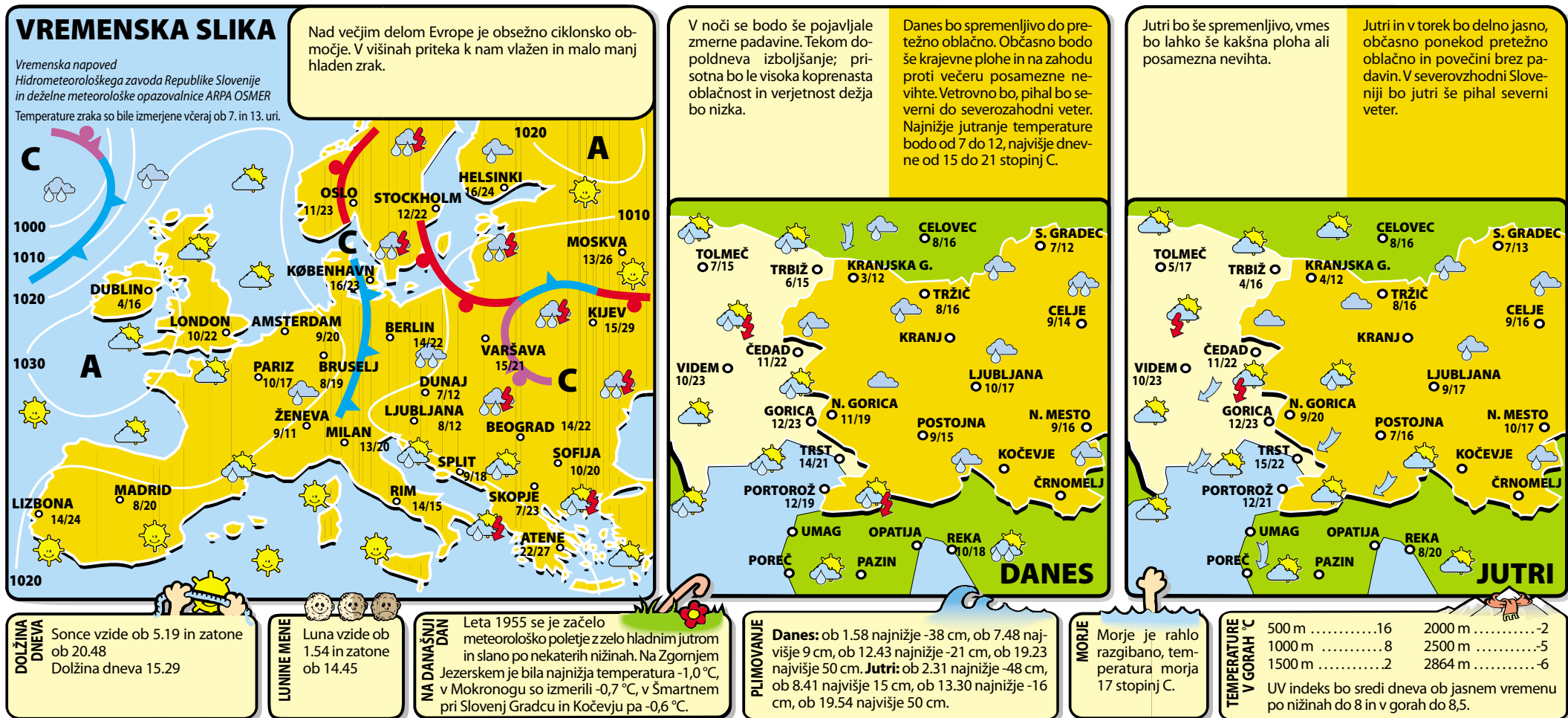
Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Slovenski književniki

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

				SESTAVIL LAKO	EVROPSKA DRŽAVA (GLAVNO MESTO BERN)	DELOVNI ... PRIJATELJ	BELOPOLTA SUŽNJA V SULTANOVEM HAREMU	PORAZ V BOKSU	UMETNOST (LAT.)		DELEC ENERGIJE V JEDRSKI FIZIKI	PREBIVALEC EVROPSKE DRŽAVE	MESTO V ŠPANJI, OB REKI DUERO	TOMAŽ SIMČIČ	KNJIGA ZEMLJEVIDOV	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	BLONDINKA	BOGOSLUŽNA OBLAČILA V KATOLIŠKI LITURGIJI	VODJA TPPZ CAH
				NAŠ DRUŽBE- NO POLITIČNI DELAVEC (DRAGO)						VSTOPNICA TEKOČINA ZA ŠKROPLJENJE DREVJA						ZAČETNICE ITALIJANSKE- GA PESNIKA PASOLINIJA			
				NASPROTJE OD NAVPIČ- NOSTI												IT. IGRALEC (UBALDO)			
				ITALIJANSKA PEVKA ZANICCHI				MRTVAŠKI SMRTNI ZNOJ IDENTIČNOST, ENAKOST						REKA V FRANCJI					
				MESTO V KOLUMBIJI					ITALIJANSKA BANKA				HKRATEN STREL PUŠK						NAŠA PING- PONGAŠICA BRŽAN
				GRŠKI FILOZOF IZ STAGIRE													TRŽAŠKI ŠPORT. KLUB		
				BAJESLOVNA PRIPOVED, BAJKA	IME SPOD. TOKA DONAVE PRISTAŠI DRŽ. SOCIALIZMA						RUSKI HI- DROTEHNIK				NAŠ. NOGO- METAŠ CARLI				
											MESTO PRI TERAMU					RAFKO DOLHAR			
									IVO ANDRIČ			BLAŽENOST V BUDIZMU							
									MOŠKO OSEBNO IME			AFRIŠKO LJUDSTVO							
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	NAŠ PLANINSKI DELAVEC (VIKTOR)	KOSTNI LOK NAD OČESOM	ŽIMNICA (IZ NEMŠČINE)	NAJVEČJI MORSKI SESALEC			VODNIK, PRVOBOREC ITALIJANSKI PEVEC												
				OTKA NA POL															
VERSKA USTANOVA ZA REDOVNIKE								ELDA NANUT			REKA V SRBIJI				ADO KLODIČ			DEBELO IN KOŠMATO SUKNO ZA LOV	HRVAŠKI SMUČAR KOSTELIČ
								REKA V SLOVENIJI			MER. ENOTA V TELEFONIJI								
LIVADA, TRAVA OB HIŠI							GLAVNA ITA- LIJANSKA JED TANJA ROMANO							LETOPIŠ					
														PRVI RIMSKI ZALOŽNIK					
OKRAJŠAVA ZA OKTOBER				VMEŠANJE							NAŠ FIZIK BAJC						ZAČETEK OVINKA		
				ZNAMKA KOREJSKIH AVTOV							RIMSKA BO- GINJA JEZE						PRVA ŽENSKA		
ZNANA AMERIŠKA TELEVIZIJSKA NANIZANKA							NA VRHU VODNJAKA				POLJSKA VLADARSKA RODOVINA						NAŠ EKONO- MIST KRAUS		
							OTIS REDDING				POL TURE						ADAM BOHORIČ		
AMERIŠKA IGRALKA (JEAN)							ELEKTRIČNA PEČICA ZA PRIPRAVO PREPEČENCA						ŠIBEK, BOLEHEN ČLOVEK						
DOMAČA PERNATA ŽIVAL								IZLET, GORSKI VZPON					JAPONSKI NAČIN ARAN- ŽIRANJA RASTLINJA						

SLOVARČEK - BNL = it. banka (Banca Nazionale del Lavoro) • GANDA = afriško ljudstvo v Ugandi • ISTER = antično ime za spodnji tok Donave • LUNAČARSKI = ruski pisatelj • ROA = mesto v Španiji • ŽUK = ruski hidrotehnik (Sergej)

Kralj nemških "šlagerjev" še ni prebral knjige

HAMBURG - Znani nemški pevec Heino je nedavno priznal, da v življenju ni prebral nobene knjige, razen svoje hranilne knjižice in nekaj malega Svetega pisma. 74-letni zvezdnik, poznan kot "kralj šlagerjev", se sicer zaradi tega ne počuti neizobraženega, saj ga je, kot pravi, "učilo življenje", pa tudi televizija.

»Knjige so se mi vedno zdele dolgočasne,« je v pogovoru za časnik Hamburger Morgenpost priznal Heino. »Na katoliški šoli za dečke v Düsseldorfu sem sicer enkrat pogledal v Sveto pismo in pred tem v otroško slikanico, to pa je bilo tudi vse,« je dodal. Heinz Georg Kramm, z umetniškim imenom Heino, že desetletja vlada na nemški popularni glasbeni sceni s svojimi popevkami in narodnozabavnimi pesmimi.

V Rusiji stopil v veljavo protikadilski zakon

MOSKVA (STA) - V Rusiji je včeraj stopil v veljavo protikadilski zakon, s katerim želijo oblasti prepoloviti število kadilcev in izboljšati javno zdravstvo. V prvi fazi bodo z zakonom prepovedali kajenje na avtobusih, tramvajih in drugih javnih prevoznih sredstvih, nadalje na železniških in avtobusnih postajah ter letališčih, v javnih zgradbah ter izobraževalnih in zdravstvenih ustanovah. S 1. junijem 2014 pa bo prepoved kajenja veljala tudi na ladjah, medkrajevskih vlakih in peronih, v hotelih, kavarnah in restavracijah - krajih, kjer Rusi množično kadijo.

KRIZA - Tako trdi nemški "srebrni deček" Thorsten Schulte Zlato in srebro sta sredstvo za zavarovanje premoženja

LJUBLJANA - Zlato in srebro bi morala biti v teh časih prepoznana kot sredstvo za zavarovanje premoženja, je prepričan investicijski bančnik iz Nemčije Thorsten Schulte, ki je bolj znan tudi kot "srebrni deček". Pred kratkim je obiskal Slovenijo in v predavanju v okviru naložbenega posveta Elementuma predstavil prednosti zlata in srebra. Schulte že leta priporoča investicije v zlato in srebro. Kot poudarja, vse več predstavnikov bank pod vprašaj postavlja bančni sistem in se želi s plemenitimi kovinami zavarovati pred prihajajočimi neprijetnostmi ameriško centraliziranega svetovnega finančnega sistema.

Schulte je pojasnil, da sta srebro in zlato v medijih v zadnjih tednih izpostavljena negativni reklami, prepričan pa je, da za naložbenike to ni razlog za prodajo. »Ne smemo pozabiti, da v kriznih časih izgubljajo vsi, zmagajo pa tisti, ki izgubijo najmanj,« pravi Schulte in dodaja, da se številni bančniki posmejujejo naložbenikom v zlato, kar je zanj odličen znak.

Hkrati je predstavil primer, ki se je zgodil 15. aprila, ko je bilo v enem dnevu prodanih 2336 ton zlata, kar je dnevni rekord v celotni zgodovini trgovanja z zlatom. Kot je poudaril, to predstavlja 82 odstotkov proizvodnje zlata v celotnem letu 2012. »Gre za koncentrirano akcijo manipulacije trga zlata in srebra,« je prepričan Schulte. Poudaril je še, da sta srebro in zlato »sovražnika vlad, papirnatega denarja in centralnih bank«. »Želja vlad je, da ljudje kupujejo njihove državne obveznice. Kdor prodaja svoje zlato, zaupa svoji vladi. Ali zaupate svoji vladi? Jaz svoji ne,« je dejal in dodal, da pa sicer ne more dokazati, kdo so akterji, ki stojijo za omenjenimi manipulacijami.

V njegovem premoženju, tako Schulte, sta zlato in srebro zavarovanje za čase, ko bo šlo papirnategemu denarju za nohte.

»Z eno unčo zlata ste lahko v starem Rimu kupili kakovostno obleko in dobre čevlje, tudi v tem času si z eno unčo zlata vse to še vedno lahko privoščite. S katerim papirnatim denarjem, obveznico bi lahko to še storili?« se sprašuje.

Schulte je poudaril, da je od leta 1913, ko je bila ustanovljena ameriška centralna banka Federal Reserve, ameriški dolar izgubil 97 odstotkov svoje vrednosti. »Tudi trg zlata in srebra niha, a prepričan sem, da bom čez tri ali čez osem let za te kovine dobil več kot pa za slovensko ali nemško obveznico,« je še prepričan Schulte.

Schulte je finančnik, ki ima dolgoletne izkušnje v bančništvu. Od leta 1999 do sredine leta 2008 se je ukvarjal z investicijskim bančništvom, kjer je pridobil posebna znanja na področju plemenitih kovin. (STA)

ZDA - Nad Oklahoma City in okolico V smrtonosnih tornadnih umrlo še devet ljudi

OKLAHOMA CITY - Potem ko so tornadi v petek zjutraj zahtevali tri življenja v ameriški zvezni državi Arkansas, kjer imajo tudi težave s poplavami, je tornado popoldne udaril še blizu Oklahome Cityja. Po zadnjih podatkih je v vrtinčastih viharjih umrlo devet ljudi, med njimi dva otroka. Veliko je tudi ranjenih. V lokalnih bolnišnicah naj bi se tako zdravilo najmanj 87 ljudi. Reševanje in odstranjevanje posledic tornadov pa otežujejo še poplave.

Na Oklahoma City in predmestja je v petek ob največji prometni konici udarila vrsta tornadov, ki so povzročili zmešnjavo na mestni obvoznici s prevrnjenimi avtomobili in tovornjaki. Vozniki so se, kjer so se lahko, zatekali v predore. Tudi predmestje Moore, ki ga je 20. maja razdejal silovit tornado in ubil 24 ljudi, je v petek zajelo hudo neurje. Veter je pihal s hitrostjo več kot 100 kilometrov na uro. Poleg vetra je ljudi ogrozila tudi toča, dež pa je povzročil poplave.

ZDA - Mihael Karner na Obamovi črni listi Slovenec v svetovni eliti mafije z mamili

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v petek obvestil kongres, da je uvedel sankcije proti šestim posameznikom in skupinam zaradi trgovine z mamili. Na seznamu je poleg šefov mafijskih kartelov iz Afganistana in Mehike tudi Slovenec Mihael Karner, in sicer zaradi preprodaje steroidov. Osebam in organizacijam s seznama so zamrznili premoženje v ZDA.

Obama je sankcije uvedel proti mafijski združbi Vitezi Templarji iz Mehike, ki nadzira trgovino z mamili na obali Tihega oceana, ter mamilarskima karteloma Los Urabenos iz Kolumbije in Los Cachiros iz Hondurasa. Na seznamu so tudi vodja kartela iz Tijuane v Mehiki Luis Fernando Sanchez, afganistanski mamilarski vodja Hadži Kotval Nurzai, ki deluje v Pakistanu in je povezan s talibani, ter Slovenec Mihael Karner.

Kot so zapisali na spletni strani ameriškega državnega tožilstva, temelji uvrstitev Karnerja na seznam na zbranih dokazih, po katerih je Karner od leta 2000 vodil globalno mrežo za distribucijo anaboličnih steroidov, ki je prodala na milijone doz steroidov po vsem svetu, tudi več tisoč strankam v ZDA. Karner naj bi pridobival predhodne sestavine za kemikalije za izdelavo nedovoljenih dopinskih preparatov med drugim iz Jugovzhodne Azije, v tovarni v Vzhodni Evropi pa naj bi jih nato izdelali in pakirali.

Ko je prejel spletno naročilo za steroide, jih je v večjih količinah poslal posrednikom v Veliki Britaniji, Italiji, Grčiji in drugod, kjer so jih prepakirali v manjše količine kot posamezna naročila in jih nato posredovali naročni-

kom. Na ta način naj bi Karner uspel zabrisati dejansko poreklo nedovoljenih preparatov. Prihodke od te prodaje naj bi Karner skrival v davčnih zavetiščih. Zvezno sodišče v Massachusettsu ga je skupaj z ženo in bratom leta 2010 obtožilo pranja denarja ter razpečevanja steroidov.

Decembra leta 2010 so ju z ženo aretirali v Avstriji, ZDA pa so zahtevale njuno izročitev, a sta bila aprila 2012 izpuščena po plačilu varščine. Nato sta odšla v Slovenijo, Karner pa je zdaj ubežnik pred zakonom, dodajajo na spletni strani ameriškega tožilstva.

Če bo Karner obsojen na podlagi ameriške obtožnice, mu grozi do 20 let zapora zaradi pranja denarja in kazni v višini 500.000 dolarjev oziroma dvakratne vrednosti premoženja, ki je bilo zaseženo v postopku. Na podlagi obtožb zaradi razpečevanja in uvoza prepovedanih snovi pa mu grozi do deset let zapora ter denarna kazen v višini do 500.000 dolarjev. (STA)